

# **REFERAT Kommunalbestyrelsen\_2018-21 d. 15-03-2021**

**Mødedato** Mandag d. 15. marts 2021 kl. 19:00

**Mødested** Teams

## Indholdsfortegnelse

Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om pantholdere på kommunale bygninger	3
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Daniel Panduro og Mette Bang Larse	4
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om frisbeegolf.....	5
Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlemmerne Løcke, I	6
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Mich	7
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om at frede Ventilen frem ti	8
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om måltallet for inklusion i folkeskolen..	9
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde, rådmand Lone Loklindt og ko	10
Tilsagn vedr. projekterne "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" og "Implementeri	11
Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og kommunalbestyrelsesmedlemmer	14
Ændringer i PPR og Åben Anonym Rådgivning i 2021.....	17
Fondsmidler: "Game On", Skolen på Grundtvigsvej.....	19
Samarbejde med FCK og Søndermarkskolen.....	21
Oprettelse af 0. klasser 2021-22.....	26
Forslag til beslutning fra rådmand Nikolaj Bøgh om kolonihistorisk markering på Solbjerg Parkkirkl	32
Implementering af nationale krav til affaldshåndtering.....	34
Revision af restaurationsforskrift.....	40
Frederiksberg Hospital - Bevilling af midler til udviklingsarbejde.....	43
Deltagelse i Elbilklar Kommune og orientering om medfinansiering fra statens pulje.....	45
Rahbekshus - leverede altaner.....	47
Plan for vedligehold af kommunale beboelsesejendomme 2021-2025 samt disponering af midler til	51
Justering af udmøntning af mønsterbryderpuljen 2021.....	59
Forslag til beslutning fra rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruben Ki	64
Regulering af vederlag til huslejenævnets medlemmer.....	70
Valg af medlem til bestyrelsen for Kjøbenhavns Boldklub.....	72
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Malte Mathies Løcke om at stille lys i rådhu	73
Evaluering af åbenhedspolitikken.....	75
Klimaplan.....	78
Midler til indfasning af minimumsnormeringer dagtilbud.....	86
Justering af Metroselskabets langtidsbudget, herunder afvikling af dobbeltfaktormodellen.....	89
Økonomimodel til udvikling af tilbudsviften på det specialiserede voksenområde.....	92
Forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette	95
Puljemidler til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne mec	97
Ny Søndervang - godkende byggeprogram.....	101
Lukket: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick, rådmand I	112
Lukket: Salg af fast ejendom .....	113

## **Punkt 70: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om pantholdere på kommunens skraldespande**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til by- og miljøudvalget.

"Socialdemokratiet foreslår, at der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande.

#### Begrundelse:

Pant skal afleveres i pantautomater. Men i dag ryger meget pant på Frederiksberg i en af byens skraldespande. Det betyder, at vores pantsamlere – unge som gamle – må gennemrode vores skraldespande for at få fat i pantflasker. Skraldespande hvor flasker og dåser ligger sammen med brugte mundbind, bananskræller, cigaretskod, glasskår, ulækre hundeposer og andet skidt og møg. Det er ikke værdigt for vores pantsamlere, hvoraf mange er socialt udsatte.

Socialdemokratiet har tidligere stillet forslag om pantholdere, for i andre kommuner som København har man med succes monteret en særlig hylde på skraldespandene og løst noget af problemet med henkastet pant. Erfaringer viser, at pantholdere medfører færre henkastede flasker og dåser i det fælles byrum og mindre skrald på fortove og pladser. Og ikke mindst bedre og mere værdige arbejdsforhold til vores mange pantsamlere. Unge som gamle. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande."

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 71: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Daniel Panduro og Mette Bang Larsen om tydeliggørelse af kommunens kommunikation**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til magistraten.

"Enhedslisten foreslår, at kommunen ansætter en tekstforfatter eller anden sprogkyndig, der kan gennemgå de standardskrivelser, vi udsender til borgerne, således at kommunikationen bliver både mere præcis og respektfuld, eventuelt kan der suppleres med en uddannelsesindsats, således at socialrådgivere og sagsbehandlere bliver bedre til at kommunikere med borgerne.

#### Motivation:

I Enhedslisten har vi fået indtil flere henvendelser fra borgere, der har en oplevelse af, at kommunens standardskrivelser både er skrevet i kancellisprog og skrevet på en måde, der både kan virke upræcis og umyndiggørende for borgerne. Hvilket jo er i modstrid med vores åbenhedspolitik hvor det fremgår at: "Vi bruger nutidigt, letforståeligt sprog i både skrift og tale, og vi undgår altid kancellisprog".

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 72: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om frisbeegolf**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til kultur- og fritidsudvalget.

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune opsætter 2-3 kurve til frisbeegolf i Lindevangsparken.

Begrundelse:

Tiden med COVID-19 har vist, at der er et stort behov for, at byens rekreative områder kan benyttes til idræt, leg og bevægelse året rundt.

Derudover er det vigtigt, at kommunen følger med tiden og er imødekommende over for nyere sports- og fritidsudfoldelser.

SF har allerede set borgere øve sig på frisbeegolf i Lindevangsparken og har iagttaget, at det kan foregå uden at være til gene for andre, ligesom det bemærkes, at der i perioder med solbadning naturligvis altid vil skulle tages hensyn til andre, når der spilles bold eller kastes med fx frisbee. Der kommer ikke til at blive tale om en egentlig frisbeegolfbane, men man kan relativt simpelt skabe mulighed for et centralt øveområde i byen.

Det er vurderingen, at anlægsinvesteringen er relativt lille og derfor vil kunne blive fundet inden for kultur- og fritidsrådets budget.

Et alternativ til opsætning i Lindevangsparken kunne være at gå dialog i med Slots- og Kulturstyrelsen om opsætning af kurve i Søndermarken."

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 73: Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlemmerne Løcke, Bang Larsen og Panduro, rådmænd Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlem Zepernick om stop for besparelser på børn og unge**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til magistraten.

"Forslag om at fritage klubber og SFOer for planlagte besparelser og at tilføre mindst 5 mio. kr. til løft af skole, SFO og klub til bekæmpelse af mistrivsel og ensomhed m.m. efter Corona-nedlukningen.

Begrundelse:

Coronaen har været hård for alle – men særligt de store børn og unge har betalt en høj pris. Når de forhåbentligt snart kan komme retur til skoler, klubber og SFO – og ikke mindst til deres kammerater og venner, er der brug for en offensiv investering i området.

Klubber og SFOer skal derfor fritages for de besparelser på P/L, som et flertal i kommunalbestyrelsen (Konservative og Venstre) har påtvunget dem i en corona-tid, og der skal investeres mindst 5 mio. kr. i bedre trivsel. Det giver ca. 500.000 pr. skole, men forslagsstillerne opfordrer til, at der afsættes et større beløb. En betydelig del af beløbet skal målrettes klubberne.

Finansieringen af disse ekstraordinære udgifter kan ske af den usikkerhedspulje, som kommunalbestyrelsens flertal netop har afsat til uforudsete udgifter."

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 74: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at frede Headspace frem til 2025**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til magistraten.

"Socialdemokratiet foreslår, at kommunalbestyrelsen freder børne- og ungerådgivningen Headspace frem til 2025.

#### **Begrundelse:**

I forbindelse med budgetforlig 2019 vedtog kommunalbestyrelsen at etablere børne- og ungerådgivningen Headspace på Frederiksberg. Hos Headspace kan børn og unge mellem 12 og 25 år få hjælp og rådgivning af andre unge. De får nogen at tale med om alt det, der kan gøre ondt og er svært i livet. Det kan være ensomhed, mobning, stress, selvmord, selvskade og sorg. Den unge generation er blevet kaldt den ulykkeligste generation i nyere tid, og presset på dem er ikke blevet mindre efter et år med corona-isolation og uvished om fremtiden. Undersøgelser viser, at antallet af unge, der føler sig meget ensomme er fordoblet det seneste år. Og det kan tage år, før vi har det fulde overblik over de negative sociale konsekvenser af det seneste års total-nedlukning af samfundet. Med lukkede skoler, social isolation, uvished, manglende fysisk kontakt med venner og kammerater samt lukkede idræts- og foreningsfællesskaber. Desværre er der i budget 2021-22 for Frederiksberg Kommune ikke afsat ressourcer, så Headspace kan fortsætte deres arbejde for børn og unge på Frederiksberg efter 2022. Det er trist, for vi har brug for gode tilbud til vores sårbare unge. Særligt lige nu i denne svære tid og i de kommende år. Hos Socialdemokratiet ønsker vi at sikre og forankre de aktiviteter og tilbud, som hjælper og løfter sårbare unge på Frederiksberg. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at kommunalbestyrelsen afsætter de nødvendige ressourcer og freder Headspace frem til 2025 til gavn for vores sårbare unge og deres fremtid."

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 75: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om at frede Ventilen frem til 2025**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til magistraten.

"Socialdemokratiet foreslår, at kommunalbestyrelsen freder Ventilen frem til 2025.

#### **Begrundelse:**

I slutningen af 2019 åbnede Ventilen på Frederiksberg. Ventilen er en frivillig social organisation, der har til formål at forebygge og afhjælpe ensomhed blandt unge mellem 15 og 25 år. I indbydelsen til Ventilens åbningsreception fremgik det, at der allerede dengang var 1.200 unge på Frederiksberg, som følte sig meget ensomme. Nationale undersøgelser viser nu, at det antal er fordoblet som følge af det seneste års Corona-nedlukning. Det er en meget bekymrende udvikling! For langvarig ensomhed kan have alvorlige konsekvenser for unge mennesker og i værste fald føre til selvskade, angst, depression og selvmordstanker. Ifølge forskere kan sociale afsavn som følge af social isolation påvirke unge menneskers liv negativt i mange år, efter at den fysiske isolation er slut. Det er derfor vigtigt både for det enkelte menneske og for vores samfund som helhed, at vi gør alt, hvad vi kan, for at bekæmpe og dæmme op for unges ensomhed. I budget 2021-22 er der desværre ikke afsat ressourcer til, at Ventilen kan fortsætte deres vigtige arbejde på Frederiksberg efter 2022. Det er ærgerligt, for vi har brug for gode tilbud til at forebygge og afhjælpe ensomhed og støtte vores sårbare unge. Særligt lige nu i denne svære tid og i de kommende år. Hos Socialdemokratiet ønsker vi at sikre og forankre de tilbud, som hjælper og løfter vores ensomme unge. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at kommunalbestyrelsen afsætter de nødvendige ressourcer og freder Ventilen frem til 2025 til gavn for vores unge og deres fremtid."

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 76: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om måltallet for inklusion i folkeskolen**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til undervisningsudvalget.

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune beslutter at droppe 96 % måltallet om inklusion i folkeskolens normalområde.

#### **Begrundelse:**

SF har tidligere fået det svar, at Frederiksberg Kommune på trods af, at måltallet fortsat står ved magt, ikke længere arbejder ud fra det som et sigtekorn. Nu hvor arbejdet med Fremtidens Folkeskole 2030 er sat i gang, vil det da være naturligt at stadfæste dette politisk, så der ikke hersker tvivl om, at vi på Frederiksberg har fokus på det enkelte barn og ikke på tal i et regneark.

Inklusion er en god ting når der er den rette tid og økonomi, men rigide måltal gavner ikke.

Det bemærkes, at måltallet for inklusion allerede er skrottet fra nationalt hold, hvorfor det også endegyldigt er på tide at gøre det i Frederiksberg Kommune."

(Til udvalgsbehandling)

## **Punkt 77: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde, rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick om at Frederiksberg skal opnå reel CO2-neutralitet inden 2050 uden brug af biomasse**

00.22.00-P35-66-21

### **Sagsfremstilling**

Beslutningsforslaget blev oversendt til by- og miljøudvalget.

"Radikale Venstre foreslår at skærpe Frederiksberg Kommunes klimamålsætning, således at biomasse til opvarmning ikke kan tælles med i bestræbelserne på at opnå klimaneutralitet i 2050.

#### Motivation:

Det er pt. Frederiksberg Kommunes mål, at Frederiksberg som by skal være klimaneutral i 2030 og med 100 % reduktion i 2050. Konkret dækker 2030 målet over, at kommunen dér skal have opnået mindst 85% reduktion i drivhusgasudledningen i forhold til 2005, og at de resterende op til 15 % reduktion kan opnås ved tiltag til reduktion af drivhusgasser uden for kommunen. I 2050 skal drivhusgasudledningen være reduceret med 100 % i forhold til 2005 uden anvendelse af kompensationstiltag.

Radikale Venstre ser gerne, at kommunen løfter ambitionsniveauet og de grønne målsætninger på en række områder. Ikke mindst når det gælder afhængigheden af afbrænding af biomasse i varmforsyningen. For selvom biomassen har fået os ud af fossile brændsler, så mener vi ikke, det er en bæredygtig tilgang for kommunen at indregne biomassen som 0-udleder af drivhusgasser i et perspektiv, der rækker næsten 30 år frem.

Radikale Venstre foreslår at skærpe Frederiksberg Kommunes 2050-mål for klimaneutralitet, således at biomasse til opvarmning ikke tæller med som CO2-neutralt. Dette skal sikre en omstilling, hvor vi, med respekt for forsynings sikkerheden, får biomassen ud så hurtigt som muligt, samtidig med at mere bæredygtige energikilder så som varmepumper og geotermi osv. tager over."

(Til udvalgsbehandling)

# Punkt 78: Tilsagn vedr. projekterne "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" og "Implementering af LAB (III)"

00.30.00-Ø00-8-20

## Resume

Frederiksberg Kommune har fået tilsagn om tilskud af puljemidler fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) til to projekter: "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" og "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats".

Det samlede tilsagn for "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" i projektperioden er 677.365 kr. og tilsagnet for "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats" i projektperioden er 245.500 kr.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget indstiller, at der meddeles tilsagn om henholdsvis indtægts- og udgiftsbevilling på 584.182,50 kr. i 2021 og 338.682,50 kr. i 2022, alle på magistratens område jf. økonomiafsnittet.

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget godkendte udmøntning af de bevilgede puljemidler fra STAR.

## Sagsfremstilling

På udvalgsmødet den 30. november 2020 (AUU, punkt 86) blev det meddelt udvalget, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering havde åbnet for ansøgning til to puljer: "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" og "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats". Udvalget godkendte at begge puljer blev ansøgt.

Formålet med puljen til "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" er at sikre, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, som har modtaget kontanthjælp i en periode på mere end otte ud af de seneste 10 år, afklares i forhold til, om de fortsat skal være på kontanthjælp eller om de er i målgruppen for f.eks. ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. For de borgere, der ikke er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension skal projekterne arbejde mod, at flest mulige borgere opnår helt eller delvist fodfæste på arbejdsmarkedet i form af lønnede timer. Konkret bliver der ansat en medarbejder til projektet, hvorefter indsatsmodellen bliver tilrettelagt efter møder med Frederiksberg Kommune og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i løbet af foråret. Indsatsen skal bestå af en intensiv straksafklaring af målgruppen i form af en systematisk gennemgang af, om borgerne er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Indsatsmodellen består endvidere af et afklaringsforløb for de borgere, der ikke er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Afklaringsforløbet bygger på viden fra både Flere skal med, JobFirst og BeskæftigelsesIndikatorProjektet (BIP) og står på to centrale vidensholdepunkter for, hvad der virker i indsatsen:

- "Virkeligheden virker" – det at komme ud på en ordinær arbejdsplads med kolleger og meningsfulde opgaver løfter borgeren tættere på job
- "Medarbejderen virker" – en tillidsrelation til en primær kontaktperson, der tror på borgerens jobmuligheder øger chancerne for at komme i job.

Indsatsmodellen udmønter vidensholdepunkterne via en håndholdt og jobrettet indsats, hvor borgeren tilknyttes en personlig jobformidler, der fastholder fokus på målet om ordinære løntimer. Hvis borgeren ikke opnår praktik eller lønnede timer indenfor 6 måneder, skal borgerens sag genbehandles på et tværfagligt step up-møde. Grundmodellen er således baseret på de samme elementer, som kommunerne kender fra Flere skal med 2.

Derudover skal Indsatsen i projektet skal ses i tæt sammenhæng med den allerede eksisterende indsats og den gennemgående politiske målsætning for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune: At flest mulig frederiksbergborgere i den erhvervsaktive alder opnår og fastholder tilknytning til arbejdsmarkedet. Midlerne vil således støtte op om denne ambition til gavn for arbejdsløse borgere i Frederiksberg.

Puljen til "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats" er målrettet kommuner og a-kasser og er relateret til implementering af aftalen og lovgivningen om en forenklet beskæftigelsesindsats. Denne pulje har et særligt fokus på

projekter og forløb, der fokuserer på kompetenceudvikling af sagsbehandlere som jobformidlere, der – i tråd med intentionerne bag den politiske aftale – kan skabe en løbende og tillidsbaseret relation til borgeren og bygge bro til arbejdsmarkedet.

I Frederiksberg Kommune arbejder alle med at omsætte missionen om ”job i fokus”, hvor den virksomhedsvendte tilgang er en integreret tilgang til jobsamtalerne. Derfor er det vigtigt, at alle medarbejdere har et fælles mindset og tilgang til aktiv brug af de virksomhedsvendte tilbud, herunder i kombination med opkvalificeringsforløb, for målgruppen af langtidsledige og ledige med risiko for langtidsledighed. Derfor fremgår det af ansøgningen, at *”for at lykkes med at forandre medarbejdernes tilgang og praksis samt styrke læringskulturen, kræver det, at vi skaber en forandring på tre niveauer: 1) Kulturen i afdelingen, 2) Holdninger og 3) Viden/kompetencer.”* Puljen skal finansiere kompetenceudviklingsforløb og via kollektive udviklingsdage både vidensmæssigt og holdningsmæssigt klæde alle jobkonsulenter på og samtidig sammen med jobkonsulenterne udvikle værktøjer, der kan understøtte medarbejderne i dagligdagen.

På baggrund af ansøgningerne til puljerne har Frederiksberg Kommune modtaget en positiv tilkendelse fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og der er givet tilsagn på tilskud fra begge puljer.

Tilsagnet fra puljen til "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" er på 677.365 kr. og har en kommunal medfinansiering på 272.635 kr. Tilsagnet fra puljen til "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats" er på 245.500 kr. og har en kommunal medfinansiering på 49.100 kr.

"Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" løber over en projektperiode på to år, mens projektperioden for "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats" er på et år.

## Økonomi

Fra puljen til "Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere" har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering givet et tilsagn (bilag 1) på 677.365 kr. i perioden januar 2021 til december 2022. Midlerne bliver fordelt med 338.682,50 kr. i 2021 og 338.682,50 kr. i 2022, alle på Magistratens område. I forbindelse med tilsagnet er der et krav om egenfinansiering på 272.635 kr. Dette finansieres inden for den afsatte ramme til Arbejdsmarkedsafdelingen på Magistraten.

Fra puljen til "Implementering af forenklet beskæftigelsesindsats" har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering givet et tilsagn (bilag 2) på 245.500 kr. i perioden januar 2021 til december 2021, alle på Magistratens område. I forbindelse med tilsagnet er der et krav om egenfinansiering på 49.100 kr. Dette finansieres inden for den afsatte ramme til Arbejdsmarkedsafdelingen på Magistraten.

Der vil blive aflagt regnskab for begge puljer til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

## Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

## Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, 8. februar 2021

Magistraten, 1. marts 2021

Kommunalbestyrelsen, 15. marts 2021

## Historik

### Indstilling 8. februar 2021, pkt. 10:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender udmøntningen af de bevilgede puljemidler fra STAR og
2. indstiller, at der meddeles tilsagn om henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 584.182 kr. i 2021 og 338.682 kr. i 2022, alle på magistratens område, jf. økonomiafsnittet.

### Beslutning fra Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget\_2018-21, 8. februar 2021, pkt. 10:

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

1. godkendte udmøntningen af de bevilgede puljemidler fra STAR og

2. indstiller, at der meddeles tilsagn om henholdsvis indtægts- og udgiftsbevilling på 584.182,50 kr. i 2021 og 338.682,50 kr. i 2022, alle på magistratens område jf. økonomiafsnittet.

**Indstilling 1. marts 2021, pkt. 80:**

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

1. godkendte udmøntningen af de bevilgede puljemidler fra STAR og
2. indstiller, at der meddeles tilsagn om henholdsvis indtægts- og udgiftsbevilling på 584.182,50 kr. i 2021 og 338.682,50 kr. i 2022, alle på magistratens område jf. økonomiafsnittet.

**Beslutning fra Magistraten 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 80:**

Magistraten og arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget indstiller, at der meddeles tilsagn om henholdsvis indtægts- og udgiftsbevilling på 584.182,50 kr. i 2021 og 338.682,50 kr. i 2022, alle på magistratens område jf. økonomiafsnittet.

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget godkendte udmøntning af de bevilgede puljemidler fra STAR.

**Bilag**

Bilag 1 - Bevillingskema, Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Bilag 2 - Tilsagnsbrev, Afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Bilag 3 - Bevillingskema, Implementering af LAB

Bilag 4 - Tilsagnsbrev, Implementering af LAB

# **Punkt 79: Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Sine Heltberg, Gunvor Wibroe og Malte Mathies Løcke om Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Den Åbne Anonyme Rådgivning**

00.30.00-A00-2-21

## **Resume**

Kommunalbestyrelsen oversendte den 25. januar 2021 forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Sine Heltberg, Gunvor Wibroe og Malte Mathies Løcke om Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Den Åbne Anonyme Rådgivning til udvalgsbehandling. I sagsfremstillingen redegøres for besparelserne hos Pædagogisk Psykologiske Rådgivning (PPR) samt Den Åbne Anonyme Rådgivning.

## **Beslutning**

Kommunalbestyrelsen forkastede beslutningsforslaget med 13 stemmer (C, V) mod 10 stemmer (A, Ø, B), idet 2 (F, Å) undlod at stemme.

## **Indstilling**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) og et flertal i børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Et andet mindretal i magistraten (Balder Mørk Andersen og Mette Bram) tog forbehold, idet partierne ikke har stemt for besparelserne.

## **Sagsfremstilling**

På mødet i børneudvalget den 1. marts 2021 bad udvalget om, at der blev udarbejdet en oversigt over henvendelser i den Åbne Anonyme Rådgivning til behandlingen af sagen i magistraten. Denne oversigt er vedlagt i bilag.

### Sagsfremstilling til børneudvalget den 1. marts 2021:

Forslaget til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Sine Heltberg, Gunvor Wibroe og Malte Mathies Løcke om Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Den Åbne Anonyme Rådgivning lyder således:

*"Forslag om, at kommunalbestyrelsen beslutter, at de planlagte besparelser på kommunens Pædagogisk Psykologiske Rådgivning samt Den Åbne Anonyme Rådgivning ikke implementeres.*

### *Begrundelse:*

*Med dette forslag ønsker Socialdemokratiet at forhindre de besparelser på børn med fysisk handicap samt psykisk sårbare unge, der blev besluttet i forbindelse med Budget 2021. Besparelsen, der implementeres gennem et ophør af P/L-reguleringen, vil ramme børn og unge, som i forvejen er placerede i udsatte positioner.*

*Den første besparelse sker i Pædagogisk Psykologiske Rådgivning, hvor der fjernes uvurderlige timer med ergo- og fysioterapi, som børn med fysisk handicap i Magnoliahuset afhænger af for en mobil og værdig dagligdag. Det er i Socialdemokratiets øjne en uacceptabel beslutning at lade børn i så udsatte situationer betale prisen for nye politiske prioriteringer.*

*Den anden besparelse udgøres af en serviceforringelse i Den Åbne Anonyme rådgivning, der er henvendt til psykisk sårbare unge på Frederiksberg. Besparelsen forringer for det første adgangen til gratis psykologhjælp ved at indskrænke telefontiderne. For det andet bliver selve kvaliteten af rådgivningen også dårligere, da den fremover i videst muligt omfang skal ydes telefonisk frem for fysisk, og for det tredje sænkes mængden af rådgivning til 5 samtaler. At denne besparelse overhovedet overvejes i en tid, hvor rekordmange unge kæmper med ensomhed, stress, angst og depression, er dybt forundrende og bør naturligvis ikke implementeres, hvis Frederiksberg skal yde en seriøs indsats for at styrke unges psykiske helbred."*

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Magnoliahuset

Det er anført i beslutningsforslaget, at besparelsen i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) i Magnoliahuset sker på baggrund af beslutningen i budget 2021 og 2022 om at omdisponere pris- og lønreguleringen (PL-regulering) i 2021 fra de øvrige driftsområder til de specialiserede områder. Det skal på den baggrund nævnes, at baggrunden for omprioriteringen i PPR i Magnoliahuset ikke er beslutningen om omdisponering af pris- og lønreguleringen i budget 2021.

Baggrunden for ændringen i PPR i Magnoliahuset skal findes i, at lønkroner, der tidligere er gået til fysioterapitimer, nu i stedet anvendes til psykologtimer og talehøretimer. Derudover er der sket en omstrukturering af stillingerne i Fællesrådgivningen fra tjenestemandsansatte til overenskomstansatte medarbejdere samt stigende lønudgifter i forbindelse med, at det er lykkedes at få en bedre fastholdelse i psykologgruppen. Dette har blandt andet medført, at en væsentlig større andel af psykologerne er autoriserede, end det var tilfældet tidligere.

PPR har et rammebudget og ikke faste normeringer. Personalesammensætningen justeres løbende på baggrund af den oplevede efterspørgsel, de aktuelle personaleudgifter samt opståede vakancer og muligheder for rekruttering. I PPR har der tidligere været ansat en antal tjenestemænd, som over de seneste år er gået på pension. Tjenestemandsansatte medarbejdere optjener pension under ansættelsen, som registreres i det kommunale budget og regnskabssystem som centralt opsparet gæld. Når den tjenestemandsansatte går på pension, udbetales pensionen fra den centrale konto og påvirker således ikke det decentrale budget, hvor tjenestemanden var ansat, i dette tilfælde budgettet under Fællesrådgivningen.

Det er mange år siden, man stoppede med at ansætte tjenestemænd, hvorfor disse oftest har en lang anciennitet og højere løn end gennemsnittet, hvilket normalt kan hjælpe afdelinger ved en stillings overgang til overenskomstansættelse, da den nyansatte med kortere anciennitet alt andet lige må forventes at have et lavere lønniveau end den fratrædende tjenestemandsansatte. Den overenskomstansatte vil dog overhale den tjenestemandsansatte i lønkroner, når den pensionsgivende overenskomstmæssige løn overstiger 85,25 procent af tjenestemandslønnen, idet der nu også skal udbetales 17,3 procent i pension ( $85,25 * 1,173 = 100$ ). Både den overenskomstansattes løn og pension udbetales fra den lønkontoen under Fællesrådgivningen.

Omstruktureringerne i stillingerne samt fastholdelsen af personale med høj anciennitet betyder, at der er behov for at nedlægge en halv stilling for at overholde budgettet. Det vil komme til udtryk ved en reduktion i det antal timer, PPR anvender i Magnoliahuset. I alt reduceres den fysioterapeutiske og ergoterapeutiske konsulentbistand i Magnoliahuset med 9 timer om ugen fra 57 timer til 48 timer. Derudover sker der en reduktion på i alt 9 timer i den konsultative bistand til dagtilbud og skoler i almenområdet.

Samtidig vil kvaliteten af de resterende timer, der anvendes i PPR være af høj kvalitet, fordi det er lykkedes at opbygge en medarbejdergruppe med lang erfaring. Det er således forvaltningens vurdering, at nedjusteringen med en halv stilling er faglig forsvarlig.

### Den Åbne Anonyme Rådgivning

Reduktionen i åbningstiden i Den Åbne Anonyme Rådgivning sker på baggrund af beslutningen i budget 2021 og 2022 om, at omdisponere pris- og lønreguleringen til de specialiserede områder. Den Åbne Anonyme Rådgivning henvender sig både til unge og til familier. I 2020 var der 341 henvendelser i alt, hvoraf de 123 var fra unge.

Den Åbne Anonyme Rådgivnings åbningstid er ændret fra 4 x 2 timer til 2 x 3 timer. En reduktion på i alt to timer.

Bemandingen af åbningstiden er samtidig opgraderet, således at borgerne nu får direkte kontakt med en psykolog, når de ringer. Tidligere var de igennem en screening hos en administrativ medarbejder og blev efterfølgende indkaldt til samtale hos psykologen. Den direkte kontakt muliggør hurtig rådgivning på et tidspunkt, hvor borgeren oplever et stort behov og er motiveret.

Der er fortsat mulighed for opfølgende rådgivning, hvis der er brug for det. Det gennemsnitlige antal samtaler i Den Åbne Anonyme Rådgivning er 4, og det er således kun få borgere, som vil opleve, at der tilbydes kortere forløb end tidligere. Unge med behov for omfattende psykologhjælp skal fremover visiteres på baggrund af en faglig vurdering i Familieafdelingen eller Ungecenter.

Tilgangen af henvendelser følges tæt, herunder antallet af forgæves opkald. Hvis det viser sig, at der er mange forgæves opkald, vil den nye åbningstid blive genovervejet inden for den samlede ressource afsat til Den Åbne Anonyme Rådgivning på 1,5 årsværk.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 17:**

Børne- og ungeområdet indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

### **Beslutning fra Børneudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 17:**

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman)

indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) stemte for beslutningsforslaget.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 97:**

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) stemte for beslutningsforslaget.

### **Beslutning fra Magistraten 2018-21, 8. marts 2021, pkt. 97:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) og et flertal i børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Et andet mindretal i magistraten (Balder Mørk Andersen og Mette Bram) tog forbehold, idet partierne ikke har stemt for besparelserne.

## **Bilag**

Faktanotat om antal henvendelser i den Åbne Anonyme Rådgivning 2021

# Punkt 80: Ændringer i PPR og Åben Anonym Rådgivning i 2021

00.30.00-G01-2-21

## Resume

Udvalget har bedt om, at meddelelsespunktet om ændringer i PPR og Åben Anonym Rådgivning i 2021, som følge af budgetvedtagelsen for 2021 og 2022, forelægges udvalget som et særskilt dagsordenspunkt.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte flertalsindstillingen fra magistraten og børneudvalget med 13 stemmer (C, V) mod 10 stemmer (A, Ø, B), idet 2 (F, Å) undlod at stemme.

## Indstilling

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) og et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman) tog orienteringen til efterretning.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) kunne ikke tage orienteringen til efterretning og foreslog at effektiviseringen ikke gennemføres.

Et andet mindretal i magistraten (Balder Mørk Andersen og Mette Bram) tog forbehold, idet partierne ikke har stemt for besparelserne.

## Sagsfremstilling

### Ændringer i PPR 2021

Fællesrådgivningen har gennem en årrække har oplevet en stigning i lønudgifter, som overstiger PL-reguleringen af budgettet. Det skyldes først og fremmest, at et antal tjenestemandsansatte talehørekonsulenter er gået på pension og er blevet erstattet af overenskomstansatte talehørekonsulenter, hvis pension finansieres af budgettet. Desuden har en målrettet indsats for at fastholde psykologer i PPR båret frugt, således at ancienniteten i denne gruppe er øget.

De stigende lønomkostninger vil i 2021 nødvendiggøre nedlæggelse af en halv stilling. Denne vil blive fundet i PPRs fysioterapeutgruppe. Konkret vil det betyde, at der reduceres med fem ugentlige timers fysioterapi og fire timers ugentlig ergoterapi i Magnoliahuset, således at der fremover vil være 27 timers fysioterapi og 21 timers ergoterapi, i alt 48 timer. Desuden vil den fysioterapeutiske konsulentbistand til dagtilbud og skoler blive reduceret med 13 timer ugentligt, samtidig med at der tilføres fire ugentlige timer ergoterapeutisk konsulentbistand. Fremover vil der i alt være 2,7 årsværk i fys/ergo-gruppen tilknyttet almenområdet, og 2,1 årsværk tilknyttet specialområdet.

Den reducerede tilstedeværelse i Magnoliahuset betyder, at der samlet set er mindre tid til det direkte terapeutiske arbejde med børnene. Som udgangspunkt er der fortsat en fysioterapeut eller ergoterapeut til stede i Magnoliahuset alle ugens dage, bortset fra torsdag, og tiden vil løbende blive prioriteret på baggrund af en konkret, faglig vurdering af det enkelte barns behov. Der er fokus på ikke at reducere på det tværfaglige samarbejde, således at der fortsat vil være vejledning af Magnoliahusets personale omkring, hvordan det specialpædagogiske arbejde i videst muligt omfang understøtter børnenes motoriske udvikling. Magnoliahusets ledelse og PPR følger ændringen med henblik på at sikre, at ressourcerne hele tiden bruges optimalt i forhold til den samlede børnegruppe.

PPRs ledelse vil i et samarbejde med Magnoliahusets ledelse, og de involverede medarbejdere lægge en plan for, hvordan konsekvenserne kan begrænses mest muligt.

### Ændringer i Åben Anonym Rådgivning 2021

I lyset af PL-reguleringen i budget 2021 sker der også ændringer i Åben Anonym Rådgivning, der tilbyder familier og unge rådgivning og vejledning med henblik på, at de selv bliver i stand til at løse deres problemer gennem egne ressourcer.

Fra januar 2021 sker følgende ændringer:

- Telefontiden ændres, så Åben Anonym Rådgivning kan kontaktes tirsdag mellem kl. 8-11 og onsdag mellem kl. 13-16. I flere år har åbningstiden været tirsdag, onsdag og torsdag kl. 8-10 og torsdag desuden kl. 13-15. Under forårets nedlukning udvidede Fællesrådgivningen åbningstiden til alle hverdage kl. 8-10 i forventning om, at flere familier havde brug for rådgivning. Det var dog ikke tilfældet. I efteråret har der været en del aktivitet.

- Det vil være psykologer fra Familie- og Ungerådgivningen, som besvarer alle telefonopkald direkte. Dette sker som led i en omlægning, hvor rådgivningerne fremover så vidt muligt foretages telefonisk.
- Det vil efter konkret vurdering stadig være muligt at tilbyde rådgivning med fremmøde i visse sager. Der vil i alt kunne tilbydes op til 5 samtaler i en sag.

Når en henvendelse i Åben Anonym Rådgivning har et tydeligt fokus på barnets trivsel og udvikling i dagtilbud eller skole, vil der fortsat tilbydes rådgivning af en PPR-psykolog og i sjældnere tilfælde af en talehørekonsulent eller en fysioterapeut fra PPR.

Henvendelser vil også fortsat kunne viderehenvises til et lettere behandlingsforløb i projekt STIME, når det er relevant.

## **Økonomi**

Ingen som følge af den konkrete orienteringssag.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. februar 2021, pkt. 15:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget tager punktet til orientering.

### **Beslutning fra Børneudvalget\_2018-21, 8. februar 2021, pkt. 15:**

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasaël Rehman) tog orienteringen til efterretning.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) kunne ikke tage orienteringen til efterretning og foreslog at effektiviseringen ikke gennemføres. Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke og Daniel Panduro begærede sagen forelagt i Kommunalbestyrelsen.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 98:**

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasaël Rehman) tog orienteringen til efterretning.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) kunne ikke tage orienteringen til efterretning og foreslog at effektiviseringen ikke gennemføres. Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke og Daniel Panduro begærede sagen forelagt i Kommunalbestyrelsen.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 98:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) og et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasaël Rehman) tog orienteringen til efterretning.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) kunne ikke tage orienteringen til efterretning og foreslog at effektiviseringen ikke gennemføres.

Et andet mindretal i magistraten (Balder Mørk Andersen og Mette Bram) tog forbehold, idet partierne ikke har stemt for besparelserne.

# Punkt 81: Fondsmidler: "Game On", Skolen på Grundtvigsvej

00.30.14-S00-14-20

## Resume

Skolen på Grundtvigsvej har fået bevilget midler fra Erasmus (EU) til forsøg med gamification i undervisningen.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og undervisningsudvalget indstiller,

1. at undervisningsudvalget meddeles driftsindtægtsbevilling på 236.000 kr. i 2021.
2. at undervisningsudvalget meddeles driftsudgiftsbevilling på 236.000 kr. i 2021.

## Sagsfremstilling

Skolen på Grundtvigsvej har fået bevilget Erasmus midler (EU) til at arbejde med elevers manglende motivation og deltagelse i undervisningen. Skolen har i samarbejde med skoler i 3 andre lande (Spanien, Tyrkiet og Nordmakedonien) fået bevilget midler til at arbejde med gamification-forsøg som del af undervisningen:

Målsætningen er, at:

- højne elevernes skoletilfredshed med mindst 10 pct.,
- reducere antallet af elever som kæmper med lektier med mindst 15 pct.,
- forbedre udviklingen af elevernes færdigheder og kompetencer i hovedfagene algebra, fysik og sprog,
- forbedre lærernes kompetencer til at implementere gamification-idéen i klasseværelserne, og introducere dem i daglig praksis,
- fremme samarbejde mellem europæiske lærere med henblik på at udvikle en fælles guide til brug af gamification-koncepter i klasseværelset.

## Indhold

Nutidens læring handler ikke længere om at lære udenad, men snarere om at opbygge en ramme, hvor eleverne får en forståelse af, hvad det er de studerer og på en måde, så de ikke føler sig belastet af mængden af feedback. Elevers demotivation og tab af engagement i undervisning forhindrer dem i at opnå positive uddannelsesresultater. Undersøgelser har vist, at udnyttelse af gamification i klasseværelset er en løsning på denne udfordring. Spil kan således forbedre motivationen hos eleverne. Gamification er at tage gameplay-funktioner og tilføje dem til ikke-spilmiljøer.

## Antal deltagere og deres profil

Projektet er bygget op omkring en række udviklingsteams i hvert land. Hvert udvekslingsteam består af 6 elever + 2 voksne pr. LTTA (Learning Teaching Training Activities). En af de voksne er koordinator / kontaktperson, mens den anden er lærer i et fag som er et underemne for LTTA. Hver af disse lærere får et specialiseringsfelt (sprogundervisning, matematik, videnskab), som afprøves i den tværnationale praksis.

Samlet set er 720 elever i alderen 12-14 år de primære modtagere af gamification-systemet. Projektet løber over 2 skoleår.

## Beskrivelse af aktiviteter

LTTA1 - Deltagerne udforsker, evaluerer og sidestiller gamification-begreber, og hvordan de kan anvendes som et helt program. De kommer med deres forslag og bruger de nyeste og vigtigste elementer til at reformere den nye struktur for præstation.

LTTA2 – Fokus er på videnskabslektioner og den måde spil kan bruges på baggrund af partnerens erfaringer og ideer.

LTTA3 – Fokus er at bruge spil i engelskundervisning.

LTTA4 – Fokus er at bruge spil i matematikundervisning.

LTTA5 – Fokus er at bruge spil til undervisning i grundskolen.

## Metodologi

Implementeringen vil ske i 5 trin (de 5 Learning Teaching Training Activities). Lærerne udarbejder prøve-cases før opstart af den enkelte LTTA. Under elevudvekslingen viser lærerne deres lektioner for alle involverede (for at opnå international effekt). I slutningen af ugen, efter evaluering, etablerer lærerne nye lektioner ud fra de opnåede erfaringer. Efter udvekslingen integreres disse undervisningsteknikker, materialer og planer i forskellige klasser for at formidle erfaringerne til så mange lærere som muligt lokalt. Alle fem LTTA indeholder forskellige underemner, for at opnå resultater i forskellige discipliner. Lærerne vil sammen med eleverne og deres forældre tale om det, som bør introduceres i deres klasseværelser.

## Resultater

Eleverne forventes at forbedre deres entusiasme og skolesucces ved hjælp af den nye undervisningsmetode. Projektet vil opbygge en åben, sund og fornøjelig læringsoplevelse, hvor børn kan føle sig i stand til at være sammen og lære, mens de har det sjovt. Lærerne vil få inspiration til at skabe nye instruktionsstrategier og forbedre elevernes deltagelse. Skolens relation til forældrene forventes også styrket, gennem daglig dialog om børnenes succes i skolen.

Projektets samlede bevilling er i alt 108.668 euro (svarende til 813 t.kr. ved kurs 7,48, heraf er Skolen på Grundtvigsvej bevilget 31,508 euro, svarende til 236 t.kr.).

Projektets løbetid er 2 skoleår, 2020/21 og 2021/22. (skal være afsluttet 31. august 2022). Ansøgning til Erasmus+ samt bevillingstilsagn fra Styrelsen for Forskning og Uddannelse er vedlagt sagen som bilag.

## **Økonomi**

I henhold til § 5 stk. 5 i bekendtgørelse nr. 2091 af 13. december 2020 om momsrefusionsordning for kommuner og regioner, er driftstilskud modtaget til og med regnskabsåret 2024, der er registreret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, undtaget for den sædvanlige afregning til momsudligningsordningen af 17,5 procent af kommunens opnåede fondsstøtte. Derfor søges det fulde beløb på 236.000 kr. indtægts- og udgiftsbevillet.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Undervisningsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. februar 2021, pkt. 17:**

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at Undervisningsudvalget meddeles driftsindtægtsbevilling på 236.000 kr. i 2021.
2. at Undervisningsudvalget meddeles driftsudgiftsbevilling på 236.000 kr. i 2021.

### **Beslutning fra Undervisningsudvalget\_2018-21, 8. februar 2021, pkt. 17:**

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at Undervisningsudvalget meddeles driftsindtægtsbevilling på 236.000 kr. i 2021.
2. at Undervisningsudvalget meddeles driftsudgiftsbevilling på 236.000 kr. i 2021.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 81:**

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at Undervisningsudvalget meddeles driftsindtægtsbevilling på 236.000 kr. i 2021.
2. at Undervisningsudvalget meddeles driftsudgiftsbevilling på 236.000 kr. i 2021.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 81:**

Magistraten og undervisningsudvalget indstiller,

1. at undervisningsudvalget meddeles driftsindtægtsbevilling på 236.000 kr. i 2021.
2. at undervisningsudvalget meddeles driftsudgiftsbevilling på 236.000 kr. i 2021.

## **Bilag**

Ansøgning

Vurdering (opfyldelse af kriterier)

Bevilling

Bevillingsskema - Erasmus, Game On

## Punkt 82: Samarbejde med FCK og Søndermarksskolen

17.00.00-G00-3-20

### Resume

I sagen beskrives mulig fremtidig ramme for et permanent samarbejde mellem Søndermarksskolen og FCK om, at spillerne på FCKs talentfodboldhold indskrives på Søndermarksskolen. Dette kræver en række beslutninger vedr. mulighederne for oprettelse af ekstra klasser, tilladelse til at opdele og danne nye klasser samt fortrinsret i fht. frit skolevalg. På baggrund af drøftelserne om sagen vil der skulle forhandles en egentlig aftale med FCK.

### Beslutning

Kommunalbestyrelsen forkastede mindretalsindstillingen fra magistraten og undervisningsudvalget med 20 stemmer (C, A, B, V) mod 5 (Ø, F, Å).

Kommunalbestyrelsen tiltrådte herefter flertalsindstillingen fra magistraten og undervisningsudvalget med 22 stemmer (C, A, B, V, F, Å) mod 3 (Ø).

Såfremt der måtte fremkomme oplysninger, der sætter spørgsmålstejn ved ordningens lovlighed, forelægges sagen påny.

### Indstilling

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Michael Vindfeldt, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen og Mette Bram) og et flertal i undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Fasael Rehman, Helle Sjelle, David Munis Zepernick og Jan E. Jørgensen) indstiller, at

1. Forvaltningen gives mandat til at forhandle en fast samarbejdsaftale med FCK vedr. undervisning af spillere på FCKs talenthold på Søndermarksskolen jf. sagsfremstillingen.
2. Spillere fra FCKs talenthold på 7.-9. klassetrin kan indskrives på Søndermarksskolen selvom den normale kvotientgrænse for frit skolevalg (24 elever i gennemsnit pr. klasse på årgangen) dermed evt. overskrides, men kun op til at maksimalt gennemsnitligt elevtal pr. klasse på årgangen på 26 elever.
3. Søndermarksskolen bemyndiges til efter konkret vurdering at danne nye klasser ved overgangen fra 6. til 7. klasse, såfremt dette anses for pædagogisk hensigtsmæssigt i forbindelse med optag af elever fra FCKs talenthold. Dette op til en gennemsnitlig klassekvotient på 26 elever pr. klasse på årgangen og indenfor det budgetmeldte antal klasser.
4. Søndermarksskolen og forvaltningen gives mandat til, om nødvendigt, at oprette ekstra klasser begrundet i antallet af ekstra elever fra FCKs talenthold, så længe dette er fuldt finansieret af den mellemkommunale betaling for pladser på Søndermarksskolen. Der gives bevilling jf. kommunens demografimodel ved 2. forventede regnskab.
5. Søndermarksskolen årligt tildeles ekstra midler vedr. FCK-samarbejdet til finansiering af medgåede udgifter. Udgifterne opgøres og bevilges ved 2. forventede regnskab. Finansiering fra den kommunale indtægt ved salg af pladser til andre kommuner (FCK-spillernes bopælskommuner).

Flertallet i undervisningsudvalget bemærkede, at i den udstrækning at andre elitesportsorganisationer er interesseret i at indgå samarbejde med Frederiksberg Kommune, da bedes de kontakte forvaltningen.

Et mindretal i magistraten (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) og et mindretal i undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte imod. Mindretallet vil gerne samarbejdet med FCK, men ønsker en model, hvor kvotienterne ikke overstiger 24, og lignende henvendelser fra forældre til ikke-elitefodboldspillere bør samtidig imødekommes.

### Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget godkendte på mødet den 4. maj 2020, sag nr. 56, ansøgning fra FCK om dispensation for kvotientgrænse ved optagelse af udenbys børn. Frederiksberg Kommune og FCK har derfor i indeværende skoleår et samarbejde, hvor drenge fra FCKs talent-fodboldhold i 7. og 8. klasse indskrives på Søndermarksskolen. I indeværende år har FCK desuden lejet et lokale på Søndermarksskolen, hvor FCK og forældrene selv har ansvaret for undervisning af drenge på 9. klassetrin. Den udtrykte politiske intention har været at finde en permanent model herfor på længere sigt. Søndermarksskolen har i indeværende skoleår anvendt ovennævnte dispensation for kvotientgrænse til at oprette yderligere en 8. klasse, men herudover har dispensationsmuligheden ikke været anvendt. Pr. 5. september 2020 var der således en gennemsnitlig klassekvotient på 7. klassetrin på 21 elever og på 8. klassetrin på 22,5 elever.

FCK og Søndermarkskolens ledelse og skolebestyrelse ønsker at forlænge samarbejdet i form af en permanent samarbejdsaftale, hvor fokus er på følgende elementer:

- Drengene fra FCKs talentfodboldhold på 7., 8. og 9. klassetrin indskrives på Søndermarkskolen, idet der skemamæssigt tages hensyn til træningsaktiviteter hos FCK.
- FCK-spillerne indskrives også selvom den normale kvotientgrænse for frit skolevalg til skoler på Frederiksberg derved overskrides. Dvs. at der gives en generel dispensation herfor, således at der er sikkerhed for, at alle FCK-spillerne kan optages, og således at denne gruppe har fortrinsret i forhold til evt. andre ønsker om frit skolevalg, hvis der ikke er plads til alle.  
Dog således, at den gennemsnitlige klassekvotient pr. årgang ikke overskrider 26.
- Udgangspunktet er, at drengene indskrives og fordeles ud på de forskellige klasser på klassetrinnet, dog gerne med en fordeling på 2 klasser af skematekniske og sociale hensyn. Hvis der er behov, og hvis antallet af indskrivninger af drenge fra andre kommuner (og deraf følgende betaling herfra) giver økonomisk belæg herfor, oprettes der også en ekstra klasse.
- I det omfang drengene i nogle skemapositioner skal frigøres fra den almindelige undervisning (dvs. mister undervisning i forbindelse med træning, stævner m.v.) finansierer FCK køb af tilsvarende ekstra undervisningstimer for drengene fra Søndermarkskolen (1:1-kompensation i undervisningstid og fag), således at drengene oppebærer det lovfastsatte undervisningstimetale.
- FCK bidrager til Søndermarkskolens øvrige elevers muligheder efter konkret aftale.

Det bemærkes, at den juridiske vurdering er, at det vil være muligt at indgå en samarbejdsaftale med FCK ang. ovennævnte model for FCK's finansiering af ekstra undervisningstimer for drengene. Der modtages ikke finansiering fra FCK udover betalingen for den konkrete undervisning, der skal leveres som kompensation ved fritagelser fra den almindelige undervisning.

Størsteparten af spillerne fra FCKs talenthold kommer fra andre kommuner, og disse kommuner betaler dermed gennem den mellemkommunale afregning for en plads på Søndermarkskolen, hvilket giver en indtægt til Frederiksberg Kommune. Den mellemkommunale betaling tilgår en central konto og de udenbys elever indgår på lige fod med indenbys elever i det elevtal, der er udgangspunktet for beregningen af den enkelte skoles ressourcetildeling. Der vil som hovedregel være overskud herved, medmindre der er flere af disse elever som har behov for specialpædagogisk bistand. Da Søndermarkskolen løbende vil have udgifter til at sikre tilstrækkelig lokalekapacitet og udstyr, samt ikke mindst ledelsesmæssig og personalemæssig koordinering m.v. foreslås det, at der afsættes midler til disse udgifter på Søndermarkskolen. Konkret opgjort til 2. forventede regnskab, hvor det konkrete elevtal kendes.

For at sikre et godt undervisningsmiljø og ikke mindst en rimelig kønsfordeling på tværs af klasserne på hver årgang, vil det være relevant for Søndermarkskolen at kunne danne nye klasser for hele årgangen ved overgangen fra 6. til 7. klasse. Folkeskoleloven §25 anfører, at det skal tilstræbes, at den enkelte klasse bevares samlet på de følgende klassetrin, men der er ikke et decideret forbud mod at ændre klassesammensætningen. Det anbefales derfor, at der gives en generel tilladelse til Søndermarkskolen om at danne nye klasser til 7. klassetrin, såfremt dette må anses for hensigtsmæssigt i forbindelse med optag af FCK-spillere. Det vil fortsat være skoleledelse og skolebestyrelse som konkret træffer beslutning og vurderer behovet.

Da antallet af spillere fra FCK, der tilgår Søndermarkskolen, vil variere fra årgang til årgang (aktuelt udsving er fra 6 drenge på én årgang til 20 drenge på én årgang), vil klassekvotienten på de forskellige årgange kunne blive kraftigt påvirket. Der er således risiko for, at nogle klasser bliver helt op til 28 elever. Dette må anses for u hensigtsmæssigt generelt og især fordi Søndermarkskolen i udskolingens også skal have plads til de elever som automatisk efter 6. klasse udsluses fra specialklasserækken C-sporet, som er placeret på Søndermarkskolen. Det foreslås derfor, at der ved evt. dannelse af nye klasser efter 6. klasse sættes et maksimalt elevtal på gennemsnitligt 26 elever pr. klasse (ligesom ved oprettelse af 0. klasser).

Søndermarkskolens øvrige elever forventes at profitere af samarbejdet. Dels i form af nye og engagerede klassekammerater, dels i form af konkrete muligheder, som FCK udvikler og stiller til rådighed for skolen. Det kan fx omfatte trivselsforløb og mentaltræningsforløb ved FCK-medarbejdere, sociale arrangementer (fx mulighed for at besøge Parken m.v.), FCK-gæstelærere i idrætsfaget (træning, kost, fysiologi m.v.), aktiviteter på idrætsdage, praktikforløb i FCKs organisation og udvidet praktikforløb for elever med særlige behov, virksomhedsbesøg hos FCK.

FCK tilkender giver, at de oplever samarbejdet som en stor fordel for fodboldspillerne, idet drengene dermed kan få et undervisningstilbud, der praktisk og socialt hænger tæt sammen med træningen, samtidig med at drengene lærer det, de skal og dannes til livet gennem undervisningen sammen med de unge fra Søndermarkskolen.

## **Økonomi**

Såfremt indstilling tiltrædes og der indgås aftale med FCK vil der som hovedregel være tale om en udgiftsneutral model, idet ekstra klasser kun dannes, hvis der er finansiering hertil via salg af pladser.

Frederiksberg Kommune får en indtægt på ca. 65.000 kr. pr. elevplads, der sælges til andre kommuner.

For 7.-9. klassetrin kræver det 14 solgte pladser for at finansiere en ekstra klasse.

Såfremt indstillingen tiltrædes tildeles Søndermarkskolen ved 2. forventede regnskab midler til ledelsesmæssig og personalemæssig koordinering m.v. og midler vedr. lokaletilpasning, inventar og materialer, finansieret af den mellemkommunale betaling af plads. Udgifterne opgøres og bevilges ved 2. forventede regnskab. Det vil være en forudsætning for tildelingen, at udgifterne kan finansieres fuldstændigt af den mellemkommunale betaling.

Dertil bevilling til eventuelle ressourcer til ekstra klasse jf. kommunens demografimodel, som vil være finansieret af den mellemkommunale betaling. De bevillingsmæssige konsekvenser vil indgå i 2. forventede regnskab.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke

## **Behandling**

Undervisningsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 22:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. Forvaltningen gives mandat til at forhandle en fast samarbejdsaftale med FCK vedr. undervisning af spillere på FCKs talenthold på Søndermarkskolen jf. sagsfremstillingen.
2. Spillere fra FCKs talenthold på 7.-9. klassetrin kan indskrives på Søndermarkskolen selvom den normale kvotientgrænse for frit skolevalg (24 elever i gennemsnit pr. klasse på årgangen) dermed evt. overskrides, men kun op til at maksimalt gennemsnitligt elevtal pr. klasse på årgangen på 26 elever.
3. Søndermarkskolen bemyndiges til efter konkret vurdering at danne nye klasser ved overgangen fra 6. til 7. klasse, såfremt dette anses for pædagogisk hensigtsmæssigt i forbindelse med optag af elever fra FCKs talenthold. Dette op til en gennemsnitlig klassekvotient på 26 elever pr. klasse på årgangen og indenfor det budgetudmeldte antal klasser.
4. Søndermarkskolen og forvaltningen gives mandat til, om nødvendigt, at oprette ekstra klasser begrundet i antallet af ekstra elever fra FCKs talenthold, så længe dette er fuldt finansieret af den mellemkommunale betaling for pladser på Søndermarkskolen. Der gives bevilling jf. kommunens demografimodel ved 2. forventede regnskab.
5. Søndermarkskolen årligt tildeles ekstra midler vedr. FCK-samarbejdet til finansiering af medgåede udgifter. Udgifterne opgøres og bevilges ved 2. forventede regnskab. Finansiering fra den kommunale indtægt ved salg af pladser til andre kommuner (FCK-spillernes bopælskommuner).

### **Beslutning fra Undervisningsudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 22:**

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Fasaal Rehman, Helle Sjelle, David Munis Zepernick og Jan E. Jørgensen) indstiller, at

1. Forvaltningen gives mandat til at forhandle en fast samarbejdsaftale med FCK vedr. undervisning af spillere på FCKs talenthold på Søndermarkskolen jf. sagsfremstillingen.
2. Spillere fra FCKs talenthold på 7.-9. klassetrin kan indskrives på Søndermarkskolen selvom den normale kvotientgrænse for frit skolevalg (24 elever i gennemsnit pr. klasse på årgangen) dermed evt. overskrides, men kun op til at maksimalt gennemsnitligt elevtal pr. klasse på årgangen på 26 elever.
3. Søndermarkskolen bemyndiges til efter konkret vurdering at danne nye klasser ved overgangen fra 6. til 7. klasse, såfremt dette anses for pædagogisk hensigtsmæssigt i forbindelse med optag af elever fra FCKs talenthold. Dette op til en gennemsnitlig klassekvotient på 26 elever pr. klasse på årgangen og indenfor det budgetudmeldte antal klasser.
4. Søndermarkskolen og forvaltningen gives mandat til, om nødvendigt, at oprette ekstra klasser begrundet i antallet af ekstra elever fra FCKs talenthold, så længe dette er fuldt finansieret af den mellemkommunale betaling for pladser på Søndermarkskolen. Der gives bevilling jf. kommunens demografimodel ved 2. forventede regnskab.
5. Søndermarkskolen årligt tildeles ekstra midler vedr. FCK-samarbejdet til finansiering af medgåede udgifter. Udgifterne opgøres og bevilges ved 2. forventede regnskab. Finansiering fra den kommunale indtægt ved salg af pladser til andre kommuner (FCK-spillernes bopælskommuner).

Flertallet i udvalget bemærkede, at i den udstrækning at andre elitesportsorganisationer er interesseret i at indgå samarbejde med Frederiksberg Kommune, da bedes de kontakte forvaltningen.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte imod. Mindretallet vil gerne samarbejdet med FCK, men ønsker en model, hvor kvotienterne ikke overstiger 24, og lignende henvendelser fra forældre til ikke-elitefodboldspillere bør samtidig imødekommes.

#### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 99:**

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Fasael Rehman, Helle Sjelle, David Munis Zepernick og Jan E. Jørgensen) indstiller, at

1. Forvaltningen gives mandat til at forhandle en fast samarbejdsaftale med FCK vedr. undervisning af spillere på FCKs talenthold på Søndermarksskolen jf. sagsfremstillingen.
2. Spillere fra FCKs talenthold på 7.-9. klassetrin kan indskrives på Søndermarksskolen selvom den normale kvotientgrænse for frit skolevalg (24 elever i gennemsnit pr. klasse på årgangen) dermed evt. overskrides, men kun op til at maksimalt gennemsnitligt elevtal pr. klasse på årgangen på 26 elever.
3. Søndermarksskolen bemyndiges til efter konkret vurdering at danne nye klasser ved overgangen fra 6. til 7. klasse, såfremt dette anses for pædagogisk hensigtsmæssigt i forbindelse med optag af elever fra FCKs talenthold. Dette op til en gennemsnitlig klassekvotient på 26 elever pr. klasse på årgangen og indenfor det budgetudmeldte antal klasser.
4. Søndermarksskolen og forvaltningen gives mandat til, om nødvendigt, at oprette ekstra klasser begrundet i antallet af ekstra elever fra FCKs talenthold, så længe dette er fuldt finansieret af den mellemkommunale betaling for pladser på Søndermarksskolen. Der gives bevilling jf. kommunens demografimodel ved 2. forventede regnskab.
5. Søndermarksskolen årligt tildeles ekstra midler vedr. FCK-samarbejdet til finansiering af medgåede udgifter. Udgifterne opgøres og bevilges ved 2. forventede regnskab. Finansiering fra den kommunale indtægt ved salg af pladser til andre kommuner (FCK-spillernes bopælskommuner).

Flertallet i udvalget bemærkede, at i den udstrækning at andre elitesportsorganisationer er interesseret i at indgå samarbejde med Frederiksberg Kommune, da bedes de kontakte forvaltningen.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte imod. Mindretallet vil gerne samarbejdet med FCK, men ønsker en model, hvor kvotienterne ikke overstiger 24, og lignende henvendelser fra forældre til ikke-elitefodboldspillere bør samtidig imødekommes.

#### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 99:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Michael Vindfeldt, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen og Mette Bram) og et flertal i undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Fasael Rehman, Helle Sjelle, David Munis Zepernick og Jan E. Jørgensen) indstiller, at

1. Forvaltningen gives mandat til at forhandle en fast samarbejdsaftale med FCK vedr. undervisning af spillere på FCKs talenthold på Søndermarksskolen jf. sagsfremstillingen.
2. Spillere fra FCKs talenthold på 7.-9. klassetrin kan indskrives på Søndermarksskolen selvom den normale kvotientgrænse for frit skolevalg (24 elever i gennemsnit pr. klasse på årgangen) dermed evt. overskrides, men kun op til at maksimalt gennemsnitligt elevtal pr. klasse på årgangen på 26 elever.
3. Søndermarksskolen bemyndiges til efter konkret vurdering at danne nye klasser ved overgangen fra 6. til 7. klasse, såfremt dette anses for pædagogisk hensigtsmæssigt i forbindelse med optag af elever fra FCKs talenthold. Dette op til en gennemsnitlig klassekvotient på 26 elever pr. klasse på årgangen og indenfor det budgetudmeldte antal klasser.
4. Søndermarksskolen og forvaltningen gives mandat til, om nødvendigt, at oprette ekstra klasser begrundet i antallet af ekstra elever fra FCKs talenthold, så længe dette er fuldt finansieret af den mellemkommunale betaling for pladser på Søndermarksskolen. Der gives bevilling jf. kommunens demografimodel ved 2. forventede regnskab.
5. Søndermarksskolen årligt tildeles ekstra midler vedr. FCK-samarbejdet til finansiering af medgåede udgifter. Udgifterne opgøres og bevilges ved 2. forventede regnskab. Finansiering fra den kommunale indtægt ved salg af pladser til andre kommuner (FCK-spillernes bopælskommuner).

Flertallet i undervisningsudvalget bemærkede, at i den udstrækning at andre elitesportsorganisationer er interesseret i at indgå samarbejde med Frederiksberg Kommune, da bedes de kontakte forvaltningen.

Et mindretal i magistraten (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) og et mindretal i undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte imod. Mindretallet vil gerne samarbejdet med FCK, men ønsker en model,

hvor kvotienterne ikke overstiger 24, og lignende henvendelser fra forældre til ikke-elitefodboldspillere bør samtidig imødekommes.

## Punkt 83: Oprettelse af 0. klasser 2021-22

17.02.04-G01-1-21

### Resume

Undervisningsudvalget skal indstille til Magistraten og Kommunalbestyrelsen om antallet af 0. klasser til oprettelse i skoleåret 2021/22, herunder hvordan ønsker om anden skole end distriktsskolen skal håndteres.

Børne- og Ungeområdet indstiller 4 modeller til imødekommelse af ønsker om anden skole end distriktsskolen. Modellerne udløser mellem 31 - 33 0. klasser, afhængig af både hvilken model der vælges og hvilke forskydninger i antallet af indskrevne, der sker som følge af elevtalsudviklingen i løbet af foråret.

Flere skoler er tæt på at skulle oprette en ekstra klasse afhængig af hvilken model der vælges. Sagens talgrundlag forventes at ændre sig i løbet af behandlingsperioden som følge af bl.a. bevægelser i til- og fraflytning i skoledistrikterne.

### Beslutning

Kommunalbestyrelsen forkastede mindretalsindstillingen fra magistraten og undervisningsudvalget fra Venstre med 23 stemmer (C, A, Ø, B, F) mod 2 stemmer (V, Å).

Kommunalbestyrelsen forkastede mindretalsindstillingen fra magistraten og undervisningsudvalget fra Enhedslisten, SF og Alternativet med 20 stemmer (C, A, B, V) mod 5 stemmer (Ø, F, Å).

Kommunalbestyrelsen tiltrådte herefter flertalsindstillingen med 20 stemmer (C, A, B, Å) fra magistraten og undervisningsudvalget, idet der oprettes 32 0. klasser i skoleåret 21/22, idet 5 stemte imod (Ø, V, F).

### Indstilling

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Michael Vindfeldt, og Lone Loklindt) og et flertal i undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Carina Høedt, Helle Sjelle og David Munis Zepernick) indstiller,

Model 3:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 3 (kvotientgrænse 25) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 32 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Et mindretal i magistraten (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og et mindretal i Undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte for model 1 med den tilføjelse, at hvis der er særlige pædagogiske eller sociale forhold der tilsiger at det ville være særligt godt for enkelte elever at blive indskrevet på en anden skole end distriktsskolen skal dette være muligt.

Et mindretal i magistraten (Jan E. Jørgensen) og i Undervisningsudvalget (Jan E. Jørgensen) stemte for model 4.

Undervisningsudvalget bad om en sag vedr. mønstre i søgninger til og fra skoler.

### Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget drøfter hvert år, inden behandling i magistrat og kommunalbestyrelse, hvor mange nye 0. klasser de nye børnehaveklassebørn skal fordeles på i kommunens skoler. Børn, der bor i skoledistriktet, har ret til en plads, men det er kommunalbestyrelsen der konkret bestemmer, hvor mange ønsker om optagelse på en anden skole end distriktsskolen, som skal opfyldes.

Denne sag beskriver situationen og de oftest anvendte løsningsmodeller. Der er tradition for, at børn der har søskende på en bestemt skole, også selv tilbydes en plads her, også selvom familien er flyttet til andet skoledistrikt, eller skoledistriktet er ændret. Sagen handler derfor primært om, i hvilket omfang der skal opfyldes ønsker herudover.

Kommunalbestyrelsen beslutter som nævnt hvert år antallet af 0. klasser (børnehaveklasser) på baggrund af antallet af indskrevne børn til børnehaveklasserne. Indskrivningen har været i gang siden november måned. Der er SFO-start for de nye 0. klasser 1. maj 2021.

Denne sag skal behandles i undervisningsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen. Forældrene indskrives stadig deres børn frem til sommer, og derfor vil der ske ændringer i behandlingsperioden. Forvaltningen vil derfor sørge for at have opdateret talgrundlag til hvert møde.

Ved skoledistriktsændringerne frem til skoleåret 2021/22 blev der prognosticeret 761 børn i 32 klasser. Ved Budgetforlig 2020 blev det besluttet at afsætte økonomi til klasseskole, så den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på den enkelte skole ikke overstiger 26 elever på beslutningstidspunktet for klasseskole. På nuværende tidspunkt er der indskrevet 737 elever med henblik på skolestart i det kommende skoleår, og tallet kan stige henover foråret.

Af de 737 indskrevne ønsker 210 en anden skole end distriktsskolen, heraf 79 søskende og 131 øvrige ønsker om anden skole end distriktsskolen. Fordelingen af de nuværende 737 elever vil udløse 33 klasser ved imødekomme af alle søskendeønsker og opfyldelse af ønsker i øvrigt jf. de gældende regler for frit skolevalg (kvotient 22). Hvis de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges, kan der imødekomme 29 ønsker udover søskende. Denne fordeling benævnes model 1.

En detaljeret baggrund, gennemgang og status fremgår af "Notat - Oprettelse af 0. klasser 2021/22" Såfremt Kommunalbestyrelsen i lighed med tidligere år ønsker at give adgang for anden skole end distriktsskolen for andre elever end søskende, beskrives der i notatet modeller herfor. Der tages forbehold for, at tallene vil ændre sig hen over foråret.

Model 2 hæver kvotientgrænsen for optag på tværs af skoledistrikter fra 22 til 24 elever pr. klasse på skæringsdagen 15. marts. Dette vil medføre, at 72 børn får opfyldt deres ønske om en anden skole end distriktsskolen. Ved denne model er der kun behov for at oprette 32 klasser.

Model 3 hæver kvotientgrænsen for optag på tværs af skoledistrikter fra 22 til 25 elever pr. klasse på skæringsdagen 15. marts. Dette vil medføre, at 92 børn får opfyldt deres ønske om en anden skole end distriktsskolen. Ved denne model vil der kun være behov for at oprette 31 klasser.

Model 4 hæver kvotientgrænsen for optag på tværs af skoledistrikter fra 22 til 26 elever pr. klasse på skæringsdagen 15. marts. Dette vil medføre, at 102 børn får opfyldt deres ønske om en anden skole end distriktsskolen. Ved denne model vil der være behov for at oprette 31 klasser.

Ved model 4 ender tre skoler på en gennemsnitlig klassekvotient på 26. De tre skoler er Ny Hollænderskolen, Skolen på Duevej og Skolen på La Cours Vej. Det betyder, at der ved få tilflytninger skal oprettes ekstra klasser. Ved model 4 flyttes mange distriktsbørn fra Søndermarksskolen og Skolen på Grundtvigsvej, der derved får tre klasser med en meget lav klassekvotient.

Ved en gennemgang af de børn der flyttes i model 2, 3 og 4 vurderes disse rokader ikke at have indflydelse på fordelingen af tosprogede børn, men det vil have konsekvenser for klassestørrelsen (klassekvotienten) på de forskellige skoler.

På nuværende tidspunkt - hvor der forventeligt vil ske ændringer i form af til- og fraflytninger, sene indskrivninger samt optagelser på privatskoler - skal der oprettes 31 - 32 klasser, såfremt kvotientgrænsen på 26 elever pr. klasse skal overholdes. Det bemærkes, at flere skoler er tæt på at skulle oprette en ekstra klasse i model 4.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at lave differentierede kvotientgrænser på de forskellige skoler.

Undervisningsudvalget skal indstille til Magistraten og Kommunalbestyrelsen, hvilket antal 0. klasser der skal oprettes til skoleåret 2021/22 med udgangspunkt i, hvordan ønsker om anden skole end distriktsskolen skal håndteres.

## **Økonomi**

Normtallet for en klasse udgør i budget 2021 733.858 kr. Der er afsat budget til 32 0. klasser i skoleåret 2021/22, herudover er der afsat betingede midler til to yderligere klasser som følge af budgetforligsbeslutningen om maksimalt 26 elever i 0. klasse ved skolestart.

Ved oprettelse af 33 klasser forøges rammen med i alt 0,7 mio. kr. fordelt med 0,3 mio. kr. i 2021 og 0,4 mio. kr. i 2022.

Ved oprettelse af 32 klasser ændres rammen ikke.

Ved oprettelse af 31 klasser reduceres rammen med i alt 0,7 mio. kr. fordelt med 0,3 mio. kr. i 2021 og 0,4 mio. kr. i 2022.

Bevillingerne tilpasses i forbindelse med første forventede regnskab, der reserveres fortsat budget til to klasser jf. budgetforligsbeslutningen for at sikre, at der er mulighed for at oprette ekstra klasser, hvis elevtalsudviklingen frem mod skolestart resulterer i en klassekvotient på over 26. Budgettet til de to klasser (0,6 mio. kr. i 2021 og 0,9 mio. kr. i 2022) afsættes som betinget bevilling.

Demografireguleringen for klasserne afhænger dog også af klassesdannelsen på de øvrige klassetrin. Regulering foretages i 1. forventet regnskab 2021 og 1. finansielle orientering om budget 2022 med modpost på usikkerhedspuljen.

Når det endelige elevtal og klassesdannelsen ved skolestart kendes i august måned, forelægges en sag for undervisningsudvalget og magistraten, hvor den betingende bevilling vil blive enten frigivet eller tilbageført kassen.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke

## **Behandling**

Undervisningsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 23:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller en af de fire beskrevne modeller for klassesdannelsen til magistrat og kommunalbestyrelse:

Model 1:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 33 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 2:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 2 (kvotientgrænse 24) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 32 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 3:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 3 (kvotientgrænse 25) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 4:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 4 (kvotientgrænse 26) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse.

## **Beslutning fra Undervisningsudvalget\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 23:**

Udsat efter drøftelse.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 29:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller en af de fire beskrevne modeller for klassedannelse til magistrat og kommunalbestyrelse:

Model 1:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 33 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 2:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 2 (kvotientgrænse 24) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 32 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 3:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 3 (kvotientgrænse 25) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 4:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 4 (kvotientgrænse 26) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse.

## **Beslutning fra Undervisningsudvalget\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 29:**

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Carina Høedt, Helle Sjelle og David Munis Zepernick) indstiller,

Model 3:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 3 (kvotientgrænse 25) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte for model 1 med den tilføjelse, at hvis der er særlige pædagogiske eller sociale forhold der tilsiger at det ville være særligt godt for enkelte elever at blive indskrevet på en anden skole end distriktsskolen, skal dette være muligt.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Jan E. Jørgensen) stemte for model 4.

Udvalget bad om en sag vedr. mønstre i søgninger til og fra skoler.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 100:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller en af de fire beskrevne modeller for klassedannelse til magistrat og kommunalbestyrelse:

Model 1:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 33 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 2:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 2 (kvotientgrænse 24) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 32 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 3:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 3 (kvotientgrænse 25) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Model 4:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 4 (kvotientgrænse 26) med skæringsdatoen 15. marts 2021,
- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse.

### **Beslutning fra Magistraten 2018-21, 8. marts 2021, pkt. 100:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Michael Vindfeldt, og Lone Loklindt) og et flertal i undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Laura Lindahl, Carina Høedt, Helle Sjelle og David Munis Zepernick) indstiller,

Model 3:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2021-2022 imødekommes på skæringsdagen 15. marts 2021
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 3 (kvotientgrænse 25) med skæringsdatoen 15. marts 2021,

- der oprettes i skoleåret 2021-2022 i alt 31 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2021 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 26, så oprettes der en ekstra klasse

Et mindretal i magistraten (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og et mindretal i Undervisningsudvalget (Daniel Panduro og Balder Mørk Andersen) stemte for model 1 med den tilføjelse, at hvis der er særlige pædagogiske eller sociale forhold der tilsiger at det ville være særligt godt for enkelte elever at blive indskrevet på en anden skole end distriktsskolen skal dette være muligt.

Et mindretal i magistraten (Jan E. Jørgensen) og i Undervisningsudvalget (Jan E. Jørgensen) stemte for model 4.

Undervisningsudvalget bad om en sag vedr. mønstre i søgninger til og fra skoler.

## **Bilag**

Status indskrivning 15. marts 2021

Status indskrivning 8. marts 2021

Status indskrivning 1. marts 2021

Notat - oprettelse af 0 klasser 2021-22

# Punkt 84: Forslag til beslutning fra rådmand Nikolaj Bøgh om kolonihistorisk markering på Solbjerg Parkkirkegård

04.01.00-G01-365-20

## Resume

Rådmand Nikolaj Bøgh har stillet forslag om at markere Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård. Forvaltningen vurderer, at der med en markering af Albertas grav vil kunne sættes fokus på en central del af Danmarks historie, og at der derfor igangsættes en fondsansøgningsproces. Alternativt hvis det ikke lykkes at rejse midler af den vej, at der nedlægges en mindesten på kirkegården med en QR-kode, der kan give information omkring historien. Sagen forlægges til udvalgets beslutning.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte beslutningsforslaget som indstillet.

## Indstilling

Magistraten og kultur- og fritidsudvalget indstiller, at forslaget, om at der etableres en markering af Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård tiltrædes, idet der igangsættes en fondsansøgningsproces med henblik på at rejse finansiering.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 7. december 2020 følgende forslag til beslutning fra rådmand Nikolaj Bøgh om kolonihistorisk markering på Solbjerg Parkkirkegård.

"Det Konservative Folkeparti foreslår, at der etableres en markering af Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård. Markeringen kan eventuelt tage form af en kunstnerisk udsmykning, der muligvis kan søges fondsfinansieret.

### Begrundelse

Den lille vestindiske pige Alberta Viola Roberts blev i 1905 sendt til København sammen med en lidt ældre dreng med henblik på at blive udstillet på en koloniudstilling i Tivoli, hvor de blandt andet i en del af udstillingstiden sad låst inde i et bur. Drengen fik en uddannelse og blev senere viceskoleinspektør i Nakskov, hvor han blev en kendt og populær person i lokalmiljøet og i dag er en del af Nakskovs lokalhistorie. Alberta derimod begyndte på tjenestepigeskolen i Emiliegade på Frederiksberg, men fik tuberkulose og døde i 1917, 15 år gammel. Historien om de to vestindiske børn er en vigtig del af den danske kolonihistorie, som der de senere år har været stigende opmærksomhed omkring. I den forbindelse efterspørger mange en større synlighed af kolonihistoriens efterladenskaber i vore dages Danmark, og det forekommer i den forbindelse oplagt at markere stedet på Solbjerg Parkkirkegård, hvor Alberta ligger begravet. Placeringen er kendt, men selve gravstedet er sløjft for længst. Markeringen vil også kunne blive en del af en øget synliggørelse af kirkegårdens kulturhistoriske værdier, der kan indtænkes i den helhedsplan for kirkegårdens fremtid, som kommunalbestyrelsen skal udarbejde inden længe."

### Bemærkninger til forslaget

By-, Kultur- og Miljøområdet finder, at en markering af Albertas grav vil kunne sætte fokus på en central del af Danmarks historie, som på trods af omfattende debat i de senere år har meget få synlige fysiske markeringer.

Det skal bemærkes, at der ikke for nuværende er afsat budgetmidler til kunstneriske udsmykninger eller mindesmærker - hverken på kirkegårdene eller i det offentlige rum. Det foreslås derfor, at der som foreslået af forslagsstiller igangsættes en fondsansøgningsproces og en kunstnerisk proces - fx med et Open call. Givet den omtale som forslaget har fået i medierne, er det vurderingen, at der kan være en mulighed for, at der kan rejses fondsmidler.

Alternativt hvis det ikke lykkes at rejse midler af den vej, kan der nedlægges en mindesten på kirkegården med en QR-kode, der kan give information omkring historien. Der er tilfælde, hvor der er fundet driftsmidler til mindre tiltag, f.eks. ved belysning af mindesmærke ved den franske skole. Det kunne også være tilfældet i denne aktuelle sag, idet der kunne sættes en mindre sten/flise med inskription og en QR-kode til minde. Der vil til en sådan løsning skulle afsættes mellem 15.000-20.000 kr. Forvaltningen vil i givet fald indgå i dialog med Frederiksberg Stadsarkiv om, hvordan den vestindiske piges historie bedst muligt formidles, idet en eventuel markering i givet fald bør forholde sig så nøgternt som muligt til denne del af kolonihistorien, da emnet både har stor politisk bevågenhed og kan tolkes forskelligt. Dette kan eksempelvis gøres ved en QR-kode på mindestenen, så besøgende på kirkegården kan læse og/eller høre mere.

En markering kan give anledning til spørgsmål om, hvilke andre personer eller grupper der ellers bør mindes. I fald der måtte komme sådanne ønsker, bør der tages konkret stilling hertil, herunder til finansieringen heraf.

### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at forslaget kan bidrage med formidling af Solbjerg Parkkirkegårds kulturhistorie, og at det fint kan indgå i kirkegårdens portefølje af mindesmærker.

## **Økonomi**

I så fald forslaget tiltrædes, igangsættes en proces med at søge fondsmidler. Ved etablering af et mindre mindesmærke kan udgifterne afholdes af de afsatte driftsmidler til vedligeholdelse af kirkegården, som anslået vil koste 15.000-20.000 kr. Ved beslutning om et større mindesmærke skal der afsættes særskilte midler hertil, eventuelt gennem en fast årlig pulje til monumenter.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. februar 2021, pkt. 11:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forslaget, om at der etableres en markering af Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård, tiltrædes, idet der igangsættes en fondsansøgningsproces med henblik på at rejse finansiering.

### **Beslutning fra Kultur og Fritidsudvalget\_2018-21, 8. februar 2021, pkt. 11:**

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

at forslaget, om at der etableres en markering af Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård tiltrædes, idet der igangsættes en fondsansøgningsproces med henblik på at rejse finansiering.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 82:**

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

at forslaget, om at der etableres en markering af Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård tiltrædes, idet der igangsættes en fondsansøgningsproces med henblik på at rejse finansiering.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 82:**

Magistraten og kultur- og fritidsudvalget indstiller, at forslaget, om at der etableres en markering af Alberta Roberts grav på Solbjerg Parkkirkegård tiltrædes, idet der igangsættes en fondsansøgningsproces med henblik på at rejse finansiering.

# Punkt 85: Implementering af nationale krav til affaldshåndtering

07.00.01-A00-9-20

## Resume

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til implementering af nye nationale krav til indsamling og sortering af borgernes affald.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til implementering af nationale krav til indsamling og håndtering af affald fra villaer og etageejendomme godkendes, idet det forudsættes at ordningen for haveaffald kan fortsætte som hidtil
2. at der på det gebyrfinansierede affaldsområde, hvor merudgifter og merindtægter reguleres via mellemværendet med kommunen, meddeles følgende tillægsbevillinger:
  - a. Udgiftsbevilling på 12,2 mio.kr. i 2021 og 7,3 mio.kr. fra 2022
  - b. Indtægtsbevilling på 6,4 mio.kr. i 2022 og 12,7 mio.kr. fra 2023
3. at der igangsættes en screening af muligheder for placering af sorteringsøer i byrummet, fx. ved inddragelse af bilparkeringspladser

Magistraten bad om en særskilt sag om indsamling af tekstil, og fordele og ulemper for tilvalgsmulighed for placering af glascontainer såvel på privat grundareal i villaområder som i etageejendomme ved en senere evaluering af ordningen.

## Sagsfremstilling

Med sommerens politiske aftale om 'Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi' er der skabt et grundlag for genanvendelse af langt mere affald i Danmark end i dag. For at nedbringe affaldsmængderne til forbrænding og sikre mere genanvendelse, er det nødvendigt, at der sorteres mere affald i husholdninger og i det offentlige rum. De nye nationale krav forventes at understøtte øget genbrug, genanvendelse og CO2 reduktion på Frederiksberg. De nationale krav udgør et væsentligt fundament for Frederiksbergs kommende affaldsplan 'Ressource- og Affaldsplan 2026 - Genbrugslaboratorium Frederiksberg', der pt. er i høring. Ressource- og affaldsplanen, og dermed de nationale krav, udgør den overordnede ramme for de konkrete implementeringsforslag, som Kommunalbestyrelsen i denne sag skal tage stilling til vedørende indsamling og sortering af borgernes affald.

### *Krav*

Fra den 1. juli 2021 er der i henhold til ny affaldsbekendtgørelse krav om, at alle kommuner i Danmark skal have etableret henteordninger helt ude ved borgerne for ni typer affald, nemlig 1) papir, 2) pap, 3) plast, 4) mad- og drikkekarton, 5) metal, 6) glas, 7) madaffald, 8) farligt affald, 9) restaffald. Samtidig er der krav om, at affald skal indsamles i faste beholdere, som skal skiltes med nationalt standardiserede piktogrammer. Derudover er der krav om øget genbrug og genanvendelse af storskrald.

Dertil kommer et krav om en ordning for tekstiler fra den 1. januar 2022. Der er endnu ikke fra nationalt hold udarbejdet retningslinjer for, hvordan tekstil skal indsamles, hvorfor nærværende sag alene vedrører de oplyste ni typer affald samt øgede krav til sortering af storskrald

### *Løsning*

Borgerne på Frederiksberg er allerede rutinerede, når det kommer til affaldssortering. Langt de fleste sorterer nemlig allerede deres affald i otte af de ni nævnte affaldstyper. Det er således kun mad- og drikkekarton samt tekstiler, der

udestår. Dertil kommer, at ikke alle ordninger dækker alle boliger. Det skyldes primært pladsproblemer samt, at nogle ordninger har været frivillige, nemlig plast og metal i villaer samt farligt affald og glas i etageejendomme.

De nationale krav rummer en vis valgfrihed for kommunerne. F.eks. er det tilladt at indsamle papir og pap sammen eller hver for sig, ligesom det er tilladt at indsamle plast og mad- og drikkekarton sammen eller hver for sig. Der lægges dog samtidigt stor vægt på, at der sker en strømligning af affaldsordningerne. Forvaltningen har derfor været i dialog med de øvrige forvaltninger i ARC's ejerkommuner (København, Hvidovre, Dragør og Tårnby) med henblik på at finde en fælles løsning. Det giver god mening, fordi Frederiksberg Kommune i forvejen samarbejder med ARC's ejerkommuner om omlastning og afsætning af affaldet.

Tilsvarende gælder i forhold til posevalg for indsamling af madaffald. Her er afsætningen af selve madaffaldet kompetenceoverdraget til ARC og det er derfor hensigtsmæssigt, at madaffald indsamles i samme type poser i alle ejerkommunerne. Valget er faldet på bioposer (bionedbrydelige poser med så højt indhold af biogent karbon som muligt) og det bakkes op fra nationalt hold. I et udkast til den kommende nationale plan for forebyggelse og affald, der er i høring frem til den 9. februar 2021, skriver Miljøstyrelsen, at grundet udfordringen med ophobning af plastrester på markerne, er det forventningen, at der fremadrettet anvendes bionedbrydelige poser til indsamlingen af madaffald. På den baggrund foreslår forvaltningen, at Frederiksberg Kommune går over til bioposer for etageejendommene ligesom det kendes fra villaerne på Frederiksberg.

For så vidt angår de nationale krav i forhold til storskrald, skal kommunerne sikre øget genbrug og genanvendelse. På den baggrund foreslår forvaltningen, at der i første omgang gennemføres nogle mindre forsøg med indsamling af egnet storskrald til direkte genbrug. Derudover foreslås det, at træ til genanvendelse indsamles særskilt samt, at kommunen gennemfører udbud af både træ og storskrald i samarbejde med ARC's kommuner og med Københavns Kommune som kontraktholder. De større mængder storskrald vil give mulighed for at stille krav til anlæggene om øget eftersortering af storskraldet til genanvendelse. Ændringerne forventes ikke at påvirke ordningen for storskrald set fra et borgerperspektiv.

For de øvrige affaldstyper er samarbejdet mellem kommunerne mundet ud i et scenarie, som er beskrevet nedenfor for henholdsvis villaer og etageejendomme.

*For villaer foreslås følgende ordninger fra 1. juli 2021:*

- Ordningen for bioaffald nedlægges, da det ikke længere er tilladt at blande madaffald og haveaffald.
- Madaffald og restaffald i en 240 liter beholder med to kamre – tømmes hver 14. dag (ekstra kapacitet kan tilkøbes, såfremt der er behov).
- Plast sammen med mad- og drikkekarton i en 240 liter beholder med et kammer – tømmes hver 3. uge (kan justeres til hver 14. dag, såfremt der viser sig behov).
- Pap i en 240 liter beholder med et kammer – tømmes hver 3. uge (kan justeres til hver 14. dag, såfremt der viser sig behov).
- Papir og metal i en 240 liter beholder med to kamre – tømmes hver 8. uge.
- Glas i kuber (der skal etableres flere kuber eller sorteringsøer i det offentlige rum. Se uddybende forslag længere nede i sagsfremstillingen) – tømmes efter behov.
- Farligt affald og elektronik i rød boks – tømmes hver 8. uge som forsøg - ellers hver 12. uge.
- Haveaffald i 240 liter beholder frivillig. Mulighed for bestilling af stor container modbetaling. Muligheden for at stille bundter og sække bortfalder, idet der fremadrettet stilles krav om faste beholdere.

Det vurderes på baggrund af restaffaldsanalysen på Frederiksberg gennemført i 2019, sammenholdt med den aktuelle beholderkapacitet til affald i villaerne, og erfaringer fra andre kommuner, at de anførte tømmefrekvenser vil opfylde behovet.

For grafisk illustration af den foreslåede villaordning se bilag 1.

*For etageejendomme foreslås følgende ordninger fra 1. juli 2021:*

- Beholderne til plast bliver fremadrettet også til mad- og drikkekarton.
- Alle ordninger bliver obligatoriske. Det betyder, at de ejendomme der i dag ikke har beholdere til alle nedenstående typer affald fremadrettet skal have det. Som udgangspunkt vil målsætningen være, at affaldsindsamlingen ikke optager mere plads på ejendommen end hidtil. I nogle ejendomme vil det derfor være nødvendigt at ændre på tømmefrekvenser for at få plads. I andre ejendomme, hvor adgangsforholdene er for dårlige, kan det blive et krav, at ejendommen selv sørger for at stille beholderne frem til tømning, eller det kan blive nødvendigt, at etablere ordninger i det offentlige rum. Særligt for så vidt angår farligt affald og glas vil det være nødvendigt at etablere nye

ordninger mange steder, idet ordningerne hidtil har været frivillige for etageejendomme. Det estimeres, at ca. 800 ejendomme mangler en eller flere ordninger.

- Papir – tømmes hver 14. dag
- Pap – tømmes 1-2 gange om ugen alt efter behov. I dag tømmes papbeholderne en gang ugentligt, men der vurderes at være behov for at øge tømmefrekvensen med det nuværende pres på ordningen grundet øget e-handel. Økonomien beskrevet nedenfor muliggør, at ca. to tredjedele af beholderne kan tømmes 2 gange om ugen, hvor de i dag tømmes ugentligt
- Plast inkl. mad- og drikkekarton – tømmes 1-2 gange ugentligt alt efter behov. I dag tømmes beholderne en gang om ugen, men det vurderes på baggrund af stigende antal henvendelser om overfyldte beholdere at være et behov for øget kapacitet mange steder
- Metal – tømmes hver 4. uge
- Madaffald – tømmes hver uge, eller hver 14. dag for små ejendomme
- Restaffald – tømmefrekvensen og kapacitet tilpasses behovet i den enkelte ejendom dog således, at der som udgangspunkt fjernes kapacitet til restaffald i takt med der tilføjes mere kapacitet til de genanvendelige affaldstyper
- Farligt affald (i skab eller boks) – tømmes ved bestilling. Forsøg med fast tømmefrekvens overvejes
- Glas - det vurderes for hver enkelt ejendom, hvorvidt ejendommen skal have egen beholder til glas, eller der kan/skal etableres flere kuber eller sorteringsøer i det offentlige rum i umiddelbar nærhed af ejendommen. Se uddybende forslag nedenfor under overskriften 'Affaldssortering i det offentlige rum'
- Haveaffald frivillig. Mulighed for at få 240 liter beholdere eller 660 liter beholdere. Tømning ved bestilling et fast antal gange per år. Mulighed for bestilling af stor container mod betaling. Muligheden for at stille bundter og sække bortfalder. Forsøg med afhentning ved grab overvejes.

For grafisk illustration af den foreslåede etageordning se bilag 1.

#### *Affaldssortering i det offentlige rum*

I den nationale aftale om klimaindsatsen på affaldsområdet fremgår det, at der skal sorteres affald i det offentlige rum. Sortering af plast på 'travle steder' i det offentlige rum nævnes eksplicit, men derudover er kravet ikke nærmere defineret. Miljøstyrelsen har meldt ud, at der vil blive taget stilling til det i sammenhæng med fastlæggelsen af, hvordan EUs krav om producentansvar på emballage skal udmøntes, det vil sige forventeligt i løbet af 2021.

Samtidig er der krav om, at der skal være mulighed for at aflevere glas i 'kort gåafstand' (som det hedder i en Vejledning fra Miljøstyrelsen) fra alle boliger. Erfaringer fra andre kommuner med indsamling af glas i 240 liter beholdere helt ude ved husholdningerne viser, at kvaliteten i genanvendelsen falder. Samtidig er der en stor udfordring med skraldemændenes arbejdsmiljø. Glas skal derfor helst hentes med kranbil som det kendes fra både offentligt opstillede kuber og beholdere til glas på større etageejendomme på Frederiksberg. For så vidt angår etageejendommene, kan kravet imødekommes ved at udbrede beholderne til glas således, at ejendomme af alle størrelser får mulighed for at få en beholder. For ejendomme der er for små, eller med for lidt plads i gården, kan det nationale krav imødekommes ved, at der etableres flere kuber eller beholdere til glas i det offentlige rum. For så vidt angår villaerne, er det kun muligt at opnå tilstrækkelig kort gåafstand ved at opstille flere kuber eller beholdere til glas i det offentlige rum.

Både kravet om øget tilgængelighed til sortering af glas og kravet om affaldssortering i det offentlige rum vil forventeligt kunne opfyldes ved fx at etablere små sorteringsøer på villavejene. Ved de mindre lokalveje er der imidlertid ofte meget få muligheder for at opstille kuber uden at det påvirker vilkårene for gående eller opholdsmuligheder. Pladsen til kuber kan derfor, hvor der ikke er andre muligheder, f.eks. skabes ved at nedlægge én parkeringsplads. En nærmere afgrænsning af hvor tæt sorteringsøerne skal stå og hvad sorteringsøerne skal indeholde skal gennemføres i sammenhæng med udmøntningen af producentansvaret jf. ovenfor.

Kravet om kort gåafstand til sortering af glas foreslås altså opfyldt ved en kombination af flere beholdere på etageejendomme, flere kuber til glas i det offentlige rum og etablering af sorteringsøer, herunder eventuelt ved nedlæggelse af parkeringspladser (særligt på villaveje). Der foreslås gennemført en screening af muligheder for placering af sorteringsøer, herunder behov for indtagelse af parkeringspladser.

#### *Tidsplan*

- Skiltning - Alle beholdere i villaerne samt alle beholdere til plast og mad- og drikkekarton i etageejendommene vil være skiltet pr. 1. juli 2021. Øvrige beholdere i etageejendommene vil blive skiltet i sammenhæng med vask og ombytning af beholdere dog sådan, at mindst 100 etageejendomme årligt får nye skilte. Den gradvise skiltning med de nye nationale skilte sker med henblik på at holde omkostningerne nede. En fuld implementering pr. 1. juli 2021 ville være en omkostning på i hvert fald 6 mio. kr. Med en gradvis indfasning kan omkostningerne holdes på ca. 300.000 kr./år inkl. indkøb af skilte

- Nyt udbud af poser til indsamling af madaffald i samarbejde med Hvidovre Kommune. Kontraktstart 1. april 2021
- Fælles udbud med ARCs kommuner med henblik på strømledning og mulighed for at stille øgede krav til genanvendelse i nyt udbud for behandling af storskrald samt særskilt indsamling af træ til genanvendelse med kontraktstart 1. september 2021
- Udkørsel og hjemtagning af beholdere med henblik på at leve op til de nationale krav. Gennemføres for alle villaer før den 1. juli 2021. For etageejendommene vil beholderen til plast kunne bruges til både plast og mad- og drikkekarton fra 1. juli 2021. For øvrige ordninger vil der være tale om en gradvis indfasning, da ordningerne for farligt affald og glas kræver aftale med hver enkelt ejendom, mens der typisk er pladsmæssige- eller andre udfordringer, hvis ejendommen ikke allerede har alle de øvrige ordninger
- Etablering af flere kuber til glas samt eventuelt andre typer affald i det offentlige rum vil være en gradvis proces, som vil blive planlagt i sammenhæng med, at Miljøstyrelsen fasttægger rammerne for en kommende producentansvarsordning for emballage i 2021.

De nye ordninger vil blive tæt fulgt undervejs i implementerings- og driftsforløbet, med henblik på at opfange og justere eventuelle uhensigtsmæssigheder.

#### *By-, Kultur- og Miljørådets vurdering*

Det beskrevne forslag til implementering af nationale krav til indsamling og håndtering af affald fra villaer og etageejendomme vurderes at være en fremtidssikret løsning, der bidrager positivt til kommunens målsætninger om reduktion af affald til forbrænding til fordel for øget genanvendelse af husholdningsaffaldet, og ligger godt i tråd med høringsudkastet til den kommende ressource- og affaldsplan, som blev behandlet af Kommunalbestyrelsen den 7. december 2020.

### **Økonomi**

Alle udgifter på affaldsområdet skal finansieres af de affaldsgebyrer, som borgere og virksomheder betaler for at få hentet og behandlet affald. Indtægter og udgifter skal ikke balancere i de enkelte år, men over tid skal udgifter og indtægter balancere. Omkostningerne ved implementering af de nationale krav, med de forudsætninger som er beskrevet nedenfor, forventes at kunne holdes indenfor den økonomiske ramme, som er beskrevet i høringsudkastet til 'Ressource- og Affaldsplan 2026 - Genbrugslaboratorium Frederiksberg'.

Et overslag for udgifterne forbundet med implementeringen af de nationale krav til indsamling og sortering af affald fremgår af nedenstående tabel:

1.000 kr.	2021	2022	2023	2024	2025	2021- 2025
<b>Udgifter</b>						
Skilte og opsætning	75	150	150	150	150	675
Poser til madaffald	350	700	700	700	700	3.150
Indsamlingsomkostninger	4.408	8.815	8.930	9.050	9.175	40.378
Beholdere	8.500	0	0	0	0	8.500
Udkørsel og hjemtagning af beholdere	250	500	500	500	500	2.250
Storskrald/år	125	250	250	250	250	1.125
Effektivisering: Fra ugetømning til 14. dagstømning, restaffald Villaer	-750	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-6.750
Effektivisering: Ens ordninger i villaer og etageejendomme	-750	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-6.750
Effektivisering: 2 pct. pr. år hos Frederiksberg Renovation af merudgift	-58	-115	-230	-350	-475	-1.228

<i>I alt</i>	12.150	7.300	7.300	7.300	7.300	41.350
<b>P/L fremskrivning (P/L 2 pct.)</b>	<b>12.150</b>	<b>7.446</b>	<b>7.595</b>	<b>7.747</b>	<b>7.902</b>	<b>42.839</b>
<b>Indtægter</b>						
Gebyrstigning pr. husstand (ca. 53.000)	0	120	240	240	240	
Gebyrindtægter	<b>0</b>	<b>-6.360</b>	<b>-12.720</b>	<b>-12.720</b>	<b>-12.720</b>	<b>-44.520</b>
<b>Balance (indtægter + udgifter)</b>	<b>12.150</b>	<b>1.086</b>	<b>-5.125</b>	<b>-4.973</b>	<b>-4.818</b>	<b>-1.681</b>

De samlede udgifter beløber sig i perioden 2021 til 2025 til ca. 41,4 mio.kr.

Beregningen af indsamlingsomkostningerne indeholder en effektivisering på ca. 1,5 mio. kr. som opnås ved at gå fra ugetømning til 14 dages tømning på restaffald i villaerne samt en effektivisering på yderligere 1,5 mio. kr. som opnås ved at indføre ens ordninger i villaer og etageejendomme således, at skraldebilernes kapacitet kan udnyttes til begge formål. Derudover er der indregnet en løbende effektivisering af driften på 2% årligt.

Ensnretningen med nationale krav igangsættes 1. juli, hvorfor de fleste merudgifter i 2021 har halvårseffekt.

Indkøb af beholdere er en betydelig udgift og beløber sig til ca. 8,5 mio. kr. Beholderne forventes at holde i ca. 5 år, hvorefter der er behov for nye indkøb eller reparationer af eksisterende beholdere. Forventningen er ikke, at samtlige beholdere skal udskiftes hvert 5. år, så merudgiften til beholdere i 2026 vil forventeligt være lavere end 8,5 mio.kr. Samlet set vil de nationale krav til indsamling og sortering af affald betyde, at antallet af affaldsbeholdere på Frederiksberg øges fra ca. 34.000 til ca. 40.000 stk.

For at finansiere udgifterne vil affaldsgebyret blive justeret fra 2022 svarende til ca. 120 kr. pr. husstand om året, og en yderligere stigning på 120 kr. pr. husstand om året fra 2023. Stigningerne i affaldsgebyrerne vil medføre, at økonomien for implementeringen af de nationale krav vil balancere ved udgangen 2025. Hvis det er muligt vil gebyrerne blive sænket efter 2025, hvilket blandt andet afhænger af udgiften til beholdere.

Vedtagelsen af de konkrete affaldsgebyrer for 2022 vil blive behandlet i en politisk sag for sig, forventeligt i 3. kvartal 2021.

Gebyrstigningen som følge af de nationale krav er en del af de gebyrstigninger der blev beskrevet i høringsudkastet til den kommende ressource- og affaldsplan, som blev behandlet af Kommunalbestyrelsen den 7. december 2020. I sagen fremgik det at affalds- og ressourceplanen, herunder implementeringen af de nationale krav, forventes at medføre samlede gebyrstigninger på i alt ca. 600 kr. pr. husstand i løbet af planperioden. De i denne sag beskrevne stigninger er en del af denne ramme. Der vil dermed forventeligt være yderligere gebyrstigninger, når andre elementer fra ressource- og affaldsplanen skal implementeres, idet der dog løbende afsøges muligheder for yderligere effektiviseringer for at modvirke effekten af de nationale krav.

## Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

## Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

## Historik

### Indstilling 1. marts 2021, pkt. 67:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til implementering af nationale krav til indsamling og håndtering af affald fra villaer og etageejendomme godkendes
2. at der på det gebyrfinansierede affaldsområde, hvor merudgifter og merindtægter reguleres via mellemværendet med kommunen, meddeles følgende tillægsbevillinger:
  - a. Udgiftsbevilling på 12,2 mio.kr. i 2021 og 7,3 mio.kr. fra 2022

b. Indtægtsbevilling på 6,4 mio.kr. i 2022 og 12,7 mio.kr. fra 2023.

3. at der igangsættes en screening af muligheder for placering af sorteringsøer i byrummet, fx. ved inddragelse af bilparkeringspladser

#### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 67:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til implementering af nationale krav til indsamling og håndtering af affald fra villaer og etageejendomme godkendes, idet det forudsættes at ordningen for haveaf-fald kan fortsætte som hidtil
2. at der på det gebyrfinansierede affaldsområde, hvor merudgifter og merindtægter reguleres via mellemværendet med kommunen, meddeles følgende tillægsbevillinger:
  - a. Udgiftsbevilling på 12,2 mio.kr. i 2021 og 7,3 mio.kr. fra 2022
  - b. Indtægtsbevilling på 6,4 mio.kr. i 2022 og 12,7 mio.kr. fra 2023.
3. at der igangsættes en screening af muligheder for placering af sorteringsøer i byrummet, fx. ved inddragelse af bilparkeringspladser

#### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 101:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til implementering af nationale krav til indsamling og håndtering af affald fra villaer og etageejendomme godkendes, idet det forudsættes at ordningen for haveaf-fald kan fortsætte som hidtil
2. at der på det gebyrfinansierede affaldsområde, hvor merudgifter og merindtægter reguleres via mellemværendet med kommunen, meddeles følgende tillægsbevillinger:
  - a. Udgiftsbevilling på 12,2 mio.kr. i 2021 og 7,3 mio.kr. fra 2022
  - b. Indtægtsbevilling på 6,4 mio.kr. i 2022 og 12,7 mio.kr. fra 2023.
3. at der igangsættes en screening af muligheder for placering af sorteringsøer i byrummet, fx. ved inddragelse af bilparkeringspladser

#### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 101:**

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til implementering af nationale krav til indsamling og håndtering af affald fra villaer og etageejendomme godkendes, idet det forudsættes at ordningen for haveaf-fald kan fortsætte som hidtil
2. at der på det gebyrfinansierede affaldsområde, hvor merudgifter og merindtægter reguleres via mellemværendet med kommunen, meddeles følgende tillægsbevillinger:
  - a. Udgiftsbevilling på 12,2 mio.kr. i 2021 og 7,3 mio.kr. fra 2022
  - b. Indtægtsbevilling på 6,4 mio.kr. i 2022 og 12,7 mio.kr. fra 2023
3. 3. at der igangsættes en screening af muligheder for placering af sorteringsøer i byrummet, fx. ved inddragelse af bilparkeringspladser

Magistraten bad om en særskilt sag om indsamling af tekstil, og fordele og ulemper for tilvalgsmulighed for placering af glascontainer såvel på privat grundareal i villaområder som i etageejendomme ved en senere evaluering af ordningen.

## **Bilag**

Indsamlingsordninger\_illustration

# Punkt 86: Revision af restaurationsforskrift

09.18.17-G00-1-20

## Resume

Det daglige arbejde inden for rammerne af kommunens restaurationsforskrift har vist et behov for at præcisere en række af de eksisterende bestemmelser i forskriften. Dette omhandler både lempelser, yderligere skærpelser og nye bestemmelser, som vil bidrage til at den daglige sagsbehandling kan afklares hurtigere og derved forventes hurtigere afgørelser. Med sagen forelægges forslag til revision af restaurationsforskriften.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller, at de foreslåede ændringer i restaurationsforskriften jf. bilag 2 godkendes, samt at restaurationer på Frederiksberg orienteres om, at der kan søges om dispensation til udeservering frem til kl. 01.00 i 2021, forudsat restaurationen har nattilladelse, idet det skal præciseres, at der alene er tale om et tiltag i 2021, hvor branchen har brug for øgede indtjeningsmuligheder efter coronakrisen, og at der sker en konkret vurdering af gener for naboerne i hvert enkelt tilfælde.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 11. januar 2021 sagen efter drøftelse, idet forvaltningen blev anmodet om at indhente en udtalelse fra bevillingsnævnet om revisionsforslaget.

Det skal indledningsvist bemærkes, at miljøenheden og bevillingsnævnet har et løbende samarbejde, hvor miljøenheden bliver hørt, når der bliver ansøgt om en ny alkoholbevilling/fornyelse af alkoholbevilling/udvidet åbningstid. Hvis der er eventuelle igangværende klagesager stilles der fra bevillingsnævnets side krav om, at klagesagen skal være afklaret før der kan udstedes en bevilling.

Forvaltningen har hørt bevillingsnævnet om revisionsforslaget, og formanden for nævnet har på den baggrund meldt tilbage, at "det er et godt oplæg forudsat at retningslinjerne overholdes".

### *Udeservering til kl 01.00*

By- og Miljøudvalget anmodede på mødet den 1. februar 2021 forvaltningen om en vurdering af muligheden for en generel udvidelse af tilladelse til udeservering til kl 01.00 på fredage og lørdage.

Forvaltningen skal hertil bemærke, at det i den nuværende forskrift, og i det oplægget til en revideret forskrift, er muligt for restaurationer at ansøge om dispensation fra reglerne om udeserveringstider. Herefter foretager miljøenheden en konkret vurdering i forhold til om en dispensation vil kunne medføre væsentlige gener for omkringboende borgere. Det er således både med den nuværende og forslag til revideret forskrift mulighed for udeservering til kl. 13.00, såfremt der gives dispensation.

Det er forvaltningens vurdering, at en generel udvidelse af udeserveringstiderne vil kunne medføre en væsentligt øgede gener for borgere, der bor i umiddelbar nærhed af restaurationer.

Politiet har haft spørgsmålet om udeservering til 01.00 i høring og har bemærket, at tilladelse til udeservering til kl. 01.00 ikke indebærer tilladelse til, at restaurationer kan holde åbent til kl. 01.00. En restauration kan kun holde åbent til kl. 01.00 – dermed udnytte en udeserveringstilladelse til kl. 01.00 – hvis restaurationen har en individuel nattilladelse meddelt af bevillingsnævnet. Der skal således understreges, at kun restaurationer med nattilladelse må holde udeservering til kl. 01.00.

Københavns Politi gør yderligere opmærksom på, at restaurations udeservering og "festen i gaden" de seneste par år har givet anledning til mange klager fra borgere, der bor i nærområdet. Det er i den forbindelse politikredsens umiddelbare vurdering, at en generel udvidelse af tilladelse til udeservering til kl. 01.00 vil medføre flere klager til Frederiksberg Kommune og Københavns Politi over støjgener fra restaurationsvirksomheder. Politikredsen er opmærksom på, at det vil medføre øget sagsbehandling hos Frederiksberg Kommune, såfremt restaurationsvirksomhederne skal meddeles individuelle dispensationer, men skal imidlertid samtidig bemærke, at et stigende antal klager over støjgener fra restaurationer ligeledes vil bidrage til en øget sagsbehandling.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at der ikke indføres en generel eller midlertidig udvidelse af de tilladte tider for udeservering, der er fastsat i kommunens restaurationsforskrift, idet restaurationer, der måtte ønske det, fortsat har mulighed for at søge dispensation.

### *Tidligere sagsfremstilling*

Kommunens aktuelle restaurationsforskrift ("Forskrift vedrørende miljøkrav ved indretning og drift af restauranter") er godkendt af kommunalbestyrelsen i 2000.

Der er siden godkendelsen sket en udvikling i omfang og typer af restaurationer, og forvaltningen har samtidig oplevet, at bestemte klagesager over støj og/eller lugtgener fra restaurationer har trukket i langdrag grundet tvist om betydningen af

visse bestemmelser i den nuværende restaurationsforskrift.

Forvaltningen har derfor udarbejdet et forslag til en revideret restaurationsforskrift, som tilgodeser udviklingen samt behovet for præciseringer.

Der er udarbejdet en systematisk oversigt over de foreslåede ændringer i forhold til den nuværende restaurationsforskrift. Dette er vedhæftet sagen som bilag 2.

De væsentligste ændringer omfatter:

- Gennemgående stilles der skærpet krav til indregulering af musikanlæg ved indretning af restaurationer samt dokumentation for overholdelse af fastsatte grænseværdier
- Der stilles krav til indretning af udsugnings- eller ventilationsanlæg til at inkludere lokaler, hvor der ryges samt mulighed for indskræpet mulighed for skærpet krav om dokumentation af drift af et givent anlæg.
- Der stilles skærpet krav, samt foretages en præcisering af, hvornår vinduer og døre må være åbne
- Miljømyndigheden får mulighed for at indskrænke perioden for udeservering mellem kl. 22 - 00, hvis restauranter ikke overholder reglerne eller har et publikum, som medfører væsentlige gener i omgivelserne

*By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at forslaget til den reviderede forskrift lever op til gældende lovgivning og sikrer en smidig sagsbehandling og hurtige afgørelser.

## **Økonomi**

Der er ikke forbundet direkte økonomiske konsekvenser med revision af forskriften.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 11. januar 2021, pkt. 10:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at de foreslåede ændringer i restaurationsforskriften jf. bilag 2 godkendes.

### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 11. januar 2021, pkt. 10:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 71:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at de foreslåede ændringer i restaurationsforskriften jf. bilag 2 godkendes.

### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 71:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

at de foreslåede ændringer i restaurationsforskriften jf. bilag 2 godkendes, samt at restauranter på Frederiksberg orienteres om, at der kan søges om dispensation til udeservering frem til kl. 01.00 i 2021, forudsat restauranterne har nattilladelse.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 102:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

at de foreslåede ændringer i restaurationsforskriften jf. bilag 2 godkendes, samt at restauranter på Frederiksberg orienteres om, at der kan søges om dispensation til udeservering frem til kl. 01.00 i 2021, forudsat restauranterne har nattilladelse.

### **Beslutning fra Magistraten 2018-21, 8. marts 2021, pkt. 102:**

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller, at de foreslåede ændringer i restaurationsforskriften jf. bilag 2 godkendes, samt at restauranter på Frederiksberg orienteres om, at der kan søges om dispensation til udeservering frem til kl. 01.00 i 2021, forudsat restauranterne har nattilladelse, idet det skal præciseres, at der alene er tale om et tiltag i 2021, hvor branchen har brug for øgede indtjeningsmuligheder efter coronakrisen, og at der sker en konkret vurdering af gener for naboerne i hvert enkelt tilfælde.

## **Bilag**

Restaurationsforskriften - Frederiksberg Kommune.pdf

Ændringsoversigt

# Punkt 87: Frederiksberg Hospital - Bevilling af midler til udviklingsarbejde

01.00.05-P00-22-15

## Resume

For at sikre det fortsatte arbejde med udvikling og evt. køb af hospitalsgrunden anmodes der med denne sag om en anlægsbevilling på 1,8 mio. kr..

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 1,8 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2021.

## Sagsfremstilling

Når de regionale hospitalsfunktioner flytter ud af Frederiksberg Hospital, forventeligt ultimo 2025, skal området omdannes til nye formål.

Der er afsat midler til en udviklingsproces i budgetårene 2018-2022. Midlerne skal sikre, at Frederiksberg Kommune kan være med til at drive en proces, der skaber størst mulig værdi for byen. Første skridt har været at skabe en fælles vision for, hvad et helt nyt bykvarter kan give til Frederiksberg. Visionen 'Frederiksberg Hospital - hele byens nye kvarter' blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i juni 2019.

Næste skridt er nu at omsætte visionen til en udviklingsplan og der foregår lige nu et forberedende arbejde ift. at igangsætte et udbud af udviklingsplanen i form af et parallelopdrag.

Parallelt hermed pågår købsforhandlinger med Region H om Frederiksberg Kommunes eventuelle køb af hospitalsgrunden og det forventes, at der kan forelægges et udkast til en købsaftale i løbet af foråret 2021.

I forbindelse med udviklingsprocessen er der, udover intern projektledelse, indgået aftale om bystrategisk rådgivning, aftale om rådgiverbistand til udviklingsplanen, herunder tilrettelæggelse af proces for parallelopdrag og udarbejdelse af program. Der er indgået aftale om ejendomsmæglerrådgivning samt finansiel, teknisk og juridisk rådgivning ifbm. med forhandlinger og udarbejdelse af købsaftale.

Der er også indgået aftale om rådgivning ifbm. en planlagt studietur til Tyskland for Magistraten og Hospitalsgrundsudvalget i april 2021 jf. beslutning i Magistraten i september 2020

Forvaltningen anmoder nu om bevilling til at fortsætte arbejdet med udvikling af området. Det tidligere arbejde er finansieret bevilgede midler jf. sag 472, behandlet af Kommunalbestyrelsen den 6. november 2017, hvor der blev meddelt anlægsbevilling på 1,5 mio.kr., sag 246 behandlet af Kommunalbestyrelsen den 12. november 2018, hvor der blev meddelt anlægsbevilling på 1,5 mio.kr., og sag 102 behandlet af Kommunalbestyrelsen den 20. april 2020, hvor der blev meddelt anlægsbevilling på 3 mio.kr. Der er således bevilget i alt 6,0 mio. kr. indtil nu.

Der søges med denne sag om anlægsbevilling på yderligere 1,8 mio. kr. finansieret af det allerede afsatte rådighedsbeløb i 2021, hvilket bringer den samlede anlægsbevilling for udviklingen af Frederiksberg Hospital op på 7,8 mio. kr.

Bevillingen skal bruges til den videre udviklings- og købsproces, herunder projektledelse samt forsat ekstern juridisk og bystrategisk rådgivning og gennemførelsen af studietur til Tyskland for Magistraten og Hospitalsgrundsudvalget.

*By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de ansøgte midler på 1,8 mio. kr. er med til at sikre den fortsatte proces med udvikling og evt. køb af hospitalsgrunden.

## Økonomi

Forventede udgifter 2021	Kr.
Bystrategisk rådgivning	150.000
Finansiel og juridisk rådgivning	150.000
Forberedelse af udbudsproces	100.000
Kommunikation og borgerdialog	100.000

Studietur til Tyskland	200.000
Intern projektledelse	1.100.000
<b>I alt</b>	<b>1.800.000</b>

Der søges med denne sag om anlægsbevilling på yderligere 1,8 mio. kr. finansieret af det allerede afsatte rådighedsbeløb i 2021 på 6 mio. kr., hvilket bringer den samlede anlægsbevilling til hospitalsgrunden op på 7,8 mio. kr. Ultimo 2020 var der i alt brugt 5,6 mio.kr. af de 6,0 mio kr., der tidligere er bevilget.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke

## **Behandling**

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 66:**

By, Kultur og Miljøområdet indstiller at der meddeles anlægsbevilling på 1,8 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2021.

### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 66:**

By- og Miljøudvalget indstiller at der meddeles anlægsbevilling på 1,8 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2021.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 103:**

By- og Miljøudvalget indstiller at der meddeles anlægsbevilling på 1,8 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2021.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 103:**

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 1,8 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2021.

## **Bilag**

Bevillingsskema FRB. hospitalsområde

# Punkt 88: Deltagelse i Elbilklar Kommune og orientering om medfinansiering fra statens pulje

00.16.02-P20-1-21

## Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har bidraget til projektansøgningen for projektet "Elbilklar Kommune", som nu har modtaget støtte fra statens pulje til udbredelse af ladeinfrastruktur til elbiler og opstartes primo 2021 og løber i 1,5 år. Udvalget får i sagen en orientering om projektet og tager stilling til indtægtsbevillingen. I projektet arbejdes der på Frederiksberg med at undersøge mulighederne for at samtænke udbredelse af ladeinfrastruktur med anlæg af klimatilpasningsprojekter. Kommunen afholder ikke udgifter ifm. projektet, men bidrager i form af arbejdstimer, som afholdes indenfor den eksisterende ramme.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at kommunens deltagelse i projektet Elbilklar Kommune godkendes,
2. at der meddeles indtægtsbevilling på 60.000 kr. fordelt med 40.000 kr. i 2021 og 20.000 kr. i 2022, der tilgår kassen.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog den 28. januar 2019 elbilstrategien 'Frederiksberg - elbilby nr. 1'. I elbilstrategiens vision står der: "Kommunen er opsøgende i forhold til udviklingen på elbilområdet, deltager i forsøg, nye initiativer og forskningsprojekter og er en vigtig part i arbejdet med rammevilkårene for elbiler" og i indledningen står der: "Det skal sikres, at Frederiksberg er på forkant med udviklingen og er parat til at afprøve el-løsninger, der ikke tidligere er testet."

Elbilstrategien har 4 overordnede indsatsområder, hvoraf et er 'den private bilpark' som har målsætninger om afstanden til ladestander samt andelen af elbiler og plug-in hybrider blandt de indregistrerede biler på Frederiksberg. Med budget 2021 blev det endvidere besluttet at fremrykke ladegarantien til 2021. Ladegarantien skal sikre, at borgere kan oplade deres elbil inden for 250 m.

Frederiksberg Kommune har bl.a. via Klimasamarbejdsaftalen med Transportministeriet og flere andre kommuner søgt at få afklaring på rammebetingelserne vedr. den rolle en kommune kan have i forbindelse med etablering af ladeinfrastruktur på offentlig vej.

For at opfylde elbilstrategien er det vigtigt, at Frederiksberg Kommune bidrager til at afklare og afprøve nye muligheder inden for elbilområdet.

Forvaltningen har deltaget i udvikling af en projektansøgning til statens pulje til udbredelse af ladeinfrastruktur til elbiler, og der er i december 2020 modtaget positivt tilsagn om tildeling af de ansøgte midler.

Elbilklar Kommune er et projekt med flere parter, hvoraf FDM er projektejer. Herudover deltager Dansk Elbil Alliance, Frederiksberg Kommune og Silkeborg Kommune. Frederiksberg og Silkeborg Kommuner arbejder i projektet med særskilte cases, hvoraf Frederiksberg Kommune skal arbejde med at undersøge mulighederne for at samtænke udbredelse af ladeinfrastruktur ved anlæg af klimatilpasningsprojekter. Dette afklares via konkrete klimatilpasningsprojekter, der er under udførelse i 2021 i Frederiksberg.

Kommunerne har, som lovgivning er lige nu, ikke hjemmel til at opsætte ladestander eller foretage grundinstallationen. Projekt Elbilklar Kommune skal derfor alene afklare om det er muligt at kombinere udførelsen af klimatilpasningsprojekter med opsætning af ladestander under de nuværende regler. Projektet starter op primo 2021 og løber i 1,5 år. Projektets samlede budget er på 5,28 mio. kr., hvoraf 1,32 mio. kr. er finansieret af statens pulje til udbredelse af ladeinfrastruktur til elbiler. Frederiksberg Kommune bidrager alene med medarbejderressourcer, svarende til 240.000 kr. Den ansøgte pulje dækker 25% af omkostninger til løn, svarende til 60.000 kr.

## *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

Forvaltningen vurderer, at deltagelse i projektet Elbilklar Kommune understøtter visionen i elbilstrategien og bidrager med ny viden til implementeringen af denne i forhold til at kombinere den eksisterende indsats med anlæg af

klimatilpasningsprojekter med muligheden for at udbrede ladeinfrastruktur. Projektet vil placere Frederiksberg Kommune i front med hensyn til at afprøve og udvikle nye tiltag og bidrager dermed til kommunens ambition om at være Danmarks Elbilby nr. 1.

## **Økonomi**

Frederiksberg Kommune bidrager i projektet udelukkende med medarbejdertimer, som er indeholdt i eksisterende lønbudget. Lønudgifterne er estimeret til 240.000 kr., heraf dækkes 25% svarende til 60.000 kr. af statens pulje. De resterende 180.000 kr. afholdes indenfor eksisterende lønbudget. Såfremt at indstillingen tiltrædes, meddeles der indtægtsbevilling på 60.000 kr., der tilgår kassen.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. februar 2021, pkt. 48:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at kommunens deltagelse i projektet Elbilklar Kommune godkendes,
2. at der meddeles indtægtsbevilling på 60.000 kr. fordelt med 40.000 kr. i 2021 og 20.000 kr. i 2022, der tilgår kassen.

### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. februar 2021, pkt. 48:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at kommunens deltagelse i projektet Elbilklar Kommune godkendes,
2. at der meddeles indtægtsbevilling på 60.000 kr. fordelt med 40.000 kr. i 2021 og 20.000 kr. i 2022, der tilgår kassen.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 83:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at kommunens deltagelse i projektet Elbilklar Kommune godkendes,
2. at der meddeles indtægtsbevilling på 60.000 kr. fordelt med 40.000 kr. i 2021 og 20.000 kr. i 2022, der tilgår kassen.

### **Beslutning fra Magistraten 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 83:**

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at kommunens deltagelse i projektet Elbilklar Kommune godkendes,
2. at der meddeles indtægtsbevilling på 60.000 kr. fordelt med 40.000 kr. i 2021 og 20.000 kr. i 2022, der tilgår kassen.

## **Bilag**

Bev. skema Elbilklar kommune

## Punkt 89: Rahbekshus - leverede altaner

02.34.00-P19-288-15

### Resume

Et altanfirma har leveret altaner til Rahbekshus på hjørnet af Vesterbrogade og Rahbeks Allé før end der er givet byggetilladelse. Sagen forelægges By- og Miljøudvalget, idet altanerne ikke er i overensstemmelse med de altaner, som der er givet dispensation til efter udvalgets tidligere besigtigelse og behandling af sagen. Der er, som betinget i dispensationen, opsat en prøvealtan på ejendommen mod Vesterbrogade, som altaner mod gade skal være magen til.

### Beslutning

Sagen blev sendt retur til by- og miljøudvalget.

### Indstilling

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og Gunvor Wibroe og Ruben Kidde) vedtog at give tilladelse til opsætning af de leverede altaner.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen ) stemte for,

1. at der meddeles afslag til de leverede altaner, herunder at der meddeles afslag til følgende delpunkter:

- a. altanbunde mod gade
- b. altanværn mod gade
- c. altanbunde mod gård

2. at der gives tilladelse til altanværn og altandøre mod gård, på betingelse af, at farve på værn ændres til den aftalte farve

Balder Mørk Andersen anmodede om behandling af sagen i Kommunalbestyrelsen.

### Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 8. februar 2021 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at arrangere en besigtigelse. Besigtigelsen finder sted mandag den 1. marts 2021.

By- og Miljøudvalget behandlede den 30. april 2018, 28. maj 2018 og 4. juni 2018 en ansøgning om altaner på Rahbekshus og dermed en dispensation fra Lokalplan 82.

Rahbekshus ligger som en port til Frederiksberg. Bygningen er en bevaringsværdig bygning med bevaringsværdi SAVE 4 og er omfattet af bevarende Lokalplan 82. Der har i en del år i dialog mellem ansøger og forvaltning ift. muligheden for at opsætte altaner mod Rahbeks Allé, på hjørneafskæring mod Vesterbrogade og mod gård.

Hjørnejendommen er tegnet af arkitekt Gunnar Juul Brask i 1924. I SAVE registreringen står blandt andet, at ejendommen arkitektonisk fremstår med nyklassicistiske træk med en stram velstruktureret facade og en markant flot hjørneafskæring mod lille plads.

*Projektet By- og Miljøudvalget gav tilladelse til den 4. juni 2018*

Udvalget besluttede den 4. juni 2018, at der blev givet dispensation til 24 altaner på gadeside på betingelse af, at der blev opsat en prøvealtan til godkendelse. I projektet er altanerne udformede med skarpkantede bunde, symmetrisk placerede fordybninger og kvadratiske krydsornamenter på værn.

*Prøvealtan*

Gadefacaden mod Rahbeks Allé og bygningens spidse hjørne mod Vesterbrogade er meget markante med synlige vandrette bånd og symmetrisk opbyggede facader med franske altaner.

Efter udvalgsbehandlingen i 2018 er der opsat en prøvealtan i overensstemmelse med udvalgets beslutning. Siden udvalgets godkendelse er der ikke sket anden tilpasning af prøvealtanen end vurdering af farver på værn og finish af facadereparationer omkring altanen. Den opsatte prøvealtan afviger dog med hensyn til placering af en baluster, i stedet for en lodret støtte fra den prøvealtan, der er givet byggetilladelse til. Forvaltningen kendte ikke til afvigelsen før opsætningen, men afvigelsen er ubetydelig og en fin løsning, så prøvealtanen lever til op til forvaltningens forventning.

Prøvealtanens bund følger derfor de vandrette præcist skarptformede bånd på facaden. Altanbunden er udformet med fordybning i bund, der følger altandørens bredde og er fuldstændig symmetrisk udformet. Mod gade benyttes den

eksisterende franske altandør som adgang til altanerne. Prøvealtanens værn er udført med tydelig kvadratisk krydsornamentik med inspiration fra de eksisterende værn ved franske altaner.

#### Revideret projekt

By-, Kultur- og Miljøområdet har efterfølgende anmodet altanfirmaet om at indsende leverandørtegninger i forbindelse med de sidste tilretninger af projektet og her blev forvaltningen opmærksom på, at disse ikke stemte overens med det projekt, der var meget tæt på at kunne gives byggetilladelse til. Samtidig forstod forvaltningen, at altanerne var leveret på ejendommen. Forvaltningen har i dialogen med altanfirmaet gentagne gange pointeret vigtigheden af, at det der udføres er det samme, som det der er søgt om. Altanfirmaet har ikke fjernet de leverede altaner og ønsker byggetilladelse til disse, hvorfor sagen forelægges.

#### Altanbunde mod gaden

De leverede altanbunde til gaden er udformede med affasede kanter i top og bund, se Bilag 4 og 5. Det medfører, at disse vil synes upræcise i forhold til de skarptskårne facadebånd. En affasning, som den udførte, hører til en anden mere moderne arkitekturform end Rahbekshus. I tillægget til altanmanualen står, at "*Der skal ydes den størst mulige respekt for eksisterende facadeudsmykning, både i den enkelte altans design, samt i det præcise møde med facaden. Der lægges derfor vægt på, at der i udformningen af et altanprojekt tages stilling til, hvorledes en given facades eksisterende udsmykning bearbejdes i mødet mellem ny altan og historisk arkitektur.*" Dette præcise møde mellem bånd og bund vil ikke opstå, hvis de affasede altanbunde opsættes.

Fordybningen på de korte altaner mod gade er oplyst udført med en 300 mm kant på højre og venstre side i stedet for 286 mm som på prøvealtanen. Fordybningen på prøvealtanen følger altandørens udstrækning og er symmetrisk placeret mellem altanfront og facadebånd, idet facadebånd løber ubrudt igennem bag altanen. På Bilag 4 og 5 af de ønskede altaner mod gade er vist, at fordybning mod facadebånd er udført smallere end fordybning mod front. Disse ændringer fra den godkendte prøvealtans bund betyder, at altanbundens fordybning vil fremstå upræcis og ikke i overensstemmelse med altanmanualen - eller den opsatte prøvealtan.

#### Altanværn mod gaden

De leverede altanværn på de lange altaner mod gade er udformet med kvadratiske krydser med undtagelse af løsningen ved hjørnet. Her er der modsat prøvealtanen udført svagt rektangulære kryds. Altanfirmaet oplyser, at disse værn skal placeres længere inde på bunden end værn er placeret på prøvealtanen. Det vil sige, at udtrykket på værn bliver et andet end på prøvealtanens værn.

Altanværn på de korte altaner mod gade ønskes placeret 20 mm tættere på altanbundens kant end de ønskede værn på de lange altaner. Hvordan denne forskellighed opstår vides ikke, idet altanbundene er lige dybe. Den forskellige placering af værn på bunde mod gade vil være meget synlig.

#### Altanbunde mod gården

De leverede altanbunde mod gården er også udformede med affasede kanter i top og bund (bilag 3). På gårdsiden har bygningen de samme markante bånd som på gadefacade. Derfor vurderer forvaltningen heller ikke, at disse bunde kan godkendes.

#### Altanværn- og døre mod gården

De leverede værn mod gården er ikke lig de værn, som kunne forventes godkendt. Forvaltningen vurderer dog, at de leverede værn vil kunne godkendes, såfremt løsning med fastgørelse til facade kan accepteres. Farven på de leverede værn kan til gengæld ikke godkendes, idet disse ikke er leveret i den aftalte farve, som eksisterende værn mod gård og gade.

De leverede altandøre mod gård er udformede som høje dobbeltdøre med sprosser og fyldninger, men med vandret aluvandnæse. De altandøre, som der er givet dispensation fra lokalplanen til, er i højde, materialer og udseende som eksisterende franske altandøre mod gaden med oplukkelige vinduer over. De leverede altandøre vil fremstå uden samspil med ejendommens fine eksisterende vinduer, der i åben position er med til at understrege ejendommens udtryk.

Ejerforeningen har derudover oplyst, at der nu vil blive ansøgt om altaner i fulde kolonner, så de sidste altaner mod gaden kommer med, og som By- og Miljøudvalget i forbindelse med udvalgsbehandlingen den 4. juni 2018 har ytret ønske om. Dette fremgår dog ikke af altanfirmaets ansøgningsmateriale.

Såfremt der ikke meddeles afslag men gives tilladelse, vil der skulle foretages naboorientering om punkterne 1a, 1b og 1c, hvorefter sagen vil blive forelagt udvalget igen ved væsentlige høringssvar.

#### By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Forvaltningen vurderer, at der skal meddeles afslag til alle altanbunde og -værn mod gade og altanbunde mod gård, og at der kan gives tilladelse til altandøre og altanværn mod gård. Forvaltningen vurderer, at altanbundene ikke kan godkendes på grund af udformingen med affasede kanter og fordybningens størrelse og placering. Altanværn mod gade kan ikke godkendes, idet disse er forskelligt udformede og placeret på altanbundene, og at altanværnet skal være med kvadratisk krydsornamentik. Altanværn mod gård kan godkendes selvom det ser anderledes ud end det aftalte værn, dog skal farve være som eksisterende værn på ejendommen. Altandøre kan godkendes selvom de ikke er i overensstemmelse med det aftalte. Her vurderer forvaltningen der kan gås på kompromis med detaljeringen idet de opsættes til gårdsiden og dørene kan dermed godkendes.

Såfremt By- og Miljøudvalget beslutter, at der kan gives tilladelse til altandøre og værn mod gård vurderer forvaltningen, at der vil kunne meddeles tilladelse til disse uden fornyet naboorientering. Farven på værn skal dog være som aftalt og ikke som produceret.

Såfremt By- og Miljøudvalget beslutter, at godkende de leverede altaner mod gade eller altanbunde mod gård vurderer forvaltningen, at ændringerne er af et omfang, der skal sendes i naboorientering til minimum FBLF og eventuelt naboer. Det må være en forudsætning, at den godkendte prøvealtan nedtages.

Hvis udvalget beslutter at give afslag til de producerede altaner, forventer forvaltningen, at ansøger ønsker at gå videre med det projekt, der var aftalt og tæt på byggetilladelse. Idet der ikke var meddelt byggetilladelse til de producerede altaner, vurderer forvaltningen, at det til fulde er altanfirmaets beslutning at satse og lade altanerne producere uden tilladelse.

## **Økonomi**

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

By- og miljøudvalget, kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. februar 2021, pkt. 56:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles afslag til de leverede altaner, herunder at der meddeles afslag til følgende delpunkter:

- a. altanbunde mod gade
- b. altanværn mod gade
- c. altanbunde mod gård

2. at der gives tilladelse til altanværn og altandøre mod gård, på betingelse af, at farve på værn ændres til den aftalte farve

### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. februar 2021, pkt. 56:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at arrangere en besigtigelse.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 73:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles afslag til de leverede altaner, herunder at der meddeles afslag til følgende delpunkter:

- a. altanbunde mod gade
- b. altanværn mod gade
- c. altanbunde mod gård

2. at der gives tilladelse til altanværn og altandøre mod gård, på betingelse af, at farve på værn ændres til den aftalte farve

### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 73:**

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og Gunvor Wibroe og Ruben Kidde) vedtog at give tilladelse til opsætning af de leverede altaner.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen ) stemte for,

1. at der meddeles afslag til de leverede altaner, herunder at der meddeles afslag til følgende delpunkter:

- a. altanbunde mod gade
- b. altanværn mod gade

c. altanbunde mod gård

2. at der gives tilladelse til altanværn og altandøre mod gård, på betingelse af, at farve på værn ændres til den aftalte farve

Balder Mørk Andersen anmodede om behandling af sagen i Kommunalbestyrelsen.

## **Bilag**

Indsendelse 25, Redegørelse\_Vesterbrogade 161.pdf

Indsendelse 25, 3.01\_L.pdf

Indsendelse 25, 9.07.pdf

Indsendelse 25, 9.08.pdf

Indsendelse 25, 9.09.pdf

Renderinger

Dagsordenspunkt: Vesterbrogade 161-167/Rahbeks Allé 2A-2D, Altaner mod gade behandlet på mødet 4. juni 2018 kl. 20:45 (Udvalgsværelse 1) i By- og Miljøudvalget 2018-21 (2018).docx

Bilag 7 foto af mock-up mod gade

Bilag 9 Foto af produceret dør

Bilag 8 foto mock-up gård

Bilag 6 Foto af prøvealtan

Overbliknotat over verserende sager med Altan.dk

# Punkt 90: Plan for vedligehold af kommunale beboelsesejendomme 2021-2025 samt disponering af midler til vedligehold af de kommunale beboelsesejendomme i 2021-2022

82.07.00-A26-1-20

## Resume

I sagen præsenteres en foreløbig plan for prioritering af vedligeholdelsesmidler til de kommunale beboelsesejendommene i årene frem til 2025 samt oplæg til disponering af midler fra Puljen til renovering af kommunale beboelsesejendomme på i alt 11,9 mio. kr. til specificerede vedligeholdelsesprojekter på kommunale beboelsesejendomme i 2021-2022. Sagen fremlægges til udvalgets beslutning.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen forkastede det fremsatte ændringsforslag fra Alternativet med 24 stemmer (C, A, Ø, B, V, F) mod 1 (Å).

Kommunalbestyrelsen tiltrådte flertalsindstillingen fra magistraten og bolig- og ejendomsudvalget vedr. pkt. 1 med 15 stemmer (C, V, F, Å) mod 10 stemmer (A, Ø, B).

De øvrige indstillinger blev tiltrådt uden afstemning.

## Indstilling

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og et flertal i bolig- og ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm, Carine Høedt og David Munis Zepernick) indstiller,

1. at den foreløbige plan for vedligeholdelsesarbejder på de kommunale beboelsesejendomme i årene frem til 2025 tages til efterretning.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i bolig- og ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke) stemte imod, idet der ønskes en markant forøget økonomisk ramme for den samlede renoveringsplan svarende til yderligere 20 millioner kr. til hurtigere at forbedre de kommunale lejes boligforhold. Vi finder det endvidere uansvarligt, at kommunens anlægsmidler bruges på prestigeprojekter i bymidten og på Frederiksberg Bakke, samtidig med at graverende vedligeholdelsesbehov ikke imødekommes.

Magistraten og bolig- og ejendomsudvalget indstiller,

2. at vedligeholdelsesarbejder på kommunale beboelsesejendomme svarende til i alt 13,55 mio. kr. igangsættes som angivet i sagsfremstillingen,
3. at der afsættes rådighedsbeløb fra Puljen til renovering af kommunale beboelsesejendomme til specifikke projekter på i alt 11,9 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. i 2021, og 4,9 mio. kr. i 2022, jf. sagsfremstillingen, og at der samtidig meddeles tilsvarende anlægsbevilling,
4. at 1,65 mio.kr. af vedligeholdelsesarbejderne finansieres af afsatte midler i Grundejernes Investeringsfond og håndteres via ejendommens drift med 1,3 mio. kr. i 2021 og 0,350 mio. kr. i 2022 - og
5. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. i 2021 til renovering af fuger på Fuglevangsvvej/Bülowsvej finansieret af afsatte puljemidler i 2022.

Mette Bram stillede følgende ændringsforslag:

Alternativet foreslår, at tagudskiftninger og levetidsforlængelser foretages således, at der installeres solceller på tagene. Formålet er, at tagene dermed vil være gjort klare til at udnytte denne energikilde, når der forventeligt indenfor et overskueligt tidsrum gives tilladelse fra statsligt hold. Tiltaget vil desuden indtil da og fremover medvirke til reduktion af varmeø-effekten, når solens stråler genspejles af tagfladerne. Alternativet opfordrer ligeledes til, at man i forbindelse med projekterne undersøger muligheden for at via tagrenderne at foretage anden regnvandsopsamling til brug for ejendommens vanding af fx udearealer, beplantning på altaner eller vægge/facader.

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen og Balder Mørk Andersen) stemte imod og henviste til, at renoveringerne skal foretages på en sådan måde, at der skal ske en sikring af de tekniske installationer med henblik på en senere opsætning af solceller, når der er muligt lovgivningsmæssigt.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) tog forbehold.

## Sagsfremstilling

I forbindelse med Budget 2021 blev der som en del af et markant løft af vedligeholdelsesbudgettet til de kommunale ejendomme afsat 64 mio. kr. til vedligehold af kommunale beboelsesejendomme i perioden 2021-2025 med henblik på, at vitale bygningsdele på ejendommene kan renoveres. Dette skal ses som første del af en langsigtet indsats for at opretholde tilstanden på et tilfredsstillende niveau for både beboerne og for kommunen som bygningsejer. Det indgik i budgetaftalen for Budget 21, at renoveringsplanen fortsat skulle udarbejdes i dialog med beboerne.

Der er på den baggrund udarbejdet en foreløbig plan for prioritering af vedligeholdelsesarbejderne i perioden 2021-2025. Der bliver med de afsatte midler mulighed for at gennemføre en række større og tiltrængte renoveringer på ejendommene, herunder udskiftning af taget på de fire ejendomme, hvor behovet er påtrængende. Hertil kommer en række andre påtrængende vedligeholdelsesarbejder.

Planen berører i alt 9 af de kommunale beboelsesejendomme jf. tabel 1. Det skal bemærkes, at der allerede i en tidligere sag er disponeret og bevilget de nødvendige midler til udskiftning af tag og vinduer på ejendommen Bülowsvej/Fuglevangsvej, mens denne sag udmønter og bevilger projekterne, der skal gennemføres i 2021/22.

Tabel 1: Foreløbig plan for prioritering af vedligeholdelsesarbejder 2021-2025

Adresse	Vedligehold	År for renovering
<b>Fuglevangsvej/ Bülowsvej, jf. møde i Kommunalbestyrelsen den 25. januar 2021</b>	Udskiftning af tag og vinduer samt gennemgang af fuger	2021
<b>Lauritz Sørensen Vej 1</b>	Tagudskiftning	2021
<b>Gustav Johannsens Vej 50-60</b>	Levetidsforlængelse af tag	2021
<b>Flintholm Alle 25-54, 35-43, 45-51</b>	Renovering af altaner	2021-2022
<b>Storm Petersens Vej 4</b>	Renovering af altaner	2021-2022
<b>Bille Brahes Vej 2/ H.C. Ørstedsvvej</b>	Udskiftning af tag og ruder samt facadegennemgang	2022
<b>Gustav Johannsens Vej 37</b>	Levetidsforlængelse af tag	2022
<b>Eversvej 2-10</b>	Tag, vinduer, faldstammer, stistreng og facaderenovering	2022-2024
<b>Gustav Johannsens Vej 50-60</b>	Renovering af tag, vinduer og afløbsinstallation og etablering af ventilation	2024-2025
<b>Godthåbsvej 21-27 m.fl.</b>	Facaderenovering på Godthåbsvej 21-27 udføres for GI midler. Der bliver løbende udført vedligehold på en række ejendomme for de opsparede GI midler.	2021-2025

### *Løbende vedligehold af beboelsesejendommene (GI-midler)*

Der gennemføres løbende vedligehold af de kommunale beboelsesejendomme for midler, som ejendomme indbetaler via huslejen til udvendig vedligehold til Grundejernes Investeringsfond (GI). Dette vedligehold fortsætter i 2021-2025 sideløbende med den foreløbige plan for prioritering af vedligeholdelsesarbejderne. I det løbende vedligehold indgår bl.a. i 2021 gennemgående renovering af facader mod gade samt maling af vinduer mod gård på ejendommen Godthåbsvej 21-27,

renovering af hovedtrapper på ejendommen Finsensvej 92-100 samt renovering af bagtrappe mod H.C Ørstedsvvej på ejendommen Bille Brahes Vej/ H.C Ørstedsvvej. Vedligeholdet tager udgangspunkt i vedligeholdelsesplaner for de enkelte ejendomme, der årligt aftales med beboerne med udgangspunkt i deres ønsker samt byggefaglige vurderinger.

#### *Baggrund for planen og den angivne rækkefølge*

Forvaltningen har, med udgangspunkt i en byggeteknisk gennemgang af ejendommene og estimerede omkostninger til vedligeholdelsesarbejder, skitseret de mest presserende vedligeholdelsesbehov på de enkelte ejendomme.

I forvaltningens forslag til prioritering, som har indgået i dialogen med beboerrepræsentanterne, lægges der op til, at vedligeholdelsesbehov, der har betydning for sikkerheden i ejendommen, fortsat prioriteres allerhøjest. Ved den seneste byggetekniske gennemgang blev det konstateret, at tilstanden af altanerne på to af ejendommene har udviklet sig på en måde, så en istandsættelse er absolut påkrævet. Derfor er disse prioriteret først og bør gennemføres hurtigst muligt.

Som anden prioritet anbefaler forvaltningen arbejder, der - hvis de ikke gennemføres - medfører betydelig risiko for større og dyre følgeskader på andre dele af ejendommen. Det drejer sig bl.a. om renovering af tag og af vandførende installationer. Dernæst er fokus at forbedre indeklima f.eks. ved etablering af ventilation, der kan forebygge forekomsten af skimmel i lejligheder, hvor der er en særlig risiko herfor. Endelig er der fokus på at koble påtrængende vedligeholdelsesarbejder, så flere større arbejder på en ejendom så vidt muligt gennemføres samtidig.

#### *Dialog med repræsentanter for beboelsesejendommene*

Processen, med at udpege vedligeholdelsesarbejder til udførelse i 2021 på de kommunale beboelsesejendomme er sket i dialog med repræsentanter for beboelsesejendommene samt lejernes organisation, BOSAM. Beboerrepræsentanterne har, ud over en række møder med forvaltningen, deltaget i møder med borgmesteren den 12. november 2020 og den 22. februar 2021, hvor rammer for disponering af midlerne til vedligehold blev drøftet.

Forvaltningen og repræsentanterne for beboelsesejendommene er i løbet af den pågående dialog langt hen ad vejen nået til enighed om planen for vedligeholdelsesarbejderne i perioden 2021-2025. Beboerrepræsentanternes ønsker uddybes i et senere afsnit og er vedlagt denne sagsfremstilling som bilag.

#### *Prioritering af vedligeholdelsesarbejder i 2021 og 2022*

I Budget 2021 blev der afsat henholdsvis 15 mio. kr. til vedligehold af kommunale beboelsesejendomme i 2021 og 14 mio. kr. i 2022. Heraf er 8 mio. kr. som nævnt allerede disponeret til renovering af ejendommen Fuglevangsvej/Bülowsvej i 2021, herunder til udskiftning af tag og vinduer. Der resteret hermed 7 mio. kr. til disponering i 2021.

Det foreslås på den baggrund, at der igangsættes vedligeholdelsesarbejder i de fire ejendomme; Lauritz Sørensens Vej 1, Gustav Johannsensvej 50-60, Flintholm Allé 25-54, 35-43 og 45-51 samt Storm Petersens Vej 4 - og at der i den sammenhæng afsættes midler i 2021 og 2022 på i alt 13,55 mio. kr. Heraf er 11,9 mio. kr. finansieret af afsatte rådighedsbeløb, jf. Tabel 2, og 1,65 mio. kr. finansieret via hensatte GI-midler.

#### *Forvaltningens bemærkninger til denne prioritering af ejendomme*

##### Lauritz Sørensens Vej 1

Ejendommens tag har utætheder flere steder grundet skader på flere af tagets dele. Den vitale beskyttelse, som taget udgør for bygningen, er dermed svækket. Samtidig er tagsten rystet løs og nedfaldet under storme, hvilket udgør en potentiel sikkerhedsrisiko. Beboerrepræsentanterne er enige i, at dette arbejde skal udføres, men de ønsker at prioritere andre vedligeholdelsesarbejder i 2021. En udskydelse af arbejdet vil medføre fortsat risiko for nedfaldne tagsten under storme samt risiko for vandindtrængen og deraf følgeskader i lejemålene.

##### Flintholm Allé 25-33, 35-43 og 45-51

Det har været planlagt at renovere betonbrystningerne på altanerne på ejendommen i 2022, men en rutinemæssig inspektion i december 2020 har vist et behov for at fremskynde dette arbejde til 2021. For hurtigst muligt at kunne igangsætte denne renovering i 2021 og samtidig kunne udføre andre presserende arbejder, der forebygger potentielle sikkerhedsrisici, er det nødvendigt at udføre renoveringen over to budgetår. Dette kræver således disponering af 2,2 mio. kr. i 2021 og 2,4 mio. i 2022. Den største potentielle sikkerhedsrisiko vedrører Flintholm Allé 45-51, hvor arbejdet planlægges udført 2021. De resterende to ejendomme udgør ikke samme presserende behov. Der er dog her risiko for samme forringelse af betonbrystningerne som på Flintholm Allé 45-51, såfremt der ikke sker en renovering i nær fremtid, og forvaltningen anbefaler derfor, at dette prioriteres i 2022 i forlængelse af renoveringen på Flintholm Allé 45-51, idet dette vil 'give mest vedligehold for pengene'.

##### Storm Petersens Vej 4

Der er konstateret revner i betondækket ved nogle altaner, hvilket nødvendiggør udbedring, inden revnerne udvikler sig til potentiel sikkerhedsrisiko. Beboerrepræsentanterne er enige i, at dette arbejde skal udføres, men de ønsker at prioritere andre vedligeholdelsesarbejder i 2021. En udskydelse af arbejdet kan medføre yderligere svækkelser af konstruktionerne, hvorfor

altanerne på sigt ikke vil kunne anvendes, ligesom der kan være fare for nedfald af betondele. For samtidig at kunne igangsætte andre projekter, der forebygger potentielle sikkerhedsmæssige risici, er det nødvendigt at udføre arbejdet over to budgetår. Dette kræver således disponering af 2,1 mio. i 2021 og 2,5 mio. i 2022.

#### Gustav Johannsens Vej 50-60

Ejendommens tag er utæt, hvilket medfører sporadiske vandskader. Ved at levetidsforlænge taget kan der ske udskydelse af tagrenovering til omkring år 2025, ligesom en levetidsforlængelse af taget gør det muligt at forebygge sikkerhedsrisici på andre ejendomme (som nævnt ovenfor) i 2021. Ejendommen har et stort behov for etablering af ventilation og renovering af afløbsinstallationer. Dette arbejde bør foretages samtidigt med udskiftning af tag og vinduer, idet dette kræver, at dele af taget fjernes midlertidigt. Derved udføres det omkostningstunge og indgribende tagarbejde kun én gang. Beboerrepræsentanterne ønsker ikke at anvende midler til at levetidsforlænge taget, inden dette udskiftes inden for de kommende år. Hvis taget ikke levetidsforlænges i 2021, vurderer forvaltningen, at der forsat vil kunne opstå vandskader på ejendommen.

#### *Beboerrepræsentanternes ønsker for vedligeholdelsesarbejder i 2021*

#### Godthåbsvej 21-27

Beboerrepræsentanterne ønsker vinduer og altaner malet og facaden renoveret i forbindelse med et allerede besluttet og igangværende vedligeholdelsesprojekt. Repræsentanterne vurderer, at facaden efterlader et faldefærdigt indtryk og trækker ned i bybilledet. Med disse arbejder vurderer beboerrepræsentanterne, at ejendommen ikke vil have behov for vedligeholdelsesarbejder finansieret af kommunale midler i de næste mange år. Det har vist sig muligt at gennemføre de ønskede arbejder via finansiering af opsparede GL-midler.

#### Bille Brahes Vej 2/H.C. Ørsteds Vej

Beboerrepræsentanterne ønsker udskiftning af tag og termoruder samt afrensning og maling af facade i 2021. Forvaltningen er enig i behovet for udskiftning af tag og ruder, der foreslås udskiftet i 2022/23, ligesom der er behov for, at facaden gennemgås, så evt. mindre skader kan repareres. Det skal dog bemærkes, at beboerrepræsentanterne har foreslået kun at udskifte de termoruder, der er punkterede. Forvaltningen anbefaler at udskifte alle ruder på samme tid, da dette vil give en økonomisk fordel – i og med at det må forventes, at de termoruder, der ikke er punkterede, har en begrænset restlevetid.

Beboerrepræsentanten har desuden gjort opmærksom på, at beboerne er frustrerede over, at ”Det Blå Hus” i ejendommens gård ikke bliver renoveret, men forsat står tomt. Det skal hertil bemærkes, at en egentlig renovering vil være meget bekostelig, og at prioritering af de afsatte midler til beboelsesejendommene, efter forvaltningens opfattelse, primært skal rettes mod selve beboelsesejendommene. Beboernes ønsker giver imidlertid anledning til, at der snarest muligt bør tages stilling til bygningens fremtidige anvendelse, og der vil derfor blive fremlagt en særskilt sag herom.

#### Fuglevangsvej/Bülowsvej

I budget 2021 blev disponeret 8 mio. kr. til renovering af tag og vinduer i beboelsesejendommen Fuglevangsvej/Bülowsvej. Beboerrepræsentanterne ønsker samtidig facaden renoveret. Renovering af facaden på ejendommen vurderes af forvaltningen ikke at udgøre et presserende vedligeholdelsesbehov, selvom udførsel af dette arbejde samtidig med andre arbejder vil kunne give en mindre økonomisk besparelse. I det nuværende projekt er det påregnet, at der udbedres beskadigede sten og nedbrudte fuger, således at umiddelbare identificerbare skader udbedres.

Hvis renovering af facaden skal igangsættes i 2021, vurderes det, at der skal afsættes yderligere 1,7 mio. kr. i 2021. Det vil være muligt, at finansiere dette arbejde via afsatte puljemidler i 2022. Det vil naturligvis bevirke, at der så er tilsvarende færre midler til prioritering for resten af perioden. Det skal hertil bemærkes, at de anførte beløb til eksempelvis renovering af Eversvej 2-10 (ca. 24 mio. kr.) og Gustav Johannsens Vej 50-60 (ca. 16 mio. kr.) er baseret på overslagspriser, og at der vil kunne ske andre forskydninger i planen i takt med, at planlægning og projektering af den enkelte arbejder igangsættes.

Dialogen mellem forvaltningen og beboerrepræsentanterne om prioritering af de resterende midler for 2022 og for den efterfølgende periode 2023-2025 planlægges genoptaget, når det igen er muligt at afholde fysiske møder.

Forvaltningens forslag til en foreløbig plan for disponering af de resterende midler i 2022-2025 fremgår af Tabel 2. Planen er tidligere præsenteret for beboerrepræsentanterne og har således været en del af dialogen i 2020. Det skal bemærkes, at planen naturligvis kan blive justeret, såfremt der i den mellemliggende periode opstår forhold, der kræver en anden prioritering af midlerne.

Tabel 2: Forvaltningens foreløbige plan for disponering af midler i 2021-2025

Adresse	Vedligehold	2021		2022		2023	2024	2025
		Anlægs- midler	GI	Anlægs- midler	GI	Anlægs- midler	Anlægs- midler	Anlægs- midler

<b>Fuglevangsvej/Bülowsvej, jf. møde i Kommunalbestyrelsen den 25. januar 2021</b>	Udskiftning af tag og vinduer samt gennemgang af fuger	<b>8</b>				
<b>Indeværende sag</b>		<b>7</b>	<b>1,30</b>	<b>4,90</b>	<b>0,35</b>	
<b>Godthåbsvej 21-27 m.fl.</b>	Facaderenovering på Godthåbsvej 21-27 udføres for GI-midler. Der bliver løbende udført vedligehold på en række ejendomme for de opsparede GI-midler.		<b>4,2</b>		<b>Ukendt</b>	

#### **Forvaltningens forslag til foreløbig plan for disponering af resterende midler for 2022-2025**

<b>Gustav Johannsens Vej 37</b>	Tag (levetidsløslægelse)		<b>0,50</b>			
<b>Gustav Johannsens Vej 50-60</b>	Renovering af tag, vinduer og afløbsinstallation og etablering af ventilation				<b>11,00</b>	<b>5,00</b>
<b>Eversvej 2-10</b>	Tag, vinduer, faldstammer, stistreng og facaderenovering		<b>4,10</b>	<b>1,40</b>	<b>15,00</b>	4,00
Bille Brahes Vej 2/ H.C. Ørstedesvej	Udskiftning af tag og ruder samt facadegennemgang		4,50	0,80		
<b>I alt</b>		<b>15,00</b>	<b>1,30</b>	<b>14,00</b>	<b>2,55</b>	<b>15,00</b>
					<b>15,00</b>	<b>5,00</b>

Budgetposterne er inklusiv rådgivning samt uforudsete udgifter og eksklusiv moms. De estimerede udgifter er baseret på enkelte tilbudspriser og/eller reference- og erfaringspriser fra tidligere og tilsvarende projekter. Såfremt de faktiske udbudspriser afviger fra referencepriserne, revideres enten omfang eller kvalitet, hvor det muligt og kan forsvares. Ved væsentlige ændringer forelægges disse for udvalget.

Når der igangsættes vedligeholdelsesarbejder i beboelsejendommene, er forvaltningen opmærksom på, at arbejderne foretages så nænsomt som muligt, for at arbejderne bliver mindst muligt indgribende i beboernes dagligdag.

Vedligeholdelsesarbejderne vil i et vist omfang medføre huslejestigninger. De fleste vedligeholdelsesarbejder har et element af forbedring i sig, og kommunen er forpligtet til at opkræve forbedringsforhøjelsen hos lejerne.

#### *Udbud*

Frederiksberg Kommune indgik i januar 2018 nye rammeaftaler for fagentrepriser med en række private entreprenører. Disse rammeaftaler vil blive benyttet ved udførelse af de valgte projekter, hvor disse kan udføres i fagentreprise. Der vil ellers blive udbudt i hoved- eller storentrepriser, når dette vurderes at være den mest hensigtsmæssige entreprisform.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, kultur- og miljøområdet vurderer, at der med de foreslåede anlægsarbejder opnås et nødvendigt løft af de enkelte bygningers vedligeholdsstand, der lever op til forudsætningerne for Budget 21 om at igangsætte et markant løft i indsatsen med at vedligeholde de kommunale ejendomme, herunder de kommunale beboelsejendomme. I planperioden 2021-25 vil der blive igangsat renoveringsarbejder for 64 mio. kr. på beboelsejendommene, og med den foreløbige plan for perioden vil det være muligt at udføre større renoveringsarbejder, der hidtil ikke har været muligt inden for de afsatte budgetrammer.

Dette vil sikre vitale bygningsdele og modvirke yderligere skader på ejendommene. Det er forvaltningens vurdering, at det også efter 2025 vil være nødvendigt at afsætte midler til renovering af de kommunale beboelsesejendomme, hvilket også afspejles i beboerrepræsentanternes ønsker. Det er forvaltningens vurdering, at det bør være sikkerhedsmæssige forhold, der prioriteres først efterfulgt af renoveringsarbejder, der udskifter udtjente bygningsdele og forebygger større følgeskader på ejendommene.

Endelig er det forvaltningens vurdering, at dialogen med beboerrepræsentanterne har været frugtbar selvom den pga. corona-situationen har været afbrudt flere gange, og det ikke inden for de givne rammer er muligt at opfylde alle ønsker til renovering af ejendommene.

## Økonomi

I Budget 2021 blev der afsat 64 mio. kr. til vedligehold af de kommunale beboelsesejendomme i 2021-2025 fordelt med 15 mio. kr. i 2021, 14 mio. kr. i 2022, 15 mio. kr. i henholdsvis 2023-2024 samt 5 mio. kr. i 2025.

I 2021 er 8 mio. kr. allerede disponeret, hvorefter de resterende 7 mio. kr. i 2021 samt 4,9 mio. kr. i 2022 søges afsat som rådighedsbeløb og anlægsbevilget til specifikke sager, jf. Tabel 2, finansieret af den til formålet afsatte pulje til renovering af kommunale beboelsesejendomme. Herudover finansieres 1,65 mio. kr. af renoveringsudgifterne via afsatte midler i Grundejernes Investeringsfond, som håndteres via ejendommens drift med 1,35 mio. kr. i 2021 og 0,35 mio. kr. i 2022.

Såfremt at det vælges at afsætte rådighedsbeløb og anlægsbevilling til yderligere renovering af fuger på Fuglevangsvej/Bülowsvej på i alt 1,7 mio. kr. i 2021, vil denne skulle finansieres af afsatte puljemidler i 2022. Periodiseringen af rådighedsbeløb fra 2022 til 2021 vil have anlægsrammepåvirkning i 2021, som håndteres via den negative anlægspulje ved 1. forventet regnskab.

Vedligeholdelsesarbejderne vil i et vist omfang medføre huslejestigninger. De fleste vedligeholdelsesarbejder har et element af forbedring i sig, og kommunen er forpligtet til at opkræve forbedringsforhøjelsen hos lejerne. Det er ikke muligt på nuværende grundlag at beregne forbedringsandelen for de enkelte arbejder, da denne altid afhænger af den konkrete situation. Der vil dog, efter udbud men inden igangsætning af arbejderne, blive søgt om forhåndsgodkendelse af en kommende forbedringsforhøjelse hos huslejenævnet. Senest samtidig med at huslejenævnet ansøges om forhåndsgodkendelse, informeres beboerne herom af forvaltningen. Huslejenævnet foretager derudover en egentlig høring af beboerne i forbindelse med behandling af ansøgning om forhåndsgodkendelse af huslejestigningerne.

## Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

## Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

## Historik

### Indstilling 1. marts 2021, pkt. 10:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at den foreløbige plan for vedligeholdelsesarbejder på de kommunale beboelsesejendomme i årene frem til 2025 tages til efterretning,
2. at vedligeholdelsesarbejder på kommunale beboelsesejendomme svarende til i alt 13,55 mio. kr. igangsættes som angivet i sagsfremstillingen,
3. at der afsættes rådighedsbeløb fra Puljen til renovering af kommunale beboelsesejendomme til specifikke projekter på i alt 11,9 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. i 2021, og 4,9 mio. kr. i 2022, jf. sagsfremstillingen, og at der samtidig meddeles tilsvarende anlægsbevilling,
4. at 1,65 mio. kr. af vedligeholdelsesarbejderne finansieres af afsatte midler i Grundejernes Investeringsfond og håndteres via ejendommens drift med 1,3 mio. kr. i 2021 og 0,350 mio. kr. i 2022 - og
5. hvorvidt der skal afsættes yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,7 mio. i 2021 til renovering af fuger på Fuglevangsvej/Bülowsvej finansieret af afsatte puljemidler i 2022.

### Beslutning fra Bolig- og Ejendomsudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 10:

Et flertal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm, Carine Høedt og David Munis Zepernick) indstiller, 1. at den foreløbige plan for vedligeholdelsesarbejder på de kommunale beboelsesejendomme i årene frem til 2025 tages til efterretning.

Et mindretal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke) stemte imod, idet der ønskes en markant forøget økonomisk ramme for den samlede renoveringsplan svarende til yderligere 20 millioner kr. til hurtigere at forbedre de

kommunale lejerers boligforhold. Vi finder det endvidere uansvarligt, at kommunens anlægsmidler bruges på prestigeprojekter i bymidten og på Frederiksberg Bakke, samtidig med at graverende vedligeholdelsesbehov ikke imødekommes.

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

2. at vedligeholdelsesarbejder på kommunale beboelsesejendomme svarende til i alt 13,55 mio. kr. igangsættes som angivet i sagsfremstillingen,
3. at der afsættes rådighedsbeløb fra Puljen til renovering af kommunale beboelsesejendomme til specifikke projekter på i alt 11,9 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. i 2021, og 4,9 mio. kr. i 2022, jf. sagsfremstillingen, og at der samtidig meddeles tilsvarende anlægsbevilling,
4. at 1,65 mio.kr. af vedligeholdelsesarbejderne finansieres af afsatte midler i Grundejernes Investeringsfond og håndteres via ejendommens drift med 1,3 mio. kr. i 2021 og 0,350 mio. kr. i 2022 - og
5. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. i 2021 til renovering af fuger på Fuglevangsvej/Bülowsvej finansieret af afsatte puljemidler i 2022.

#### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 104:**

Et flertal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm, Carine Høedt og David Munis Zepernick) indstiller,

1. at den foreløbige plan for vedligeholdelsesarbejder på de kommunale beboelsesejendomme i årene frem til 2025 tages til efterretning.

Et mindretal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke) stemte imod, idet der ønskes en markant forøget økonomisk ramme for den samlede renoveringsplan svarende til yderligere 20 millioner kr. til hurtigere at forbedre de kommunale lejerers boligforhold. Vi finder det endvidere uansvarligt, at kommunens anlægsmidler bruges på prestigeprojekter i bymidten og på Frederiksberg Bakke, samtidig med at graverende vedligeholdelsesbehov ikke imødekommes.

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

2. at vedligeholdelsesarbejder på kommunale beboelsesejendomme svarende til i alt 13,55 mio. kr. igangsættes som angivet i sagsfremstillingen,
3. at der afsættes rådighedsbeløb fra Puljen til renovering af kommunale beboelsesejendomme til specifikke projekter på i alt 11,9 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. i 2021, og 4,9 mio. kr. i 2022, jf. sagsfremstillingen, og at der samtidig meddeles tilsvarende anlægsbevilling,
4. at 1,65 mio.kr. af vedligeholdelsesarbejderne finansieres af afsatte midler i Grundejernes Investeringsfond og håndteres via ejendommens drift med 1,3 mio. kr. i 2021 og 0,350 mio. kr. i 2022 - og
5. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. i 2021 til renovering af fuger på Fuglevangsvej/Bülowsvej finansieret af afsatte puljemidler i 2022.

#### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 104:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og et flertal i bolig- og ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm, Carine Høedt og David Munis Zepernick) indstiller,

1. at den foreløbige plan for vedligeholdelsesarbejder på de kommunale beboelsesejendomme i årene frem til 2025 tages til efterretning.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i bolig- og ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke) stemte imod, idet der ønskes en markant forøget økonomisk ramme for den samlede renoveringsplan svarende til yderligere 20 millioner kr. til hurtigere at forbedre de kommunale lejerers boligforhold. Vi finder det endvidere uansvarligt, at kommunens anlægsmidler bruges på prestigeprojekter i bymidten og på Frederiksberg Bakke, samtidig med at graverende vedligeholdelsesbehov ikke imødekommes.

Magistraten og bolig- og ejendomsudvalget indstiller,

2. at vedligeholdelsesarbejder på kommunale beboelsesejendomme svarende til i alt 13,55 mio. kr. igangsættes som angivet i sagsfremstillingen,
3. at der afsættes rådighedsbeløb fra Puljen til renovering af kommunale beboelsesejendomme til specifikke projekter på i alt 11,9 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. i 2021, og 4,9 mio. kr. i 2022, jf. sagsfremstillingen, og at der samtidig meddeles tilsvarende anlægsbevilling,
4. at 1,65 mio.kr. af vedligeholdelsesarbejderne finansieres af afsatte midler i Grundejernes Investeringsfond og håndteres via ejendommens drift med 1,3 mio. kr. i 2021 og 0,350 mio. kr. i 2022 - og
5. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. i 2021 til renovering af fuger på Fuglevangsvej/Bülowsvej finansieret af afsatte puljemidler i 2022.

Mette Bram stillede følgende ændringsforslag:

Alternativet foreslår, at tagudskiftninger og levetidsforlængelser foretages således, at der installeres solceller på tagene. Formålet er, at tagene dermed vil være gjort klare til at udnytte denne energikilde, når der forventeligt indenfor et overskueligt tidsrum gives tilladelse fra statsligt hold. Tiltaget vil desuden indtil da og fremover medvirke til reduktion af varmeø-effekten, når solens stråler genspejles af tagfladerne.

Alternativet opfordrer ligeledes til, at man i forbindelse med projekterne undersøger muligheden for at via tagrenderne at foretage anden regnvandsopsamling til brug for ejendommenes vanding af fx udearealer, beplantning på altaner eller vægge/facader.

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen og Balder Mørk Andersen) stemte imod og henviste til, at reoveringerne skal foretages på en sådan måde, at der skal ske en sikring af de tekniske installationer med henblik på en senere opsætning af solceller, når der er muligt lovgivningsmæssigt.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) tog forbehold.

## **Bilag**

Bevillingskema - disponering til vedligehold af kommunale bygninger 2021

Bilag 1 - Lejernes prioritering af vedligeholdelsesmidlerne 2021

# Punkt 91: Justering af udmøntning af mønsterbryderpuljen 2021

00.22.04-A30-80-18

## Resume

Mønsterbryderpuljen for 2021 skal udmøntes til finansiering af indsatser målrettet udsatte børn og unge, som i kraft af deres sociale og familiemæssige forhold under den tidlige opvækst vurderes at være i risiko for ikke at få en uddannelse og blive selvforsørgende senere i livet. I sagen beskrives justeringen af aktiviteterne i de tre igangværende projekter som følge af, at alle aktiviteter ikke kunne gennemføres i 2020. Afhængigt af, om der overføres uforbrugte midler fra mønsterbryderpuljen i 2020 til 2021, foreslås endvidere at igangsætte to nye projekter "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" og "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og børneudvalget indstiller,

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

- Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.
- VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2.

At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Børneudvalget besluttede at følge analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" tæt.

## Sagsfremstilling

Magistraten besluttede på møde den 8. februar 2021 at sende sagen til drøftelse i børneudvalget. Der blev på mødet givet udtryk for et ønske om at anvende flere midler til frikøb af psykologer til supervision i projektet VIPP-SD.

Der er i projektet VIPP-SD afsat i alt 24.600 kr. til posten "frikøb af psykologer til supervision". Denne budgetpost er den samme som i det oprindelige budget for projektet, og som senest er godkendt af Kommunalbestyrelsen på møde den 7. december 2020 (punkt 362). Der lægges med denne sag ikke op til at ændre denne budgetpost.

Aktiviteten, der ligger i denne post, er, at de to psykologer, der er med i projektet, skal supervisere pædagogernes arbejde med de familier, der er med i projektet. Der er i projektet afsat 2 timers supervision pr. familie. Det er planen, at 40 familier i alt skal deltage. I projektet er afsat 82 timer til vikartaksten for en psykolog, 300 kr. i timen, altså i alt 24.600 kr. Denne supervision er planlagt til at foregå fordelt over årene 2021, 2022 og 2023. Derfor er budgetposten delt i tre med 8.867 kr. pr. år.

Det er forvaltningens vurdering, at der er afsat tilstrækkelige midler til denne indsats i forhold til det, der er aftalt med projektpartneren, Københavns Universitet.

Sagsfremstilling magistraten (punkt 67) og børneudvalget (punkt 9) den 8. februar 2021:

### Udmøntning af midler til igangsatte projekter i 2021

Der er under mønsterbryderudvalget igangsat tre projekter. På udvalgets møde den 23. november 2020 besluttede udvalget at indstille til kommunalbestyrelsen, at mønsterbryderpuljen for 2021 udmøntes således:

- Parat til start, 885 t. kr.
- Hånd i hånd med forældre, 1.024 t. kr.
- VIPP-SD, 289 t. kr.

De forventede budgetter til 2021 var til sagsfremstillingen den 23. november 2020 beregnet på baggrund af oprindeligt budget for 2021 og forventet mindreforbrug i 2020. Forvaltningen har efterfølgende gennemgået aktiviteterne i de tre projekter i forhold til afholdte aktiviteter i 2020 samt forventning til at kunne gennemføre aktiviteter i 2021.

Nogle af aktiviteterne i projekterne har ikke kunnet gennemføres i 2020 på grund af Covid-19 restriktioner, det gælder fx kursusaktiviteter. Da der fortsat er Covid-19 restriktioner i 2021, er der foretaget en gennemgang af projekternes aktiviteter og budgetter med henblik på at tilrettelægge aktiviteter i projekterne, der kan gennemføres på en måde, der overholder Covid-19 restriktionerne. Nogle kursusaktiviteter omlægges til online kurser og web-baseret undervisningsfilm. Det betyder, at der er foretaget nogle ændringer af de forventede afholdte aktiviteter i projekterne i 2021 samt de forventede omkostninger hertil.

Ændringerne af aktiviteterne i mønsterbryderprojekterne får ikke direkte betydning for forholdene for de sårbare børn i institutionerne. Ændringerne af undervisningsforløbene med aflysninger i 2020 har dog betydet, at der må findes nye tidspunkter for undervisningen og nye løsninger på, hvordan den kan afholdes. Det har samlet ført til, at uddannelserne om kompetenceudviklingen er kommet igang senere og har taget længere tid, når de er kommet igang. At undervisningen omlægges til et virtuelt format betyder, at mønsterbryderpædagogerne, i højere grad end det oprindeligt var planen, står for at videreformidle viden og fælles kompetenceudvikling med deres kollegaer.

Med disse ændringer, ser budgetterne for de tre igangsatte projekter således ud i 2021:

<b>Projekt</b>	<b>Oprindeligt vedtaget budget for 2021 d. 23. november 2020 (i 1.000 kr.)</b>	<b>Budget 2021 (i 1.000 kr.)</b>
Parat til start	885	885
Hånd i hånd med forældre	1.024	827
VIPP-SD	289	231
Budget for igangsatte projekter i alt 2021	2.198	1.943
Forventet overførsel fra 2020 til 2021 (indtægt = minus)	-663	-658
Nyt projekt i 2021 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet"	250	250
Nyt projekt i 2021 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden"	300	408
Bevilling 2021	2.085	2.085
Restmidler 2021	0	142

I Bilag 1 ses aktiviteterne i de tre igangsatte projekter samt de budgetterede udgifter.

Udmøntning af evt. overførte midler fra 2020 til 2021 til nyt projekt, "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet"

Med udgangen af 2020 er det uforbrugte midler i mønsterbryderpuljen i 2020 på i alt 658 t. kr. Disse midler søges overført fra 2020 til 2021 som en del af den samlede sag om driftsoverførsler fra 2020 til 2021. Behandlingen af sagen vedrørende driftsoverførsler fra 2020 til 2021 forventes behandlet i magistraten den 12. april 2021 og efterfølgende i kommunalbestyrelsen den 19. april 2021.

Såfremt der bliver overført uforbrugte midler fra mønsterbryderpuljen i 2020 til 2021 foreslår Børne- og Ungeområdet, at mønsterbryderudvalget igangsætter et nyt projekt "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med en bevilling på ialt 250 t. kr.

Analysen er beskrevet nærmere i bilag 2.

Det foreslås derudover, at der afsættes 300 t. kr. til "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" til at understøtte implementeringen af analysens anbefalinger og formidling af resultaterne fra mønsterbryderprojekterne. Udkast til "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" er vedlagt i bilag 3.

Såfremt alle de uforbrugte midler fra mønsterbryderpuljen i 2020 overføres til 2021, vil der være 108 t. kr. yderligere i mønsterbryderpuljen for 2021. Forvaltningen foreslår, at midlerne anvendes til yderligere at understøtte implementeringen af resultaterne fra mønsterbryderprojekterne. Forvaltningen vil udarbejde et forslag til anvendelsen af disse midler til det kommende møde i Mønsterbryderudvalget, såfremt midlerne overføres fra 2020 til 2021.

## Økonomi

Ingen

## Borgmesterpåtegning

Nej

## Behandling

Mønsterbryderudvalget, magistraten, børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

## Historik

### Indstilling, mønsterbryderudvalget, 1. februar 2021, pkt. 2:

Børne- og Ungeområdet indstiller:

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

- Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.
- VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2. At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden"

### Beslutning, mønsterbryderudvalget, 1. februar 2021, pkt. 2:

Mønsterbryderudvalget indstiller til magistraten og kommunalbestyrelsen:

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

- Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.
- VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2. At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Mønsterbryderudvalget indstiller til børneudvalget, at analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" følges tæt i børneudvalget.

### Indstilling, magistraten (pkt. 67) og børneudvalget (pkt. 9), 8. februar 2021:

Mønsterbryderudvalget indstiller til magistraten og kommunalbestyrelsen:

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

- Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.
- VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2. At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Mønsterbryderudvalget indstiller til børneudvalget, at analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" følges tæt i børneudvalget.

**Beslutning, magistraten, 8. februar 2021, pkt. 67:**

Sagen blev sendt retur til børneudvalget efter drøftelse.

**Beslutning, børneudvalget, 8. februar 2021, pkt. 9:**

Udsat.

**Indstilling 1. marts 2021, pkt. 20:**

Magistraten indstiller til børneudvalget til drøftelse:

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

- Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.
- VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2. At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Mønsterbryderudvalget indstiller til børneudvalget, at analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" følges tæt i børneudvalget.

**Beslutning fra Børneudvalget\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 20:**

Børneudvalget indstiller,

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

·Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.

·VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2. At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Børneudvalget besluttede, at følge analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" tæt.

**Indstilling 8. marts 2021, pkt. 105:**

Børneudvalget indstiller,

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

·Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.

·VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2. At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Børneudvalget besluttede at følge analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" tæt.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 105:**

Magistraten og børneudvalget indstiller,

1. At budgettet for to projekter, finansieret af mønsterbryderpuljen i 2021, justeres til følgende:

- Hånd i hånd med forældre - En fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier, 827 t.kr.
- VIPP-SD forskningsprojekt - en evidensbaseret forebyggende indsats til at fremme forældresensitivitet og en tryk tilknytningsrelation mellem forældre og børn i udsatte positioner, 231 t.kr.

2.

At eventuelt overførte midler fra 2020 på maksimalt 658 t.kr. udmøntes til to nye projekter:

2.1 "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" med i alt 250 t. kr.

2.2 "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden" med i alt 300 t.kr.

2.3 Eventuelt yderligere overførte midler fra 2020 på maksimalt 108 t. kr. tilføres projektet "Vidensdeling fra mønsterbryderprojekter gennem tiden".

Børneudvalget besluttede at følge analysen "Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet" tæt.

## **Bilag**

Bilag 1 Ativiteter og budget for igangsatte mønsterbryderprojekter 2021

Bilag 2 Styrkelse af den tidlige forebyggende og specialiserede indsats på dagtilbudsområdet

Bilag 3 Udkast til plan for vidensdeling

# **Punkt 92: Forslag til beslutning fra rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruben Kidde og David Munis Zepernick om en politik for ligestilling mellem kønnene**

81.00.15-P22-1-20

## **Resume**

Sagen omhandler forslag om udarbejdelse af politik for ligestilling mellem kønnene. Det indstilles, at der sættes yderligere fokus på ligestilling mellem kønnene ved at ligestilling mellem kønnene bliver en integreret del af de politikker, hvor det er relevant, og at dette sker i forbindelse med revision eller udarbejdelse af politikker.

## **Beslutning**

Kommunalbestyrelsen forkastede beslutningsforslaget med 13 stemmer (C, V) mod 12 stemmer (A, Ø, B, F, Å), idet spørgsmålet om ligestilling indarbejdes i de øvrige politikker, og den øvrige løbende evaluering af disse politikker.

## **Indstilling**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) indstiller, at beslutningsforslaget om ligestillingspolitik forkastes, idet spørgsmålet om ligestilling indarbejdes i de øvrige politikker, og den øvrige løbende evaluering af disse politikker.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

## **Sagsfremstilling**

Sagen blev udsat efter drøftelse i møde den 2. november 2020, idet forvaltningen blev bedt om at vurdere fordele og ulemper ved en egentlig særskilt ligestillingspolitik og ved, at ligestillingspolitikken integreres i samtlige politikområder og generelt i forvaltningens arbejde.

Forvaltningen vurderer, at fordelene ved at ligestilling integreres i kommunens andre politikker er størst, da ejerskabet således forankres bredt i de forskellige dele af forvaltningen samt oversættes, udfoldes og gøres relevant og vedkommende inden for det enkelte område.

Udover personalepolitikken, som blev beskrevet i den oprindelige sagsfremstilling, er ligestilling i forvejen integreret som en naturlig del af en række forskellige politikker og handlingsplaner.

Nedenstående er eksempler på, at ligestillingsperspektivet aktivt er indarbejdet i både politikker og handleplaner grupperet inden for de politiske udvalg. Mange eksempler går på tværs af både områder og politikker og handleplaner. Forvaltningen vil lægge op til, at ligestilling yderligere fremmes og indarbejdes i næste generation af politikker på de enkelte områder.

Socialudvalget

- Udsattepolitikken 2019-2022
- Integrationspolitikken 2019-2022

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

- Beskæftigelsesplanen
- Unge godt på vej 2021-2024

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

- Sundhedspolitikken
- Handicappolitikken 2019-2022

Bolig- og Ejendomsudvalget

- Arkitekturpolitikken

Kultur- og Fritidsudvalget

- Idræts- og bevægelsespolitikken samt Kultur- og Fritidspolitikken

## Udsattepolitikken 2019-2022

Der er afgørende strukturelle kønsforskelle inden for det sociale område. Mænd er overrepræsenterede inden for eksempelvis hjemløshed, misbrug og kriminalitet, mens kvinder dominerer inden for prostitution, voldsofre, angst og depression. Det har blandt andre VIVE (tidligere SFI) dokumenteret gennem statistikker og undersøgelser.

I Udsattepolitikken og dens handleplan er denne kønsdimension tænkt ind på flere niveauer.

Udsattepolitikken grundprincipper: Kønsperspektivet er et vigtigt element i den overordnede tilgang i politikken. I Udsattepolitikken grundprincipper fremhæves kønsperspektivet som tema således:

Mangfoldighed:

- ”Alle borgere har ressourcer og kompetencer, der er værdifulde for samfundet. Socialt udsatte borgere er kvinder og mænd – unge som ældre, der lever i en udsat livssituation. De har hver deres personlige fortællinger og drømme for fremtiden. Det er det råstof, der skal tages afsæt i” (Udsattepolitikken 2019 – 2022, s. 6).
- Yderligere understreges det, at Udsattepolitikken understøtter FN’s verdensmål: ”Det gælder særligt mål om lighed i sundhed, trivsel i byerne, social mobilitet, uddannelse, et godt fritidsliv, lighed mellem kønnene og social retfærdighed” (Udsattepolitikken 2019–2022, s 6).

Helhedssyn med borgeren i centrum

- Udsattepolitikken indeholder et overordnet mål om, at borgeren med udgangspunkt i egne ressourcer mestrer eget liv på egne betingelser.
- I det socialfaglige arbejde betyder det i praksis et fokus på at inddrage kønsaspektet, hvor køn indgår som et centralt element i det socialfaglige skøn, helhedssynet og det at sætte borgeren i centrum.
- Eksempelvis når den hjemløse eller misbrugeren er en kvinde, eller når voldsofret er en mand, stiller det krav til andre løsninger, der tilgodeser de konkrete behov på en måde, som den mere gængse løsning ikke er i stand til. Det kan f.eks. være, at en kvinde ikke indskrives på herberg, hvor der er mænd, etc.

Socialfaglige indsatser og løsninger med et kønsperspektiv

- De socialfaglige tiltag er tilrettelagt, så de kommer flest mulig til gavn. Bredt set henvender mange sociale tilbud og interventioner sig til både mænd og kvinder, men tilgange, aktiviteter og metoder i kommunens sociale tilbud er i praksis ofte domineret af kønsmajoritetens behov. Eksempelvis er der flere hjemløse mænd end hjemløse kvinder - og derfor giver det mening at fastholde et fokus på, at visse herberger er målrettet mænd og andre tilbud målrettet kvinder, herunder kvindekrisecentre etc.
- Eksempelvis kan en kvinde på et herberg, som primært benyttes af mænd, være eller føle sig ekstra udsat for overgreb, og i de få tilbud for hjemløse kvinder, vil man ofte opdage en bred vifte af sociale udfordringer ud over hjemløshed. Samtidig er der fokus på at tænke kønsminoritetens behov ind i løsningerne, sådan at både kvinder og mænd har lige adgang til tilbud på Frederiksberg.

## Integrationspolitikken 2019-2022

Integrationspolitikken værdigrundlag er baseret på en inklusionstankegang, hvor alle borgere uanset baggrund møder anerkendelse og værdsættelse som ligeværdige borgere og dermed oplever sig som deltagere i fællesskabet.

Integrationspolitikken grundprincipper baserer sig således på tankegangen om ligestilling uanset baggrund.

Mangfoldighed – tolerance for forskellighed

”Alle mennesker har ressourcer og kompetencer, der er værdifulde for samfundet, og alle har deres personlige fortællinger og drømme for fremtiden – det er afsættet. Nogle har færre ressourcer end andre til at føre ønskerne ud i livet, og hverken baggrund eller forudsætninger skal afgøre muligheden for at deltage i samfundslivet og leve et selvstændigt liv.

Individuelle forudsætninger, behov og ønsker skal være i centrum” (Integrationspolitikken 2019-2022, s.8).

Tilgængelighed – lige adgang og lige muligheder

”Alle skal – uanset baggrund, køn, sociokulturelle og økonomiske betingelser m.m. – have lige adgang og muligheder i samfundet. Fx muligheden for uddannelse, adgang til arbejdsmarkedet, deltagelse i kulturlivet og muligheden for et aktivt valg af egen livsbane. For de enkelte handler det om ikke at være underlagt fx sociokulturelle barrierer og fordomme om samfundet. Strukturelt handler det om, at fordomme og diskrimination ikke må være en hindring for deltagelse, fx på arbejdsmarkedet, i foreningslivet og i uddannelses- og sundhedssystemet” (Integrationspolitikken 2019-2022, s.9).

På baggrund af særligt ovenstående grundprincipper kommer ligestilling til udtryk i politikken konkrete målsætninger.

Målsætning 1 – Er aktive på arbejdsmarkedet

”Der er en forventning om, at alle borgere – både mænd og kvinder – er aktive på arbejdsmarkedet og er aktive i forhold hertil, hvilket yderligere understøttes af gældende lovgivning på beskæftigelsesområdet.” (Integrationspolitikken 2019-2022, s.10).

Denne målsætning bidrager til at sikre kønsmæssig ligestilling i forhold til aktiv deltagelse og bidrag på arbejdsmarkedet og i samfundslivet samt i forhold til kønnenes økonomiske bidrag til egen families forsørgelse.

Også i handleplanen lægges vægt på indsatser der fremmer kønsmæssig ligestilling. Eksempelvis varetager Center for integration indsatsen 'Kvinder i job'. Denne baserer sig på den udfordring, at kvinder med etnisk minoritetsbaggrund har sværere ved at komme i job end mænd med etnisk minoritetsbaggrund.

På beskæftigelses- og integrationsområdet foreslås det desuden, at der i integrationshandleplanen 2021-2022 kommer fokus på langtidsledige, etniske minoritetsmænd, da det er erfaringen, at kulturelle forståelser omkring ledighed, sundhed og familieliv kan være en stopklods for at komme i job igen, når særligt mænd med etnisk minoritetsbaggrund har været ledige i lang tid.

### Beskæftigelsesplanen

Nogle af de tydeligste tegn på kønsmæssigt betinget ulighed i den kommunale beskæftigelsesindsats ses blandt kvinder med ikke-vestlig baggrund, som modtager ydelser i kontanthjælpssystemet.

Integration af indvandrere – og særligt indvandrerkvinder – på arbejdsmarkedet har i en længere årrække været et fokuspunkt i den nationale beskæftigelsespolitik, som ligger rammerne for kommunernes beskæftigelsesindsats, samt specifikt i beskæftigelsespolitikken og -indsatsen i Frederiksberg Kommune. Temaet går fx igen i de såkaldte ministermål på området, som omsættes i de kommunale beskæftigelsesplaner. Målsætninger og indsatser for indvandrerkvinder i job har således været et fast tema i Frederiksberg Kommunes Beskæftigelsesplan og i den praktisk gennemførte politik, hvor Frederiksberg Kommune aktivt anvender såvel puljemidler fra ministerierne som lokalt besluttede puljer til indsatser for indvandrerkvinder, bl.a. indsatsen "Kvinder i job" nævnt under Integrationspolitikken (se ovenfor).

### Unge godt på vej 2021-2024

I forhold til ungeindsatsen er mål og indsatser samlet i målgruppeplanen "Unge godt på vej 2021-2024". Ligestilling nævnes ikke direkte i Unge godt på vej, men emnet drøftes primært i forhold til den daglige praksis, især i de tilfælde hvor køn og identitet fylder for den unge.

Køn og identitet kan fylde meget for de unge, og derfor er det vigtigt for Ungecentret at agere kønsneutralt i uddannelsesvejledning og jobrådgivning og dermed åbne de unges øjne for alle uddannelses- og jobmæssige muligheder.

### Sundhedspolitikken

På sundhedsområdet er der et stort fokus på kønsrelateret ulighed i sundhed, idet danske mænd lever 3-13 år kortere end danske kvinder og oftere rammes af alvorlige sygdomme. I Sundhedscentret ses det også, at mænd henvender sig i mindre grad end kvinder. I sagen 'Ulighed i sundhed – udmøntning af puljemidler' (SFU den 17. august 2020, pkt. 41) blev det besluttet, at der vil være særligt fokus på køn i sundhedspolitikker og -strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd, herunder prioritering af at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici, og som medfører overdødelighed for mænd, fokus på i højere grad at tilpasse kommunens sundhedstilbud, så de også passer til mænd i alle aldre, samt en større opmærksomhed på at gøre en særlig indsats for sårbare mænd, fx enlige mænd, mænd uden for arbejdsmarkedet og mænd med lav eller ingen uddannelse. Der er dermed en forpligtelse på at arbejde målrettet med køn i fremtidige sundhedspolitikker og -handleplaner.

I Sundhedspolitikken handleplan 2020 fremgår desuden en tværgående indsats for at integrere sundhed i beskæftigelsesindsatser særligt målrettet kvinder med etnisk minoritetsbaggrund. Derudover fremgår flere indsatser for socialt udsatte borgere på herberger mm. på Frederiksberg. Målgruppen her er primært mænd.

### Handicappolitikken 2019-2022

I Handicappolitikken og dens handleplan er ligestilling/kønsdimension tænkt ind.

Handicappolitikken grundprincipper: Kønsperspektivet indgår som et væsentligt element i den overordnede tilgang i politikken. I Handicappolitikken grundprincipper fremhæves kønsperspektivet som tema således:

- Mangfoldighed "Borgere med handicap er kvinder og mænd, piger og drenge, der lever med en funktionsnedsættelse. De kommer fra alle dele af samfundet. De har personlige fortællinger, drømme og visioner. Mange lever et selvstændigt liv på samme vilkår som andre. Andre har et større behov for støtte. Der er således store indbyrdes forskelle i deres handicap, fra fysiske og psykiske handicap til sindslidelser. De udgør en del af den menneskelige diversitet" (Handicappolitikken 2019-2022, s.4).
- Handicappolitikken tager yderligere afsæt i FN's Handicapkonvention og den danske lovgivning, der har til formål at sikre, at alle borgere, uanset et handicap, har mulighed for at bidrage med deres ressourcer i samfundslivet på lige fod med andre. Ligestilling mellem kvinder og mænd er her fremhævet og indgår som et ud af 8 elementer i konventionen (Handicappolitikken 2019-2022, s.5).

I det faglige arbejde betyder det i praksis et fokus på at inddrage kønsaspektet, hvor køn, der hvor det vil være relevant, indgår som et element i det socialfaglige skøn, helhedssynet og det at sætte borgeren i centrum.

### Arkitekturpolitikken

I Arkitekturpolitikken fremgår af politikken målsætninger på s. 74 ”Vores byrum skal være ramme for møder med mennesker, uanset alder køn og etnicitet.” (<https://www.epaper.dk/frederiksberg/byudvikling/arkitekturpolitik-for-frederiksberg/>)

#### Idræts- og bevægelsespolitikken samt Kultur- og Fritidspolitikken

Idræts- og Bevægelsespolitikken samt Kultur- og Fritidspolitikken indeholder ikke eksplicite mål om ligestilling, men der er flere formuleringer, som understreger bred involvering understøttet af blandt andet stor spændvidde i indsatser og tilbud samt i deltagelsesformer

- Idræts og bevægelsespolitik 2019-2022
- Kultur og fritidspolitik 2019-2022.

I politikernes arbejdsprincipper fremgår det desuden implicit, at der skal arbejdes med fokus på køn. Eksempelvis ligger der i Idræts- og bevægelsespolitikken arbejdsprincip B (Variation og spændvidde i deltagelsesformer) og arbejdsprincip C (Variation og spændvidde i Idræts- og motionsudbuddet) et implicit fokus på udviklingen af tilbud og inddragelse af unge kvinder i idrætslivet. Ligesom der i Kultur- og fritidspolitikken også er fokus på styrkelsen af kvinder i musik, jf. arbejdsprincip F (Vækstlag).

#### Tidligere sagsfremstilling (fra den 2. november 2020):

Sagen blev udsat efter drøftelse i møde den 14. september 2020. Magistraten efterspurgte en redegørelse for i hvilke tilfælde ligestillingslovens § 10 a, stk. 1 gælder. Redegørelse for dette samt oversigt over de konkrete tilfælde, hvor der efter ligestillingsloven burde have været indstillet både kvinder og mænd i forbindelse med udpegningen er bilagt.

#### Tidligere sagsfremstilling (fra den 14. september 2020):

Rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruben Kidde og David Munis Zepernick fremsatte på kommunalbestyrelsesmødet den 24. februar 2020 følgende forslag:

”Radikale Venstre foreslår, at Frederiksberg Kommune udarbejder en politik for ligestilling mellem kønnene.

Begrundelse:

Ifølge den seneste ligestillingsredegørelse fra Frederiksberg, har kommunen på nuværende tidspunkt hverken politikker eller klare målsætninger for ligestilling. Dette har konsekvenser på flere niveauer. Derfor mener vi, at det er på tide, at kommunen formulerer en politik, der kan sætte dagsordenen for reel kønligestilling i kommunen. Flere steder nævner forvaltningen, at der er fokus på ligestilling (f.eks. i lønredegørelsen for 2019 og i kortlægningen af Frederiksberg Kommunes bidrag til verdensmålene). Men hvis disse intentioner ikke oversættes til en politisk handleplan, er det svært at se, hvordan ligestilling reelt skal opnås.

Følgende er tydeligt bevis på, at der er et behov for en ligestillingspolitik:

- Ifølge ligestillingsrapporten følger kommunen ikke ligestillingslovens paragraf 10a, der dikterer, at “myndigheder eller organisationer, der stiller forslag om et medlem af udvalg m.v., der skal udpeges af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, [skal] foreslå både en kvinde og en mand”.
- Everyday Sexism Project Denmark har senest ved høringen for handlingsplanen for kommunens arbejde med verdensmålene peget på et stort forbedringspotentiale. Fra krisecentre som for eksempel Danner fremgår det tydeligt, at der er et udækket behov for yderligere indsats for voldsramte kvinder. Såvel forbyggende som akut krisehjælp.
- Vi har i lyset af den nationale debat om social kontrol af især, men ikke udelukkende, kvinder i indvandremiljøer, behov for at sikre en indsats, som garanterer og understøtter disse kvinders fulde frihed.

En politik for ligestilling skal have særligt øje for de områder, hvor manglen på ligestilling medfører de største sociale skævheder, således at ligestilling af kønnene bliver en integreret del af alle politikker.”

#### Begrundelserne i beslutningsforslaget giver anledning til følgende kommentarer

- Målsætninger: I ligestillingsredegørelsen for 2017 fremgik det, at Frederiksberg Kommune ikke har måltal for ligestilling. Der er dog en række målsætninger.

Blandt andet fremgår det af Frederiksberg Kommunes personalepolitik i et selvstændigt afsnit om ligestilling, at "... ligestilling handler derfor i Frederiksberg Kommune om nogle grundlæggende holdninger om at give ansatte, uanset køn, etnicitet, religion, handicap, alder eller baggrund, de samme muligheder og vilkår for ansættelse, kompetenceudvikling, løntillæg, jobindhold, orlov, karriere m.v."

I forbindelse med den politiske drøftelse af ligestillingsredegørelsen i 2017 blev Hovedudvalget bedt om at drøfte behovet for måltal. Konklusionen blev dengang, at der ikke er brug for måltal, men at målsætningen skal iagttages.

Denne målsætning er der i vidt omfang fokus på i Frederiksberg Kommune. Både inden for områder, hvor der er en høj andel mandlige ansatte (eksempelvis FGV) og områder, hvor der er en høj andel af kvindelige ansatte (eksempelvis dagtilbudsområdet).

Frederiksberg kommune har aktuelt relativt flere mænd ansat end de øvrige kommuner. Andelen er 31% i Frederiksberg Kommune mod 23,5% i øvrige kommuner. En del af forklaringen på dette kan findes i, at Frederiksberg har en relativ høj andel af selvejende institutioner på områder, hvor der traditionelt er mange kvinder ansat. Det drejer sig om dagstilbudsområdet og plejeområdet.

- Det fremgår af Frederiksberg Kommunes handlingsplan for bidrag til FN's verdensmål, som blev vedtaget af den samlede kommunalbestyrelse den 24. februar 2020, at "det er af stor betydning for byens bæredygtige udvikling, at alle borgere uanset alder, køn, etnicitet, social indkomst og tilhørsforhold gives mulighed for at deltage i den globale udvikling".
- Ligestillingslovens paragraf 10a: Kommunalbestyrelsen har ikke udpeget medlemmer (hverken kvinder eller mænd) til råd og nævn i den periode, som ligestillingsredegørelsen 2017 dækker. Fremadrettet skal der være opmærksomhed på denne paragraf.
- Understøttelse af kvinders frihed i indvandrer miljøer: I ligestillingsredegørelsen for 2020 er der særligt fokus på beskæftigelsesindsats for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Arbejdsmarkedsområdet har redegjort for dette og generelt er Frederiksberg Kommune på forkant i forhold til resten af landet for både mænd og kvinder med færre arbejdsløse, færre uden for arbejdsstyrken og markant færre på offentlig forsørgelse. Desuden er der iværksat initiativer med fokus på kvinder i indvandrer miljøer, som omfatter både job og sundhed.

Samlet anbefales det, at der sættes yderligere fokus på ligestilling mellem kønnene ved at ligestilling mellem kønnene bliver en integreret del af de politikker, hvor det er relevant, og at dette sker i forbindelse med revision eller udarbejdelse af politikker.

Forslagets begrundelse om, at ligestilling bliver en integreret del af politikker søges derved imødekommet ved at indarbejdes i den enkelte politik fremfor at være en særskilt politik.

## Økonomi

Ingen som følge af denne sag

## Borgmesterpåtegning

Nej

## Behandling

Magistraten den 14. september og den 2. november 2020 og den 1. marts 2021, kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021.

## Historik

### Indstilling 14. september 2020, pkt. 317:

Direktionen indstiller, at beslutningsforslaget om ligestillingspolitik tiltrædes, idet der sættes yderligere fokus på ligestilling mellem kønnene ved at ligestilling mellem kønnene bliver en integreret del af de politikker, hvor det er relevant, og at dette sker i forbindelse med revision eller udarbejdelse af politikker.

### Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 14. september 2020, pkt. 317:

Magistraten udsatte sagen efter drøftelse.

### Indstilling 2. november 2020, pkt. 378:

Direktionen indstiller, at beslutningsforslaget om ligestillingspolitik tiltrædes, idet der sættes yderligere fokus på ligestilling mellem kønnene ved at ligestilling mellem kønnene bliver en integreret del af de politikker, hvor det er relevant, og at dette sker i forbindelse med revision eller udarbejdelse af politikker.

**Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 2. november 2020, pkt. 378:**

Magistraten udsatte sagen efter drøftelse, idet forvaltningen bedes vurdere bl.a. fordele og ulemper ved en egentlig særskilt ligestillingspolitik og ved, at ligestillingspolitikken integreres i samtlige politikområder og generelt i forvaltningens sagsarbejde.

**Indstilling 1. marts 2021, pkt. 73:**

Direktionen indstiller, at beslutningsforslaget om ligestillingspolitik tiltrædes, idet der sættes yderligere fokus på ligestilling mellem kønnene ved at ligestilling mellem kønnene bliver en integreret del af de politikker, hvor det er relevant, og at dette sker i forbindelse med revision eller udarbejdelse af politikker.

**Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 73:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) indstiller, at beslutningsforslaget om ligestillingspolitik forkastes, idet spørgsmålet om ligestilling indarbejdes i de øvrige politikker, og den øvrige løbende evaluering af disse politikker.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

**Bilag**

Notat-opstilling-ift-ligestillingsloven

# Punkt 93: Regulering af vederlag til huslejenævnets medlemmer

03.09.15-S00-1-21

## Resume

Huslejenævnets medlemmer har fremsat ønske om forhøjet honorar som følge af markant forøget nævnsarbejde og -byrde efter lovændringerne den 1. juli 2020.

Huslejenævnet har tidligere modtaget 400-450 sager årligt. I 2020 modtog huslejenævnet imidlertid 602 sager, hvoraf 186 var besigtigelsessager (boligreguleringslovens § 5, stk. 3). Med den nuværende sagstilgang forventes huslejenævnet at modtage cirka 800 sager i 2021.

Nævnsmedlemmerne aflønnes i dag med fast vederlag, mens suppleanter modtager mødediæter.

Nævnet ønsker, at det faste vederlag suppleres med 200 kr. pr. nævnsmedlem pr. afgjort §5, stk. 3-besigtigelsessag.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten indstiller at imødekomme huslejenævnets ønske om regulering af vederlag, således at det faste honorar suppleres med 200 kr. pr. nævnsmedlem pr. afgjort besigtigelsessag.

## Sagsfremstilling

Huslejenævnet er nedsat i medfør af boligreguleringslovens § 35, hvorefter der i alle kommuner nedsættes et eller flere huslejenævn til afgørelse af tvister efter boligregulerings- og lejeloven.

Huslejenævnet er en selvstændig forvaltningsmyndighed. Nævnet har ikke selvstændige økonomiske bevillinger, da lovens ordning er, at kommunen afholder samtlige udgifter til lokaler, sekretariatsbistand, honorering af nævnsmedlemmer mv., jf. boligreguleringslovens § 38.

Det er således op til hvert enkelt nævn at forhandle alle vilkår med deres respektive kommuner, hvorfor der er store regionale forskelle på de ressourcer, der anvendes til sagsforberedelse og aflønning.

Aktindsigt i honoreringen af nævnsmedlemmer i København, Aarhus, Odense, Roskilde og Gentofte Kommune viser, at Frederiksberg Kommune i forhold til arbejdsbyrde aflønner sine huslejenævnsmedlemmer lavest, mens Gentofte Kommune aflønner sine huslejenævnsmedlemmer højest. Huslejenævnensformanden i Frederiksberg Kommune modtager således et honorar svarende til 227 kr. pr. afgjort sag, mens huslejenævnensformanden i de øvrige kommuner modtager et honorar på mellem 246 kr. (København) og 726 kr. (Gentofte) pr. afgjort sag. Lejer- og ejerrepræsentanten i Frederiksberg Kommune modtager tilsvarende et honorar svarende til 134 kr. pr. afgjort sag, mens lejer- og ejerrepræsentanten i de øvrige kommuner modtager et honorar på mellem 162 kr. (København) og 408 kr. (Gentofte) pr. afgjort sag. Se vedlagte oversigt.

Med den foreslåede vederlagsregulering ville huslejenævnensformanden for sit nævnsarbejde i 2020 modtage et samlet honorar svarende til 301 kr. pr. afgjort sag, men lejer- og ejerrepræsentanten ville modtage et samlet honorar svarende til 209 kr. pr. afgjort sag.

Honorering er et konkurrenceparameter. Huslejenævnet i Frederiksberg Kommune har ry for at være blandt landets fagligt dygtigste nævn. Dette er et aktiv for borgerne i Frederiksberg Kommune, hvor 40 procent af borgerne bor til leje i private udlejningsejendomme. En forudsætning for fortsat at kunne tiltrække højt kvalificerede til at bestride posterne som nævnsmedlemmer er, at der er sammenhæng mellem arbejdsmængde og aflønning.

Alternativet, nemlig at der etableres et ekstra huslejenævn til at håndtere halvdelen af de indkomne sager, vil være forbundet med langt flere omkostninger for kommunen end den anmodede vederlagsregulering. Et ekstra huslejenævn vil, foruden honorering af de ekstra nævnsmedlemmer, medføre omkostninger til forøget sekretariatsbistand, der forventes i givet fald at skulle udgøre minimum 2 til 3 årsværk.

## Økonomi

En eventuel lønforhøjelse i den angivne størrelsesorden kan finansieres via den nævnsgebyrbetaling, som er forbundet med besigtigelsessagerne. Med en anslået § 5, stk. 3-sagsmængde på 250 sager årligt, vil det betyde en årlig merudgift på 150.000 kr.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 90:**

Forvaltningen indstiller at imødekomme huslejenævnets ønske om regulering af vederlag, således at det faste honorar suppleres med 200 kr. pr. nævnsmedlem pr. afgjort besigtigelsessag.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 90:**

Magistraten indstiller at imødekomme huslejenævnets ønske om regulering af vederlag, således at det faste honorar suppleres med 200 kr. pr. nævnsmedlem pr. afgjort besigtigelsessag.

## **Bilag**

Bilag - oversigt over huslejenævnsmedlemmers honorering

# Punkt 94: Valg af medlem til bestyrelsen for Københavns Boldklub

00.22.04-A30-26-18

## Resume

Medlem af bestyrelsen for Københavns Boldklub Lars Hall Bæk Farsø har meddelt, at han ønsker at udtræde af bestyrelsen.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen, idet valg af nyt medlem meddeles protokollen.

## Indstilling

Magistraten indstiller, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem af bestyrelsen for Københavns Boldklub for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen valgte på det konstituerende møde kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg og Lars Hall Bæk Farsø som medlemmer af bestyrelsen for Københavns Boldklub. Der er ikke valgt stedfortrædere.

Lars Hall Bæk Farsø har meddelt, at han ønsker at udtræde af bestyrelsen.

Et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem har i almindelighed ikke pligt til at lade sig vælge til bestemte hverv, medmindre det af lovgivningen fremgår, at der er tale om et borgerligt ombud. De kan derfor i deres funktionsperiode meddele kommunalbestyrelsen, at de vil udtræde.

Det indstilles derfor, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem til bestyrelsen for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

Det tilkommer den oprindelige CVI-gruppe at vælge nyt medlem.

Københavns Boldklub har oplyst, at der holdes generalforsamling den 25. marts 2021.

## Økonomi

Ingen.

## Borgmesterpåtegning

Nej.

## Behandling

Magistraten 1. marts 2021 og kommunalbestyrelsen 15. marts 2021.

## Historik

### Indstilling 1. marts 2021, pkt. 74:

Kommunaldirektørens område indstiller, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem af bestyrelsen for Københavns Boldklub for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

### Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 74:

Magistraten indstiller, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem af bestyrelsen for Københavns Boldklub for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

# **Punkt 95: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Malte Mathies Løcke om at stille lys i rådhusets vinduer den 4. maj**

00.20.00-A26-1-21

## **Resume**

Kommunalbestyrelsesmedlem Malte Mathies Løcke har fremsat forslag om at stille lys i rådhusets vinduer den 4. maj.

## **Beslutning**

Kommunalbestyrelsen tiltrådte beslutningsforslaget som indstillet.

## **Indstilling**

Magistraten indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, så at der årligt opsættes lys den 4. maj i rådhusets vinduer.

## **Sagsfremstilling**

På kommunalbestyrelsens møde den 16. november 2020, pkt. 295 blev det besluttet at sende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Malte Mathies Løcke om lys i rådhusets vinduer den 4 maj til behandling i magistraten.

Forslaget lyder således:

"Forslag om at rådhuset stiller lys i alle vinduer den 4. maj for at mindes Frihedskampen og de frederiksbergborgere, der tog del i den.

Motivation:

Frihedskampen har spillet en central rolle i Frederiksbergs nyere historie, og mange frederiksbergborgere deltog selv i modstandsarbejdet. Mindet om Frihedskampen står stadig klart frem i mange frederiksbergborgeres sind, hvorfor utallige vinduer i byen hvert år lyser op med stearinlys på den 4. maj.

Socialdemokratiet foreslår derfor, at Frederiksberg mindes frihedskampen ved årligt at opstille lys i rådhusets vinduer. Dette gøres i forvejen på Christiansborg, og en lignende løsning bør være mulig på Frederiksberg."

Forvaltningen har kontaktet Folketinget, som oplyser, at der ikke er plan om årligt, at sætte lys i vinduerne på Christiansborg - anledningen i 2020 var markeringen af 75 året. Næste gang der efter planen derfor vil blive opsat lys i vinduerne på Christiansborg, er i 2045, som markering af 100-året for Danmarks befrielse.

I den forbindelse kan det oplyses, at Frederiksberg Kommune følger Justitsministeriet for så vidt angår flagdage. I det omfang Frederiksberg Kommune skulle ønske at opsætte lys i vinduerne i overensstemmelse med, hvordan tilsvarende er administreret i Folketinget, vil det dermed først blive i 2045, i anledning af 100-året for Danmarks befrielse, at der opsættes lys i vinduerne på Frederiksberg Rådhus.

Forvaltningen har indhentet oplysninger omkring udgiften til indkøb af LED-blokllys til samtlige rådhusets vinduer ud mod Rådhuspladsen, idet forvaltningen af sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan anbefale indkøb af almindelige stearinlys. Indkøb af LED-lys udgør sammen med udgiften til op- og nedtagning af lysene 6.500 kr.

Forvaltningen indstiller, at der træffest beslutning om, hvorvidt forslaget skal følges sådan at der årligt opsættes lys i vinduerne 4. maj, eller om forslaget skal følges sådan at kadencen med at opsætte lys i rådhusets vinduer sker hvert 25. år, sådan som det sker på Christiansborg.

Udgiften hertil på 6.500 kr. pr. opsætning kan finansieres inden for budgettet af kommunalbestyrelsens egen konto.

## **Økonomi**

Udgiften forventes at udgøre i alt 6.500 kr. pr. opsætning, der kan finansieres indenfor rammen af afsatte midler på kommunalbestyrelsens konto.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 75:**

Forvaltningen indstiller,

at der træffes beslutning om, hvorvidt forslaget skal følges, sådan at der årligt opsættes lys i vinduerne 4. maj, eller at forslaget skal følges, sådan at kadencen med at opsætte lys i rådhusets vinduer sker hvert 25. år, sådan som det sker på Christiansborg.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 75:**

Magistraten indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, så at der årligt opsættes lys den 4. maj i rådhusets vinduer.

# Punkt 96: Evaluering af åbenhedspolitikken

85.00.00-P20-10-18

## Resume

Der er gennemført en evaluering af åbenhedspolitikken, som blev vedtaget i kommunalbestyrelsen i november 2018. Evalueringen viser blandt andet, at der er et kendskab til åbenhedspolitikken i organisationen, men at et forholdsvis stort mindretal ikke kender politikken. Direktionen foreslår derfor, at der igangsættes en indsats for at øge kendskabet til åbenhedspolitikken som opfølgning på evalueringen.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten indstiller,

- At kommunalbestyrelsen tager evalueringen af åbenhedspolitikken til efterretning, idet der ved efterfølgende lignende evalueringer tilføjes et spørgsmål om medarbejderne føler, at deres ret til ytringsfrihed respekteres.
- At der gennemføres initiativer for at øge kendskabet til åbenhedspolitikken.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 12. november 2018 Frederiksberg Kommunes åbenhedspolitik. Ved samme lejlighed besluttede kommunalbestyrelsen, at der i vinteren 2020 skulle ske en evaluering af åbenhedspolitikken.

Åbenhedspolitikken udstikker retningslinjerne for åbenhed i Frederiksberg Kommune og har til formål at sikre, at alle ansatte i kommunen kommunikerer i øjenhøjde i et nutidigt og aktivt sprog, som vores borgere forstår.

Åbenhedspolitikken består af i alt ti bud, syv om åbenhed og tre om kommunikation:

### Åbenhedens syv bud:

- Vi tilstræber åbenhed i enhver situation. Vi forstår åbenhed bredt – i betydningen af at vi er åbne over for borgerne og alle andre vi er i kontakt med, men også over for idéer, forslag og argumenter. I de situationer, hvor vi ikke kan være åbne, for eksempel på grund af tavshedspligt, hensyn til samarbejdspartnere eller andre årsager, fortæller vi åbent hvorfor.
- Vi sørger for gennemskelighed for borgere og andre, vi kommer i kontakt med – også når gennemskeligheden kræver, at vi sætter os ind i eller involverer andre fagområder end vore egne.
- Vi er ordentlige, venlige, hjælpsomme og imødekommende i alle situationer, og vi lytter til modtagernes argumenter og oplevelser.
- Vi tilstræber en åben og ærlig kultur internt i organisationen, hvor vi opfordrer hinanden til kontinuerligt at drøfte arbejdet og rammerne for dets udførsel.
- Vi involverer hinanden, borgere og andre interessenter mest muligt og tidligst muligt i arbejdet. Vi deler vores viden, og vi fortæller, når vi er usikre eller mangler viden.
- Vi har særligt fokus på medarbejdernes tryghed, og vi arbejder løbende på at sikre trygheden i vores åbne kultur.
- Vi ønsker at være en ærlig, troværdig og tillidsskabende organisation, og vi tager alle vores del af ansvaret for, at vi bliver opfattet sådan. Vi er alle ambassadører for helheden i Frederiksberg Kommune, og vi anerkender frontmedarbejdernes særligt store betydning for, om Frederiksberg Kommune bliver opfattet som en åben organisation.

### Kommunikationens tre bud:

- Vi tager altid udgangspunkt i målgruppen og kommunikerer på en måde, så den kan forstå det.
- Vi bruger nutidigt, letforståeligt sprog i både skrift og tale, og vi undgår altid kancellisprog. Fagsprog benyttes alene i faglig kommunikation til andre med samme faglighed.
- Vi sikrer, at information målrettet den brede offentlighed er så tilgængelig som mulig for alle – også for mennesker med handicap.

For at understøtte åbenhedspolitikken ti bud har kommunikationsafdelingen lanceret en række vejledningssider på FKIntra og løbende udbudt konkrete undervisningsforløb. Indsatsen skal danne grundlag for, at kommunikationen også fremadrettet forbliver modtagerorienteret og relevant, hvilket i den sidste ende kommer borgerne på Frederiksberg til

gode. Som naturlig forlængelse af vedtagelsen af åbenhedspolitikken har Frederiksberg Kommune ansat en uafhængig borgerrådgiver. Hun hjælper som uvildig part med råd og vejledning i sager, som borgerne måtte have med os som kommune.

#### **Hovedresultater fra evalueringen:**

Åbenhedspolitikken er blevet internt evalueret med hjælp fra organisationens MED-system, som i vinteren 2020 har svaret på en spørgeskema-undersøgelse samt deltaget i en workshop for at finde frem til evalueringens resultater. Den interne evaluering er første del af en større evaluering af kommunens kommunikation og åbenhed, som i 2021 suppleres af en borgerundersøgelse.

93 personer deltog i spørgeskemaundersøgelsen og cirka 40 deltog i workshoppen. Overordnet set oplever 97 % af de adspurgte, at Frederiksberg Kommune i nogen eller høj grad er åbne over for borgere og andre. 99 % oplever, at Frederiksberg Kommune i nogen grad eller i høj grad er ordentlige og venlige.

Ud fra spørgeskemaundersøgelsen og workshoppen tegner der sig også et billede af, at der er plads til forbedring inden for forskellige områder af åbenhedspolitikken. Derudover viser den samlede evaluering, at åbenhedspolitikken har en række afledte effekter, som ikke løses med åbenhedspolitikken, men som alligevel er vigtige at have fokus på som organisation. Nedslagspunkterne af interesse er: "kendskab til åbenhedspolitikken", "kommunikation til målgruppen", "tryghed" og "gennemskuelighed".

#### **Hovedresultater vedr. kendskab til åbenhedspolitikken:**

- 42 % af respondenterne kender i nogen eller høj grad til åbenhedspolitikken.
- 46 % af respondenterne kender i mindre grad til åbenhedspolitikken.
- 13 % af respondenterne kender slet ikke til åbenhedspolitikken.
- Medarbejdere skal ved onboarding i højere grad gøres opmærksom på åbenhedspolitikken.
- Der skal større fokus på implementering af åbenhedspolitikken, og hvordan man omsætter den til dagligdagen.
- Åbenhedspolitikken skal ud i hele organisationen, da alle for eksempel ikke har adgang til FKIntra, hvor den ligger.

#### **Hovedresultater vedr. kommunikation til målgruppen:**

- 83 % oplever i nogen eller høj grad, at kommunens kommunikation tager udgangspunkt i målgruppen, så den kan forstå budskabet.
- 17 % oplever kun i mindre grad, at kommunens kommunikation tager udgangspunkt i målgruppen, så den kan forstå budskabet.
- 89 % oplever i nogen grad eller i høj grad, at Frederiksberg Kommune skriver og taler i et nutidigt og letforståeligt sprog.
- 11% oplever i mindre grad eller slet ikke at Frederiksberg Kommune skriver og taler i et nutidigt, letforståeligt sprog
- Derfor skal der større fokus på, hvem modtageren er, når vi kommunikerer. Og vi skal væk fra en afsender-orienteret kultur med brug af højt lixtal og kancellisprog, som for eksempel finder sted, når vi sender breve ud i E-boks.

#### **Hovedresultater vedr. tryghed:**

- 73 % oplever i nogen eller høj grad, at der er fokus på medarbejdernes tryghed og løbende arbejdes på at sikre trygheden.
- 27 % oplever, at der kun i ringe grad eller slet ikke er særligt fokus på medarbejdernes tryghed og løbende arbejdes på at sikre trygheden.
- Institutionsledelser skal være bedre til at håndtere indspark fra medarbejderne, og derigennem sikre trygheden på arbejdspladsen.
- Utryghed opstår blandt andet blandt medarbejderne, når de bliver sat til at besvare og journalisere for eksempel aktindsigter uden en følelse af at have den nødvendige ledelsesmæssige opbakning.

#### **Hovedresultater vedr. gennemskuelighed:**

- 89 % oplever nogen eller i høj grad, at Frederiksberg Kommune sikrer gennemskuelighed i kontakten med borgerne.
- 11 % oplever i mindre grad, at Frederiksberg Kommune sikrer gennemskuelighed i kontakten med borgerne.
- 78 % oplever i nogen grad eller i høj grad, at ansatte sikrer gennemskuelighed, når de skal sætte sig ind i eller involvere i fagområder end deres egne.
- 22 % oplever kun i mindre grad eller slet ikke, at ansatte sikrer gennemskuelighed, når de skal sætte sig ind i eller involvere i fagområder end deres egne.

- For at kunne være gennemskuelig i sin interaktion med borgere, har man som medarbejder brug for at føle sig tryk og bakket op sin leder og kollegaer.
- Bedre videndeling og overlevering af opgaver kan være med til at skabe mere gennemskuelighed og samarbejde i den enkelte afdeling og på tværs af organisationen.
- Gennemskueligheden og samarbejdet forbedres over hele linjen i en organisation, hvis vi bliver bedre til at holde fast i vores medarbejdere og dermed bruge deres opsparede viden og erfaring.
- Viden skal ikke være koncentreret på få hænder, men i stedet spredt ud over mange medarbejdere.
- Fysisk fremmøde på arbejdspladsen er med til at sikre en bedre overlevering af viden og knowhow og dermed gennemskuelighed.

### **Fremadrettet indsats på baggrund af evalueringen:**

Kommunaldirektøren sendte i februar et brev til alle kommunens medarbejdere, der blandt andet handlede om åbenhedspolitikken, og som dermed har været med til at udbrede kendskabet til åbenhedspolitikken.

Derudover foreslår direktionen, at der gøres en endnu større indsats end tidligere for at udbrede kendskabet til åbenhedspolitikken og dermed sikre, at dens budskaber og værdier bliver en større del af hverdagen på de enkelte arbejdspladser. Det vil blandt andet ske ved:

- Inddragelse af MED-organisationen, så Hoved-MED og Område-Med lægger op til drøftelse af politikken i de enkelte Lokal-MED. Kommunikation udarbejder oplæg, der kan danne udgangspunkt for drøftelserne i Lokal-MED.
- Åbenhedspolitikken kommer på dagsordenen i Lederforum.
- Artikler på FKIntra, som tager afsæt i politikken.

Det bemærkes, at der i borgerundersøgelsen, der gennemføres i 2021, vil blive spurgt til borgernes tilfredshed med kommunens kommunikation på en række parametre. Den interne evaluering er således første del af en større evaluering af kommunens kommunikation og åbenhed.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Magistraten 1. marts og kommunalbestyrelsen 15. marts 2021.

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 76:**

Direktionen indstiller:

- At magistraten tager evalueringen af åbenhedspolitikken til efterretning.
- At der gennemføres initiativer for at øge kendskabet til åbenhedspolitikken.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 76:**

Magistraten indstiller,

- At kommunalbestyrelsen tager evalueringen af åbenhedspolitikken til efterretning, idet der ved efterfølgende lignende evalueringer tilføjes et spørgsmål om medarbejderne føler, at deres ret til ytringsfrihed respekteres.
- At der gennemføres initiativer for at øge kendskabet til åbenhedspolitikken.

## **Bilag**

Frederiksberg Kommunes Åbenhedspolitik

Evaluering af åbenhedspolitikken - spørgeskemaresultater

# Punkt 97: Klimaplan

00.16.02-A00-4-20

## Resume

Kommunalbestyrelsen godkendte den 13. maj 2019 Frederiksberg Kommunes deltagelse i DK2020-pilotsamarbejdet. Frederiksberg Kommune har med sin tilslutning til DK2020 forpligtiget sig til at udarbejde en klimaplan, som med baggrund i vedtagne politikker, strategier og planer beskriver den vedtagne retning for det fortsatte arbejde med såvel håndtering af klimaforandringerne (skybrud, spildevand og temperaturstigninger) og reduktion af CO<sub>2</sub>-udledningen med henblik på at indfri ambitionerne om CO<sub>2</sub>-neutralitet. Med denne sag forelægges klimaplanen og de konkrete handlinger, der er nødvendige for omstillingen til godkendelse og videre behandling i magistraten og kommunalbestyrelsen.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte flertalsindstillingen fra magistraten med 21 stemmer (C, Ø, B, V, F, Å), idet 4 (A) undlod at stemme.

## Indstilling

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) indstiller, at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt med de foreslåede ændringer i relation til titel og indledning samt reference til kommunens indsats mod forurening fra brændeovne og brug af additionalitets-princippet for CO<sub>2</sub> kompenserende tiltag.

Magistraten understregede, at planen udtrykker en status for de nuværende planlagte tiltag for at blive CO<sub>2</sub> neutral i 2030, og at planen løbende kan udvikles, idet magistraten årligt får en status med henblik for om nødvendigt at kunne justere og opdatere planen i forhold til nye muligheder og teknologier og idet nye initiativer kobles til kommunens budgetprocesser. Dette indarbejdes i planens afsnit 3.5.3.

Den vedtagne DK2020 plan forhindrer ikke partierne i at foreslå endnu mere ambitiøse mål og initiativer på klimaområdet.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) tog forbehold.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget og Magistraten dobbeltbehandlede klimaplanen den 8. marts 2021.

Et flertal i By- og Miljøudvalget tiltrådte indstillingen med forslag til justeringer og bemærkninger, mens et mindretal tog forbehold. Magistraten udsatte sagen efter drøftelse.

På baggrund af drøftelserne har forvaltningen dels foreslået en række justeringer af klimaplanen, herunder af planens titel og grundlag, dels fundet anledning til at opsummere de politiske beslutninger, som planen bygger på.

### Forløb/beslutningsproces

Fundamentet for udarbejdelsen af Frederiksberg Kommunes DK2020-klimaplan og målsætningen om 85% CO<sub>2</sub>-reduktion 2030 daterer sig tilbage til 2013, hvor der med vedtagelsen af Strategisk Energiplan blev besluttet at reducere CO<sub>2</sub>-udledningen i forhold til 2005 med 50% i 2020 og 85% i 2030. Målsætningerne blev skærpet i Budgetforlig 2015 og Budgetforlig 2020, jf. tidslinjen for kommunens beslutning om CO<sub>2</sub>-neutralitet i 2030 i tabellen nedenfor.

Den 13. maj 2019 besluttede Kommunalbestyrelsen, at Frederiksberg Kommune skulle deltage i Realdanias DK2020 forløb. Frederiksberg Kommune blev udvalgt som en af de 20 deltagende kommuner i projektet, der bl.a. skulle bistå kommunerne med teknisk hjælp og sparring til at udvikle, opdatere eller tilpasse klimaarbejdet i kommunen, så det lever op til C40's standard for klimaplanlægning.

Med beslutningen forpligtede kommunen sig til at udarbejde en Pariskompatibel klimaplan, som dokumenterer, hvor langt kommunen allerede er nået i forhold til mindske CO<sub>2</sub>-udledningen og håndtere klimaforandringerne (skybrud, spildevand og temperaturstigninger), samt fastlægge yderligere tiltag, der skal iværksættes for at leve op til Parisaftalens målsætninger og indfri kommunens klimaambition. Det indgik således i kommunalbestyrelsens beslutning, at klimaplanen skulle opfylde C40's krav og retningslinjer. Det fremgik også af indstillingen, at Frederiksberg Kommune allerede havde en omfattende indsats på området, og at der kun i begrænset omfang kunne forventes mere detaljerede eller

udspecificerede handlinger end de nuværende strategier og planer, og at udbyttet primært ville være at få et samlet overblik over kommunens mål, strategier og handlinger med vurdering af om de er tilstrækkelige i forhold til Parisaftalen.

Med budgetforlig 2020 blev det besluttet at etablere en klimafond og et bæredygtighedsråd, begge dele for at understøtte klimaarbejdet og den fremrykkede målsætning om at være CO<sub>2</sub>-neutral i 2030. Det første møde i bæredygtighedsrådet, som blev afholdt den 16. september 2020 omhandlede specifikt et ”CO<sub>2</sub>-neutralt Frederiksberg i 2030” med særligt fokus på den grønne ejerstrategi og Bæredygtighedslaboratoriet. På mødet blev status for Frederiksberg Kommunes CO<sub>2</sub>-reduktionsarbejde præsenteret sammen med de hovedelementer, som på det tidspunkt var beregnet at være centrale for den kommende Pariskompatible klimaplan, og som indgår i planen, som den blev forelagt By- og Miljøudvalget og Magistraten.

Dette blev konfirmeret af Kommunalbestyrelsen d. 7. december 2020, da omstillingselementerne blev forelagt som de overordnede forslag til, hvordan Frederiksberg Kommune kan opfylde målsætningen om CO<sub>2</sub>-neutralitet i 2030 og vejen til 100% reduktion i 2050 (tiltag for CO<sub>2</sub>-reduktion i klimaplanen) forud for endelig forelæggelse af klimaplan i 1. kvartal 2021. Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen om, at der arbejdes videre med at konkretisere og realisere de foreslåede omstillingselementer for CO<sub>2</sub>-reduktion, som skulle indgå i den endelige klimaplan.

Tidslinjen for kommunens beslutning om CO<sub>2</sub>-neutralitet i 2030 i planen

Tid og udvalg	Indhold
KB - 9. december 2013	Vedtagelse af Strategisk Energiplan med CO <sub>2</sub> -målsætninger om reduktion i forhold til 2005 på 50% i 2020 og 85% i 2030.
Budgetforlig 2015	Beslutning om ny målsætning om CO <sub>2</sub> -neutralitet i 2035. Forligsparterne besluttede, at Frederiksberg i 2035 skulle være CO <sub>2</sub> -neutral med en 85% reduktion, mens de sidste 15% hentes via vedvarende energi uden for kommunen - fx vindmøller
KB 16. marts 2015	Målsætninger i strategisk energiplan justeres som konsekvens af beslutning i budget 2015.
KB – 13. maj 2019	Beslutning om Frederiksberg Kommunes deltagelse i Realdanias DK2020 forløb og udarbejdelse af en pariskompatibel klimaplan i henhold til C40's 'Climate Action Planning Framework', og hvor der som en del af planen indgår CO <sub>2</sub> -reduktionsmål i forhold til at nå Parisaftalens målsætninger.
Budgetforlig 2020	Beslutning om fremrykning af mål om CO <sub>2</sub> -neutralitet til 2030.
BDR - 16. september 2020	Bæredygtighedsrådet gav konkrete inputs til kommunens arbejde med Frederiksberg Kommunes klimaplan, herunder realiseringen af CO <sub>2</sub> -reduktionsstien.
KB - 7. december 2020	Vedtagelse af kommunens CO <sub>2</sub> -reduktionstiltag ift. 85% reduktion i 2030 og en nettonul-udledning i 2050.

Den fremlagte plan bygger således på de politiske beslutninger 2013-2020, som alle er truffet af en enig kommunalbestyrelse, idet det bemærkes at de partier, der stod uden for budgetforlig 2015 tilsluttede sig målet om CO<sub>2</sub>-neutralitet efterfølgende.

#### Justeringer pba. bemærkninger

Forvaltningen har på baggrund af By- og Miljøudvalgets bemærkninger under drøftelserne foretaget følgende justeringer:

- Klimaplanens titel er ændret til: ”DK2020 Frederiksberg – Frederiksberg Kommunes Pariskompatible klimaplan”.

- I klimaplanen er det indledningsvist tydeliggjort, at de beskrevne indsatser bygger på en opsummering af allerede politisk besluttede indsatser og konkrete handlinger, der skal til for at nå i mål med klimaambitionen, og at der er fastlagt en proces, hvor der løbende justeres, evalueres og tilpasses – og således er mulighed for at supplere med yderligere initiativer.
- I afsnit 3.1.3 i klimaplanen er der indført en reference til indsats mod forurening fra brændeovne.
- Additionalitets-princippet som grundlag for investering i CO<sub>2</sub>-kompenserende tiltag er tilføjet i klimaplanens afsnit 3.3.

For at udvalget kan identificere tilføjelserne i klimaplanen, er de markeret med gult i planen.

#### Tidligere sagsfremstilling:

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 1. marts 2021 sagen efter drøftelse.

På udvalgsmødet blev der stillet en række spørgsmål til sagen. De fremsatte spørgsmål har forvaltningen besvaret i det følgende, ligesom der er foreslået justeringer i klimaplanens afsnit 3.1.1.

#### CO<sub>2</sub>-neutralitet i 2030

Målsætningen om at Frederiksberg Kommune skal være CO<sub>2</sub>-neutral i 2030 udspringer af budgetforliget 2015, hvor forligsparterne besluttede, at Frederiksberg i 2035 skulle være CO<sub>2</sub>-neutral med en 85% reduktion, mens de sidste 15% hentes via vedvarende energi uden for kommunen - fx vindmøller. Med budgetforliget 2020 blev målet om CO<sub>2</sub>-neutralitet fremrykket, idet forligsparterne besluttede at ændre mållåret for CO<sub>2</sub>-neutralitet fra 2035 til 2030. Definitionen af CO<sub>2</sub>-neutralitet som 85% reduktion er uændret og er senest blevet forelagt for kommunalbestyrelsen i forbindelse med behandlingen af kommunens CO<sub>2</sub>-reduktionstiltag den 7. december 2020.

#### Biomasse

Omstillingen af hovedstadsområdet fjernvarmeforsyning har de sidste 10-15 år primært fokuseret på at få udfaset kul, olie og naturgas fra systemet. Det er i høj grad sket ved omstilling til biomasse, der i de gældende definitioner har været defineret som CO<sub>2</sub>-neutralt og har været understøttet fra statens side, ligesom det i praksis har været det eneste alternativ til fossile kilder. Dog er der stort fokus på at understøtte alternativer til biomasse. Derfor har transmissionselskaberne (herunder CTR) igangsat et samlet arbejde omkring ”Fremtidens fjernvarmeforsyning i hovedstadsområdet 2050”, som netop skal afdække hvordan man sikrer fremtidens fjernvarme på bæredygtig vis. Frederiksberg Forsyning deltager i projektet og det følges af forvaltningen. Det vil også være naturligt, at Frederiksberg Kommune som ejerkommune arbejder aktivt for denne dagsorden i CTRs bestyrelse, jf den nye grønne ejerstrategi. Resultatet af dette arbejde vil ligeledes indgå i evaluerings- og opdateringsprocessen, jf. afsnit 3.5.1 i klimaplanen.

#### CO<sub>2</sub>-fangst – CCS og fordeling af effekt

CCS er en teknologi under udvikling, og der er ikke etableret en fast metodik til, hvordan CO<sub>2</sub>-effekten af et CCS anlæg fordeles mellem interessenter. Forvaltningen er i dialog med ARC, CTR og ARCs ejerkommuner om metoder for fordeling af effekten fra ARC's projekt, idet det som udgangspunkt forventes at ske efter ejerandele.

Ud fra scenarieberegningerne er det ikke muligt at besvare, hvilken effekt ARC-projektet isoleret vil give. Her forudsættes en omstilling af 2/3 af affaldsforbrændingerne uden at specificere, hvilket anlæg der omstilles. ARC og andre affaldsforbrændinger leverer varme ind i det sammenhængende fjernvarmesystem i hovedstaden, og det er fordelt gennem den såkaldte 'energiproducenttælling', som også anvendes i resten af regnskabet. Omstillingen til CCS af andre anlæg, der leverer ind i det sammenhængende fjernvarmesystem, vil således også give effekt i Frederiksberg Kommune.

#### Additionalitets-princippet

Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Energi har i tidligere investeringer haft fokus på at investeringer resulterer i CO<sub>2</sub>-reduktioner, som ellers ikke ville have fundet sted, såkaldt additionalitet. Kommunalbestyrelsen godkendte den 7. december 2020, at der udvikles en strategi for investering i CO<sub>2</sub>-kompenserende tiltag som led i opfyldelsen af klimamålet. Det er planen, at der heri skal indgå udredning af, hvilke teknologier, der kan investeres i, hvem der kan gøre det, hvilken effekt teknologierne vil have i CO<sub>2</sub>-regnskabet, samt hvilke principper, der bør tages hensyn til, herunder additionalitet.

#### Den forbrugsrelaterede udledning (scope 3)

Frederiksberg Kommune har en lav energirelateret udledning af CO<sub>2</sub> pr. borger, og på denne baggrund er næste skridt at iværksætte initiativer, der understøtter reduktion af den forbrugsrelaterede udledning, fx international flyvning, fødevarer, tøj eller andre varer med stort CO<sub>2</sub>-aftryk. Da det generelt ligger uden for kommunens kompetence at regulere/påvirke borgernes forbrugsadfærd direkte, vil sådanne initiativer skulle ske gennem tæt involvering af borgere samt andre relevante aktører fx vidensinstitutioner, erhvervslivet og Bæredygtighedsrådet. En afdækning af området vil kunne danne baggrund for udviklingen af initiativer rettet mod forbrugsrelateret udledning. Den forbrugsrelaterede udledning vil fremover indgå i den beskrevne evaluerings- og opdateringsproces for klimaplanen, jf. afsnit 3.5.1 i klimaplanen.

### Klimaplanen – en løbende proces

Klimaplanen er baseret på bedst mulig viden, som den ser ud i dag. Klimaområdet er under kraftig udvikling, særligt teknologisk, og i planen er der derfor indarbejdet en fast kadence for, hvordan der følges på klimaplanen, så den løbende kan blive justeret og opdateret i takt med udviklingen mv. Der vil årligt blive udarbejdet en status med mulighed for mindre justeringer. Hvert andet år evalueres planen og bidrager ind i budgetprocessen, ligesom planen opdateres med nye handlinger på baggrund af det to-årige budget. Hvert fjerde år evalueres klimaplanen forud for tiltrædelse af en ny kommunalbestyrelse og tilpasses og justeres på denne baggrund for at sikre beslutning om handlinger, der sikrer vejen til opnåelse af 2030- og 2050-målet.

### Benchmarking

Frederiksberg Kommune har i forlængelse af DK2020-samarbejdet taget initiativ til etablering af en DK2020-klimaalliance. Klimaalliancen var planlagt at skulle mødes til et topmøde på Frederiksberg i foråret 2020 for at formalisere samarbejdet. Grundet corona-pademien er det endnu ikke lykkedes at gennemføre klimaalliancemødet. Muligheden for at afholde mødet for klimaalliancen før sommerferien afsøges i øjeblikket. Formålet med klimaalliancen er bl.a. kommunerne imellem at holde hinanden op på, at de konkrete handlinger til at blive Paris-kompatible implementeres og følges. Klimaalliancen åbner således op for, at Frederiksberg Kommune får kendskab til de andre kommuners klimaplaner og på det grundlag kan lave nogle sammenligninger og blive inspireret til at gennemføre nye handlinger.

### En ambitiøs plan

Klimaplanen er ambitiøs og favner anbefalingerne fra Ea Energianalyses scenarierapport og Bæredygtighedsrådets anbefalinger for CO<sub>2</sub>-reduktion. Scenarierapporten er bygget op som en tretrinsrakete om tre scenarier, der alle omhandler de samme omstillingselementer og indsatser, med en stigende målsætning for indsatserne. CCS er undtagelsen, da indsats på grund af den teknologiske usikkerhed kun er medtaget i det mest ambitiøse scenarie (målsætningssceneriet). I klimaplanen indgår CCS dog som en konkret handling i et pilotforsøg på ARC, men det er for nuværende usikkert hvordan og i hvilket omfang CCS kan indgå i beregningerne, jf. afsnittet om CCS ovenfor.

Scenarierapportens kategorier er blevet omsat til de omstillingselementer som blev besluttet i kommunalbestyrelsen den 7. december 2020. Indsatserne i afsnit 3.1.1 relaterer til disse, og er de centrale indsatser, der sikrer retningen for at opnå kommunens målsætninger. Som redegjort for i afsnit 3.3 omkring manko, så vil handlingssceneriets niveau resultere i at kommunens målsætninger i 2030 opnås, mens der i 2050 perspektiv kræves målsætningssceneriets handling omkring CCS (eller andre indtil nu ukendte teknologier) for at sikre målsætning om 100% reduktion.

Med klimaplanen påbegyndes således alle de indsatser, der ligger til grund for scenarierapporten med mulighed for, at Frederiksberg Kommune i takt med udviklingen justerer de enkelte greb for at sikre målet om 2030- og 2050-ambitionen, herunder CCS. Det vil således være muligt at øge forventningerne til resultater indenfor indsatsområderne i senere revisioner af klimaplanen, jf. afsnit 3.5.1 i klimaplanen.

### Tidligere sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsen godkendte den 13. maj 2019 Frederiksberg Kommunes deltagelse i DK2020-pilotsamarbejdet. Frederiksberg Kommune har med sin tilslutning til DK2020 forpligtiget sig til at udarbejde en klimaplan, som med baggrund i vedtagne politikker, strategier og planer beskriver den vedtagne retning for det fortsatte arbejde med såvel håndtering af klimaforandringerne (skybrud, spildevand og temperaturstigninger) som reduktion af CO<sub>2</sub>-udledningen med henblik på at indfri ambitionerne om CO<sub>2</sub>-neutralitet.

Som et fundament for klimaplanen godkendte kommunalbestyrelsen den 7. december 2020 de omstillingselementer, der er nødvendige for at kunne indfri Frederiksberg Kommunes ambition om CO<sub>2</sub>-neutralitet i 2030 og bane vejen for 100% CO<sub>2</sub>-reduktion i 2050. Omstillingselementerne er gengivet i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Effekt af omstillingselementer (godkendt i kommunalbestyrelsen den 7. december 2020)

<b>Omstillingselementer (2030-mål)</b>	<b>Handlingsscenariet Effekt kiloton CO<sub>2</sub> CO<sub>2</sub></b>
<b>Varme- og elsektoren</b>	
<b>Varmebesparelser i eksisterende bygningsmasse (reduceres med 6,5% af nuværende forbrug)</b>	<b>0,2</b>
Realiseres ved:	
· Energirenoveringer af kommunale ejendomme	
· Afdække og understøtte mulighederne for renoveringer af private ejendomme	
<b>Udsortering af plastik til forbrænding i kraftvarmeanlæg (øge udsortering af plastaffald til 80%)</b>	<b>7,8</b>
Realiseres ved:	
· Styrke mulighederne for at borgere og virksomheder kan sortere affald	
· Udvikling og investering i teknologiske løsninger, fx udsorteringsanlæg	
<b>Omstilling af fjernvarme til 100% vedvarende energi og affald</b>	<b>7,1</b>
Realiseres ved:	
· Målsætning for forsyningsvirksomhederne og understøttes gennem den grønne ejerstrategi	
<b>Transportsektoren</b>	
<b>Elektrificering af person- og varebiler (40% af transporten er el-dreven)</b>	<b>2,6</b>
Realiseres ved:	
· Understøtte infrastruktur omkring elbiler	
· Omlægning af kommunal flåde til elbiler	
· Krav i kommunale udbud	
<b>100% elektrificering af kollektiv transport</b>	<b>1,2</b>
Realiseres ved:	
· Kommunens indkøb af busvogntimer i Movia skal være 100% CO <sub>2</sub> -neutrale	
<b>Reduktion af borgernes og virksomhedernes biltransport med 4%</b>	<b>0,5</b>
Realiseres ved:	
· Fortsat fremme af cyklisme	
· Styrkelse af den kollektive trafik	
· Fremme af delebiler	
<b>I ALT</b>	<b>19,4</b>

Omstillingselementerne er udfoldet og viderebearbejdet i klimaplanens afsnit 3.1.1. til konkrete handlinger, og på side 44 er sammenhængen mellem omstillingselementerne og handlingerne illustreret.

Med godkendelsen af klimaplanen peges der således på, hvilke konkrete handlinger, der er nødvendige for omstillingen. I det omfang de konkrete indsatser ikke allerede er fuldt finansieret, vil der i forbindelse med igangsætning af de enkelte initiativer blive peget på finansiering gennem klimafonden eller i forbindelse med kommende budgetprocesser.

### **Baggrund og læsevejledning**

Klimaplanen er et strategisk dokument, som i overordnede træk beskriver, hvordan kommunen vil:

- Reducere CO<sub>2</sub>-udledningen og indfri den politiske målsætning om CO<sub>2</sub>-neutralitet i 2030.
- Håndtere og ruste sig til de forventede klimaforandringer (øgede nedbørsmængder, stigende vandmængder og temperaturstigninger) - både på kort og lang sigt.

Til at understøtte processen og udformningen har C40-sekretariatet lavet en skabelon 'Climate Action Planning Framework' (CAPF), som kommunerne skal tage afsæt i, når de udarbejder deres klimaplan. Skabelonen er bygget op om tre søjler, der beskriver en række nødvendige elementer og videregående elementer, som skal være indeholdt i klimaplanen for at den opfylder kravene til at blive C40-godkendt. De tre søjler er:

- Søjle 1: Tilslutning til klimamål og samarbejde – fokuserer på forvaltning og koordinering af planen og behovet for kommunikation med og involvering af det lokale samfund og erhvervsliv under hele planens udvikling og gennemførelse.
- Søjle 2: Udfordringer og muligheder – tager afsæt i kommunens eksisterende omstændigheder og vidensgrundlag, herunder basisfremskrivning for drivhusgasser, CO<sub>2</sub>-reduktionssti frem mod 2050, risici relateret til klimaforandringer og socioøkonomiske prioriteter.
- Søjle 3: Fremskynde og implementere indsatser – fastlægger planen for de gennemgribende strukturelle tiltag og selve implementeringen heraf, herunder udvikling og prioritering af tiltag samt processerne for monitorering, evaluering, rapportering og revision.

For at sikre at Frederiksborg Kommunes klimaplan kommer omkring alle de nødvendige elementer, har forvaltningen valgt at disponere klimaplanen efter C40's CAPF-skabelonen. Hvert afsnit i klimaplanen indledes således med en boks, der kort beskriver, hvad afsnittet skal indeholde/svare på i forhold til de nødvendige elementer. Den valgte struktur betyder, at klimaplanen afviger fra den måde, kommunen generelt ville anbefale at bygge et styringsdokument op, fordi det er svært læseligt.

Udover at klimaplanen af formelle grunde følger den pågældende skabelon bærer planen også præg af, at Frederiksborg kommune i en årrække har arbejdet med såvel CO<sub>2</sub>-reduktioner samt klimatilpasning. Klimaplanen bygger således i vidt omfang på elementer, der allerede er politisk vedtaget enten i regi af kommunen eller i forsyningsselskaberne.

For at sikre et mere læsenvenligt og kommunikerbart dokument, udarbejdes der i tillæg til klimaplanen en "pixi-udgave" - som vil have fokus på at opsummere de elementer fra klimaplanen, der beskriver den strategiske retning og ambition for det fortsatte arbejde med at indfri kommunens klimaambition.

Pixi-udgaven forventes færdig i løbet af foråret 2021 og forelægges magistraten til godkendelse. Det skal bemærkes, at pixi-udgaven alene er tænkt med henblik på at lette kommunikationen, og at den formelle klimaplan udgøres af den plan, som er vedlagt denne sag.

Klimaplanen er vedhæftet i bilag 1, og vil efter Kommunalbestyrelsens godkendelse kunne vurderes af C40-sekretariatet. Det skal bemærkes, at fristen herfor er d. 29. marts 2021.

Der vil løbende blive fulgt op på klimaplanen og behovet for at opdatere planen i forhold til at indfri målene i 2030 og 2050.

I bilag 2 er vedlagt det udfyldte CAPF-skema, som er C40's godkendelsesværktøj til klimaplanen.

I bilag 3 findes den strategiske granskning af klimatilpasningsindsatsen på Frederiksborg, som identificerer manglerne i kommunens eksisterende datagrundlag for klimatilpasningsindsatsen, herunder alle væsentlige klimarisici, datamangler ift. kravene i CAPF samt kommunens planlagte indsats for at håndtere manglerne og få udarbejdet en ny klimatilpasningsplan.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, men realisering af klimaplanens målsætninger må samlet set forventes at medføre økonomiske omkostninger for Frederiksborg Kommune og kommunens borgere. De konkrete handlinger indebærer en løbende økonomisk prioritering, da en række af indsatser formodentlig ikke vil kunne realiseres, hvis de alene blev vurderet ud fra ren økonomisk rentabilitet. På forsyningsområdet er taksterne den væsentligste finansieringskilde, og det må forventes, at realiseringen af målene vil nødvendiggøre ikke ubetydelige takstforhøjelser.

## Borgmesterpåtegning

Nej

## Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021.

## Historik

### Indstilling 1. marts 2021, pkt. 65:

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur og Miljøområdet indstiller at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt

**Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 65:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

**Indstilling 8. marts 2021, pkt. 75:**

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur og Miljøområdet indstiller, at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt.

**Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. marts 2021, pkt. 75:**

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm og Helle Sjelle) indstiller,

at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt, idet

- det sikres at planens titel afspejler dens formål i relation til C40-godkendelse
- planen forsynes med en indledning, hvor det tydeliggøres, at de beskrevne indsatser opsummerer allerede besluttede indsatser samt beskriver en proces for yderligere udvikling af kommunens klimastrategi
- der i planen tydeliggøres referencer til kommunens indsats mod forurening fra brændeovne jf. strategi for ren luft
- additionalitetsprincippet fastlægges som et af grundlagene for strategien for investering i CO2-kompenserende tiltag

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe, Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Ruben Kidde) tog forbehold.

**Indstilling 8. marts 2021, pkt. 91:**

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur og Miljøområdet indstiller, at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt.

**Beslutning fra Magistraten 2018-21, 8. marts 2021, pkt. 91:**

Magistraten udsatte sagen efter drøftelse til et ekstraordinært møde mandag den 15. marts 2021.

**Indstilling 15. marts 2021, pkt. 111:**

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur og Miljøområdet indstiller, at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt.

**Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. marts 2021, pkt. 75:**

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm og Helle Sjelle) indstiller,

at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt, idet

- det sikres at planens titel afspejler dens formål i relation til C40-godkendelse
- planen forsynes med en indledning, hvor det tydeliggøres, at de beskrevne indsatser opsummerer allerede besluttede indsatser samt beskriver en proces for yderligere udvikling af kommunens klimastrategi
- der i planen tydeliggøres referencer til kommunens indsats mod forurening fra brændeovne jf. strategi for ren luft
- additionalitetsprincippet fastlægges som et af grundlagene for strategien for investering i CO2-kompenserende tiltag

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe, Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Ruben Kidde) tog forbehold.

**Beslutning fra magistraten den 15. marts 2021, pkt 111:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) indstiller, at klimaplanen godkendes og indsendes til CONCITO med henblik på at blive C40-godkendt med de foreslåede ændringer i relation til titel og indledning samt reference til kommunens indsats mod forurening fra brændeovne og brug af additionalitets-princippet for CO2 kompenserende tiltag.

Magistraten understregede, at planen udtrykker en status for de nuværende planlagte tiltag for at blive CO2 neutral i 2030, og at planen løbende kan udvikles, idet magistraten årligt får en status med henblik for om nødvendigt at kunne justere og opdatere planen i forhold til nye muligheder og teknologier og idet nye initiativer kobles til kommunens budgetprocesser. Dette indarbejdes i planens afsnit 3.5.3.

Den vedtagne DK2020 plan forhindrer ikke partierne i at foreslå endnu mere ambitiøse mål og initiativer på klimaområdet.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) tog forbehold.

## **Bilag**

Bilag 1 - Klimaplan

Bilag 2 CAPF

Bilag 3 - Strategisk granskning af klimatilpasningsindsatsen på Frederiksberg

# Punkt 98: Midler til indfasning af minimumsnormeringer dagtilbud

28.00.00-G01-20-21

## Resume

Den 5. december 2020 blev der indgået politisk aftale mellem regeringen og støttepartierne om minimumsnormeringer i dagtilbud. Aftalen ændrer forudsætningerne for de statslige midler, da der både kan forventes, at Frederiksberg Kommune vil modtage et højere beløb end hidtil antaget, samt at fra 2021 skal de statslige midler indgå i beregningen af tilskud til privatinstitutioner og tilskud til private pasningsordninger, samt indgår i beregningen af forældrebetaling således at Frederiksberg Kommune kan vælge at hæve forældrebetalingen.

## Beslutning

Sagen blev sendt retur til magistraten.

## Indstilling

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram)

1. indstiller, at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på det specialiserede område, idet de kan anvendes til at styrke Fællesrådgivningen / indsatser overfor udsatte børn og unge efter covid19-krisen og
2. idet det indstilles, at der ikke skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) stemte imod og et andet mindretal i magistraten (Lone Loklindt) tog forbehold.

## Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af budget 2020 blev det besluttet, at indføre en normering på 3 børn pr voksen i vuggestuerne og 6 børn pr voksen i børnehaven i 2021. Der blev afsat 15,3 mio.kr. til formålet baseret på en forudsætning om en statslig medfinansiering på 11,6 mio.kr. inklusive takstkonskvenser.

Der er den 5. december 2020 indgået politisk aftale mellem regeringen og støttepartierne om lovbundne minimumsnormeringer. Ud over de 600 mio.kr. i allerede afsatte midler i 2021 på Finansloven for 2020, afsættes der med denne aftale yderligere 200 mio.kr. i 2021 på Finansloven for 2021. Midlerne fordeles efter kommunens forventede børnetal (0-5 årige) i 2021.

En foreløbig forventet fordeling af midlerne er meldt ud på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside, og det fremgår her, at Frederiksberg Kommune kan forvente at modtage 14,8 mio.kr. i 2021.

Udover flere afsatte midler til normeringer, betyder den indgåede aftale mellem regeringen og støttepartierne også, at fra 2021 skal de statslige midler indgå i beregningen af tilskud til privatinstitutioner og tilskud til private pasningsordninger, samt indgår i beregningen af forældrebetaling således at Frederiksberg Kommune kan vælge at hæve forældrebetalingen.

Dette betyder, at Frederiksberg Kommune skal genberegne tilskuddet, der udbetaltes til private daginstitutioner, samt private pasningsordninger. Dette skal gælde med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2021. Derudover vil det også være muligt at hæve forældrebetalingen, hvilket i givet fald skal varsles med 3 måneder, og derfor reelt først kunne ske med virkning fra 1. juli 2021.

Den højere statslige medfinansiering end forventet indebærer, at der er afsat flere midler (ca. 2 mio. kr. ved forudsætning om uændret forældrebetaling) i kommunens budget end nødvendigt for at indfri den besluttede målsætning om højere normeringer. Disse overskydende midler kan frigøres til finansiering af andre prioriteringer.

En konkret mulighed er at anvende de overskydende midler til at den pulje til efterværn mod yderligere opdrift på de specialiserede områder, herunder det specialiserede børneområde, som blev afsat på budget 2021. Puljen udgør 9,6 mio. kr. I 2021 og vil med et sådant løfte således kunne øges til 11,6 mio. kr.

Baggrunden for dette forslag er, at der på trods af det betydelige bevillingsløft til de specialiserede områder, som blev gennemført på budget 2021, fortsat vurderes at være en risiko for, at budgetterne på de specialiserede områder i 2021 er

utilstrækkelige. Det bemærkes i den forbindelse, at de afsatte budgetter på det specialiserede børneområde er baseret på, at de forudsatte effektiviseringer gennemføres fuldt ud. Det indstilles derfor, at det frivogne beløb tilføres denne reserve, og således kan indgå i håndteringen af eventuel yderligere udgiftsvækst på de specialiserede områder.

### *Forældrebetaling*

Som nævnt er det med den nye aftale muligt at indregne den statslige finansiering i beregningen af forældrebetalingen. Konkret er det muligt at ændre forældrebetalingen pr. 1. juli 2021.

Vælges det at sætte forældrebetalingen op med virkning fra 1. juli 2021, så vil isoleret betyde, at det frigjorte beløb udgør 3,5 mio.kr. i stedet for 2,0 mio. kr. Her er der taget højde for det øgede tilskud til privatinstitutioner og privat pasning, samt afledte konsekvenser i form af øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud. Det vil betyde en månedlig forøgelse af forældrebetalingen på 66 kr. for en vuggestueplads, samt 33 kr. for en børnehaveplads.

Fravælges en stigning i forældrebetalingen i 2021, vil der som nævnt kunne frigøres et beløb på 2,0 mio. kr. Her er der taget højde for det øgede tilskud til privatinstitutioner og privat pasning, og da forældrebetalingen ikke øges, vil der ikke være afledte konsekvenser i form af øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud.

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelse af Budget 2019 besluttet, at forældrebetalingsandelen skal udgøre 25 pct. Med den første udmelding om den statslige finansiering af minimumsnormeringer til 2020, var det ikke lovligt at indregne det statslige tilskud i beregningen af forældrebetaling. Derfor blev der ikke indregnet en forældrebetaling for den statslig finansierede opnormering i budget 2020 og 2021. Med regeringens og dens støttepartiers nyligt indgåede aftale om lovbundne minimumsnormeringer, er det nu muligt alligevel at fastholde Kommunalbestyrelsens tidligere beslutning om en forældrebetalingsandel på 25 pct. Ved indregning af det statslige tilskud i beregningsgrundlaget for forældrebetaling og ved en uændret opkrævning af forældrebetaling i 2021, da vil forældrebetalingsandelen i 2021 blive 24,5 pct. Det lægges til grund, at uanset hvilken beslutning, der træffes fsva. forældrebetaling i 2021 i denne konkrete sag, så udgør den fremadrettede forældrebetalingsandel fra 2022 og frem igen 25 pct. (medmindre andet besluttet).

## **Økonomi**

I budget 2021 var der forudsat en statslig finansiering til normeringer i dagtilbud på 11,6 mio.kr., denne forventes nu at blive 14,8 mio.kr. Beløbet er ikke endeligt bekræftet, men Børne- og Undervisningsministeriet har meddelt, at de forventer udsendelse af bevillingsbrev snarest her i 2021. Såfremt beløbet justeres i bevillingsbrevet tilpasses beregningerne af de frigjorte beløb.

Fastholdes den nuværende forældrebetaling i hele 2021 frigøres et beløb på 2,0 mio.kr. Heri er taget højde for, at der vil være afledte konsekvenser i form af øget tilskud til private institutioner og privat pasning på 1,3 mio.kr. Driftstilskuddet til privatinstitutioner vil stige fra 9.030 kr. pr. måned til 9.293 kr. pr. måned for 0-2 år og fra 4.646 kr. pr. måned til 4.778 kr. pr. måned for 3-5 år.

Ved en ændring i forældrebetalingen med virkning fra 1. juli 2021 frigøres et beløb på 3,5 mio.kr. Heri er der indregnet, at der vil være afledte konsekvenser i form af øgede indtægter på forældrebetaling, øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud samt øget tilskud til private institutioner og privat pasning på 1,0 mio.kr. Forældrebetalingen vil stige fra 3.622 kr. pr. måned til 3.688 kr. pr. måned for en vuggestueplads med mad og fra 2.256 kr. pr. måned til 2.289 kr. pr. måned for en børnehaveplads. Driftstilskuddet til privatinstitutioner vil stige fra 9.030 kr. pr. måned til 9.228 kr. pr. måned for 0-2 år og fra 4.646 kr. pr. måned til 4.745 kr. pr. måned for 3-5 år.

De bevillingsmæssige konsekvenser af beslutningen indarbejdes ved 1. forventede regnskab vedr. indeværende år og finansiel orientering vedr. kommende år.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

Magistraten, kommunalbestyrelsen og børneudvalget.

## **Historik**

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 92:**

Direktionen indstiller til Magistraten,

1. at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på på det specialiserede område,
2. at det besluttes, hvorvidt der skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021

Direktionen indstiller til Børneudvalget,

1. at Magistratens beslutninger tages til efterretning

**Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 92:**

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram)

1. indstiller, at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på det specialiserede område, idet de kan anvendes til at styrke Fællesrådgivningen / indsatser overfor udsatte børn og unge efter covid19-krisen og
2. idet det indstilles, at der ikke skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) stemte imod og et andet mindretal i magistraten (Lone Loklindt) tog forbehold.

# Punkt 99: Justering af Metroselskabets langtidsbudget, herunder afvikling af dobbeltfaktormodellen

13.05.16-G01-2-21

## Resume

Metroselskabet ønsker at gennemføre justeringer af selskabets langtidsbudget, herunder afvikling af dobbeltfaktormodellen. Ydermere ønsker Metroselskabet at tage nye styringsværktøjer i brug til styring af store anlægsprojekter. Med sagen skal Magistraten godkende, at Frederiksberg Kommune på Metroselskabets interessentskabsmøde den 8. april 2021 kan tiltræde hhv. justeringerne i selskabets langtidsbudget samt ændringer af selskabets interessentskabskontrakt og vedtægt.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten indstiller, at kommunalbestyrelsen

1. godkender de justerede forudsætninger i Metroselskabets langtidsbudget, herunder afvikling af dobbeltfaktormodellen, og
2. godkender at Frederiksberg Kommune på Metroselskabets interessentskabsmøde den 8. april 2021 tiltræder de nødvendige ændringer i Metroselskabets selskabsdokumenter.

## Sagsfremstilling

### *Baggrund og forløb*

Cityringen åbnede den 29. september 2019. I løbet af 2020 har Metroselskabet modtaget slutregningen fra entreprenører og opgjort de udestående arbejder. I efteråret 2020 har selskabet lukket anlægsregnskabet for Cityringen og meddelt ejerne resultatet af denne opgørelse. I hovedtræk er Cityringen afsluttet med en forsinkelse af projektet på 9 måneder og en overskridelse af det oprindelige anlægsbudget på 10,5 %.

Samlet set er selskabet således i en situation, hvor den væsentligste usikkerhed i Cityringen, nemlig anlægsbudgettet, er opgjort, samtidig med at de nye projekter i selskabet styres anderledes end Cityringen og med indbygget afdækning af de økonomiske risici i projekterne. Selskabet har på denne baggrund, og efter drøftelse med selskabets ejere, iværksat en gennemgang af selskabets langtidsekonomi og de styringsredskaber, som oprindeligt lå til grund for gennemførelsen af Cityringen. Gennemgangen har til formål at opdatere selskabets økonomi med det risikobillede, der tilbagestår efter åbningen af Cityringen, samt at revidere de regler, som selskabet styres efter i forhold til de nye anlægsprojekter.

På grundlag af gennemgangen af selskabets økonomi er det besluttet at ændre på en række af de økonomiske forudsætninger i Metroselskabets langtidsbudget. Heraf er takstindtægter baseret på en takstfordeling uden dobbeltfaktormodellen én af de ændrede forudsætninger. Herudover ændres bl.a. Finansministeriets forventning til rente- og inflationsudviklingen, ligesom selskabets passagerforventning for årene efter 2035 opdateres med den nyeste passagerprognose, driftsreserver forhøjes til samlet 50 mio. kr. årligt (2019-priser), og der afsættes målrettede reserver til anlæg, som hidtil har været uden særskilte reserver.

Metroselskabet har på kvartalsmødet og bestyrelsesmødet i december 2020 behandlet selskabets langtidsbudget. Her er parterne kommet til enighed om den indarbejdede model for selskabets langtidsekonomi indeholdende en afvikling af dobbeltfaktormodellen.

I det opdaterede langtidsbudget nås den maksimale gæld i 2025, hvor den er på ca. 30,1 mia. kr. i løbende priser. Selskabet forventes at have tilbagebetalt sin gæld i 2061. Tilbagebetalingstiden er forkortet med 4 år i forhold til det tidligere langtidsbudget. Dette som følge af de ændrede forudsætninger i selskabets langtidsekonomi, herunder løsningsmodellen med afviklingen af dobbeltfaktormodellen.

Selskabets langtidsbudget skal nu behandles af selskabets ejere. Hvis ejerne er enige i den benyttede model, vil den blive lagt til grund for langtidsbudget 2021, som forelægges til godkendelse på interessentskabsmødet den 8. april 2021.

*Ændring i princip for anlægsprojekters økonomiske buffer*

Siden Cityringen blev besluttet, er der introduceret en række nye styringsværktøjer på store infrastrukturprojekter, så nye projekter styres på en anden måde end Cityringen. Det omfatter bl.a., at nye projekter styres efter en selvstændig økonomi, inklusive – som noget nyt - en økonomisk reserve på 30 %. Hidtil er økonomiske udsving i projekter blevet håndteret som en del af langtidsbudgettet, således at langtidsøkonomien har fungeret som buffer.

#### *Afvikling af dobbeltfaktormodel*

Dobbeltfaktormodellen har været benyttet siden 2007 og er en beregningsmodel for delingen af billetindtægter i hovedstadsområdet mellem DSB, Metroselskabet og Movia. Modellen har vist sig at have to problemer. For det første giver modellen økonomisk incitament til, at DSB, Movia og Metroselskabet fokuserer mere på rejser i deres egne systemer end på den samlede kollektive transport. For det andet har det vist sig, at ændrede rejsemønstre og flere metropassagerer betyder, at effekten af dobbeltfaktormodellen langt overstiger det forudsatte. Endelig har parterne også haft et fokus på at få revideret Metroselskabets økonomi, så den i højere grad afspejler de usikkerheder, som er knyttet til driften af Metroen. Dette skyldes især, at den første del af Metrosystemet nærmer sig en alder, hvor der skal investeres betydelige summer i vedligehold og reinvesteringer, at Cityringens åbning betyder et voksende passagerantal på længere sigt, og at systemet skal kunne imødekomme fremtidens behov for kapacitet. Løsningen indebærer derfor, at fremtidige ændringer i tilbagebetalingstidspunktet ikke kræver godkendelse i Finansudvalget eller kommunernes kompetente politiske organer, ligesom ejernes forpligtelse til fremtidige reinvesteringer overtages af Metroselskabet.

Som konsekvens af afviklingen af dobbeltfaktormodellen indgår Metroselskabet en betalingsaftale med staten. Det aftales heri, at staten betaler en fast årlig betaling til Metroselskabet på 278 mio. kr. i 2021 stigende til 383 mio. kr. i 2035 til og med 2060 (2021-pl). Dette svarer til en årlig betaling baseret på den seneste passagerprognose (2017) og en betaling på 2 kr. pr. passager, hvilket svarer til det forudsatte i beslutningsgrundlaget for dobbeltfaktoren. Det er disse ændringer, der samlet set betyder, at Metroselskabet forventes at have afviklet sin gæld i 2061 svarende til en forkortelse af tilbagebetalingstiden på 4 år.

Regeringens økonomiudvalg tiltrådte den 27. januar 2021 løsningen for ophævelse af dobbeltfaktormodellen. Afviklingen af dobbeltfaktormodellen neutraliserer det årlige indtægtstab, som modellen har påført Movia. Movia udtrykker tilfredshed med afviklingen af modellen.

Revisionspartnerselskabet EY har bistået gennemgangen af selskabets langtidsbudget med vurderinger og beregninger. De er sammenfattet i vedlagte rapport samt i tillæg af 21. januar 2020.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

Dobbeltfaktormodellen har vist sig ikke at fungere efter hensigten, og forvaltningen finder det derfor hensigtsmæssigt, at modellen afskaffes. Dette bør imidlertid ikke ske på bekostning af robustheden i Metroselskabets økonomi, så ejerne eksponeres for yderligere risici. Forvaltningen tillægger det således stor betydning, at Metroselskabet indgår en betalingsaftale med staten, og at såvel Movia som Metroselskabet har kunnet tilslutte sig en afvikling af modellen. De samlede justeringer i forudsætningerne for Metroselskabets langtidsbudget har den fordel, at ejerforpligtelserne, til at finansiere reinvesteringer i tog og infrastruktur, lægges ind i selskabets økonomi. Justeringerne kan derfor anbefales tiltrådt.

### **Økonomi**

Sagen har ikke nogle bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Borgmesterpåtegning**

Nej

### **Behandling**

Magistraten og kommunalbestyrelsen.

### **Historik**

#### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 78:**

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller, at Magistraten

1. godkender de justerede forudsætninger i Metroselskabets langtidsbudget, herunder afvikling af dobbeltfaktormodellen, og
2. godkender at Frederiksberg Kommune på Metroselskabets interessentskabsmøde den 8. april 2021 tiltræder de nødvendige ændringer i Metroselskabets selskabsdokumenter.

#### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 78:**

Magistraten indstiller, at kommunalbestyrelsen

1. godkender de justerede forudsætninger i Metroselskabets langtidsbudget, herunder afvikling af dobbeltfaktormodellen, og
2. godkender at Frederiksberg Kommune på Metroselskabets interessentskabsmøde den 8. april 2021 tiltræder de nødvendige ændringer i Metroselskabets selskabsdokumenter.

## **Bilag**

Metroselskabets langtidsbudget og vurdering af den økonomiske effekt af dobbeltfaktormodellen

Metroselskabets langtidsbudget - Tillæg til rapport

# Punkt 100: Økonomimodel til udvikling af tilbudsviften på det specialiserede voksenområde

27.00.00-A00-5-21

## Resume

I regi af KKR Hovedstaden er der arbejdet på at udvikle tilbudsviften på det specialiserede socialområde, herunder en økonomimodel. Økonomimodellen som indbefatter en underskudsgaranti ved tomgang på nye fælles pladser fremlægges med denne sag til godkendelse, idet tilsvarende sager behandles parallelt i samtlige KKR hovedstadens kommuner.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og Socialudvalget

1. indstiller, at den beskrevne økonomimodel fra KKR Hovedstaden godkendes,
2. indstiller, at eventuelle merudgifter i medfør af økonomimodellen forelægges i forbindelse med kommende forventede regnskaber og budgetgrundlag, og

Socialudvalget godkendte, at sagen sendes til orientering til Handicaprådet efter kommunalbestyrelsens behandling.

## Sagsfremstilling

I regi af KKR Hovedstaden arbejdes der på at udvikle tilbudsviften på det specialiserede socialområde. I Rammeaftale 2019-2020 indgik fokus på udvikling af tilbudsviften og et fælleskommunalt samarbejdsspor om de målgrupper på det specialiserede socialområde, som kommunerne kan have svært ved at finde pladser til. Kommunerne har en forsyningsforpligtelse i forhold til at have de rette botilbudspladser til borgere. Hvis kommunerne ikke lever op til forsyningsforpligtelsen, kan de blive pålagt at oprette denne type botilbud af Socialtilsynet.

Med rammeaftale 2019-2020 satte KKR Hovedstaden gang i en afdækning af, hvilke målgrupper, kommunerne i Hovedstadsregionen oplevede de største udfordringer med at finde relevante tilbud til. På baggrund af denne afdækning har KKR hovedstaden med rammeaftale 2021-2022 (som fremlagt på SU 23. nov. 2020, pkt. 80) valgt at arbejde videre med udvikling af tilbudsviften under temaet ”udvikling af en relevant og aktuel tilbudsvifte” med henblik på at etablere flere pladser på relevante tilbud til borgere i målgruppen af ”voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd el.lign.”

I forbindelse med dette arbejde er der blevet udviklet en økonomimodel, som indbefatter en underskudsgaranti for de pladser, som kommuner eller region opretter for fællesskabet i lignende tilfælde fremadrettet. KKR Hovedstaden har godkendt økonomimodellen, og modellen er sendt til godkendelse i de 29 kommuner i Hovedstadsregionen og Region Hovedstaden. Fristen for godkendelse er sat til 15. april 2021.

Økonomimodellen går i hovedtræk ud på, at de 29 kommuner i forbindelse med etablering af fælles kommunale pladser garanterer driftsherren dækning af faste omkostninger i forbindelse med evt. tomgang. Garantien træder kun i kraft, hvis der bliver tomgang på de nye pladser. I så fald garanterer de 29 kommuner for dækning af faste omkostninger i tre år. Faste omkostninger fastlægges til 50 pct. af taksten for det enkelte tilbud. Underskudsgarantien gives til driftsherrer, som i forvejen har erfaring med målgruppen og som udvider med nye pladser til målgruppen.

Økonomimodellen skal i første omgang anvendes i forhold til ”voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd el.lign.”, fordi en undersøgelse har vist, at mange kommuner i Region Hovedstaden mangler tilbud til denne målgruppe. Frederiksberg Kommune mangler ikke p.t. tilbud til denne målgruppe.

KKR Hovedstaden anbefaler, at der etableres 16-20 pladser løbende henover en passende periode, for at sikre, at kommunerne kan varsle og forberede borgerne til de nye pladser, samt at driftsherrer kan nå at etablere pladserne/ansætte yderligere personale mv. Det er KKR Hovedstadens vurdering, at der er efterspørgsel efter disse pladser, og at det derfor ikke er sandsynligt, eller kun i meget begrænset omfang sandsynligt, at økonomimodellen kommer i anvendelse.

### *Forvaltningens bemærkninger*

Det er forvaltningens vurdering, at modellen kan sikre at kommunerne kan leve op til forsyningsforpligtigheden på området på en økonomisk ansvarlig måde. Samtidig kan modellen minimere behovet for køb hos private leverandører,

som kan opsiges en aftale med kommunerne med kort varsel til gene for borgerne. Samtidig er det private marked ofte præget af en uigennemsigtig prisfastsættning.

Det er derfor forvaltningens anbefaling, at økonomimodellen godkendes. Dog skal der gøres opmærksom på en række for Frederiksberg Kommune kritiske forhold.

For det første kan den foreslåede økonomimodel, med et eventuelt ukendt bidrag til underskudsdekning over en 3-årig periode, risikere at vanskeliggøre styringen af økonomien på det specialiserede socialområde yderligere. En økonomi som allerede er sammensat af svært styrbare elementer: selvhenvenderprincip på herberg- og kvindekrisecentre, selvhenvenderprincip til alkoholbehandling, underskudsdekning for evt. ledige pladser på de særlige psykiatripladser i Frederikssund, objektiv finansiering af budgettet til den sikrede institution Koføeds Minde, omstødte afgørelser fra Ankestyrelsen med tilbagevirkende kraft, driftspålæg fra Socialtilsynet og risiko for lukning af botilbud, hvis der ikke leves op til krav i forhold til normering og kompetenceniveau blandt medarbejdere set i forhold til beboersammensætning mv.

For det andet kan den foreslåede økonomimodel og etableringen af nye pladser påføre kommunen udgifter til tomgang, som socialområdet ikke har budget til at dække. Området har gennem de sidste 5-10 år arbejdet hårdt på at opbygge en egenkapacitet, der langt hen ad vejen dækker de fleste behov for botilbudspladser mv. som der er behov for i Frederiksberg Kommune aktuelt og i fremtiden. Herudover er der yderligere planer om, at udvide botilbudskapaciteten således, at kommunen kommer endnu tættere på, at være ca. 80-90% selvforsynende med botilbudspladser på Frederiksberg. Kommunen vil dog også i fremtiden have behov for at købe eksterne pladser og eventuelt gøre brug af de pladser der oprettes i regi af dette forslag. Dog kan der ikke sættes tidspunkt på, hvornår behovet for udenbys køb opstår.

I forbindelse med sagens behandling i KKR den 3. februar 2020 sikrede borgmesteren på denne baggrund, at kommunerne inddrages konkret, når modellen påtænkes anvendt.

Økonomimodellen bringes i første omgang i anvendelse i forhold til voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd el.lign. Modellen er tiltænkt til også i fremtiden at skulle bruges til at åbne pladser for andre målgrupper. Det betyder, at risikoen for Frederiksberg Kommune rammes af en kollektiv underskudsdekning, for pladser som Frederiksberg Kommune ikke nødvendigvis kommer til at gøre brug af, vil stige yderligere.

## **Økonomi**

I tilfælde af ledige pladser vil den foreslåede økonomimodel og etablering af de nye pladser påføre kommunen udgifter til tomgang. Frederiksberg Kommunens andel af udgiften beregnes ud fra befolkningstallet.

Det skal bemærkes, at en lignende økonomimodel som er gældende for de særlige psykiatripladser, som er beliggende i Frederikssund Kommune, har påført Frederiksberg Kommune 0,6 mio. kr. i udgifter i 2020 pga. tomgang, uden at Frederiksberg Kommune har gjort brug af pladserne.

Forvaltningen vil følge udviklingen i udgiftsbehovet på området og forelægge evt. udgiftsdrivende konsekvenser i de forventede regnskaber og kommende budgetgrundlag.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej.

## **Behandling**

Socialudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 14:**

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller at,

1. at den beskrevne økonomimodel fra KKR Hovedstaden godkendes,
2. at eventuelle merudgifter i medfør af økonomimodellen forelægges i forbindelse med kommende forventede regnskaber og budgetgrundlag, og
3. at socialudvalget godkender, at sagen sendes til orientering til Handicaprådet efter kommunalbestyrelsens behandling.

### **Beslutning fra Socialudvalget\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 14:**

Socialudvalget

1. indstiller, at den beskrevne økonomimodel fra KKR Hovedstaden godkendes,
2. indstiller, at eventuelle merudgifter i medfør af økonomimodellen forelægges i forbindelse med kommende forventede regnskaber og budgetgrundlag, og
3. godkendte, at sagen sendes til orientering til Handicaprådet efter kommunalbestyrelsens behandling.

### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 94:**

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller at,

1. at den beskrevne økonomimodel fra KKR Hovedstaden godkendes,
2. at eventuelle merudgifter i medfør af økonomimodellen forelægges i forbindelse med kommende forventede regnskaber og budgetgrundlag, og
3. at socialudvalget godkender, at sagen sendes til orientering til Handicaprådet efter kommunalbestyrelsens behandling.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 94:**

Magistraten og Socialudvalget

1. indstiller, at den beskrevne økonomimodel fra KKR Hovedstaden godkendes,
2. indstiller, at eventuelle merudgifter i medfør af økonomimodellen forelægges i forbindelse med kommende forventede regnskaber og budgetgrundlag, og

Socialudvalget godkendte, at sagen sendes til orientering til Handicaprådet efter kommunalbestyrelsens behandling.

## **Bilag**

Bilag 1 - Økonomimodel godkendt af KKR Hovedstaden den 3. februar 2021.docx

Bilag 2 - Målgruppebeskrivelse for voksne med autismespektrumforstyrrelser i kombination med adfærds

# **Punkt 101: Forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Daniel Panduro om indførelse af kendt jordemoderordning**

29.00.00-P15-1-20

## **Resume**

Kommunalbestyrelsen har den 22. juni 2020 sendt forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Daniel Panduro om at indføre en kendt jordemoderordning til behandling i sundheds- og forebyggelsesudvalget. Udvalget skal med denne sag tage stilling til, om kommunalbestyrelsen skal sende forslaget til henvendelse til Region Hovedstaden om at genoverveje muligheden for at indføre kendt jordemoderordning. Udkast til henvendelse er vedlagt som bilag til sagen.

## **Beslutning**

Kommunalbestyrelsen tiltrådte beslutningsforslaget som indstillet.

## **Indstilling**

Magistraten og sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

## **Sagsfremstilling**

Sundheds- og forebyggelsesudvalget udsatte den 30. november 2020 forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Daniel Panduro om indførelse af kendt jordemoderordning med henblik på at få forvaltningens forslag til henvendelse til Region Hovedstaden.

Udkast til henvendelse er vedlagt som bilag til sagen. Hovedbudskabet i henvendelsen er en opfordring til, at regionen genovervejer at indføre kendt jordemoderordning for at styrke trygheden og kontinuiteten i borgernes fødselsforløb – ikke mindst for de borgere, der er særligt sårbare.

### **Sagsfremstilling 30. november 2020**

Kommunalbestyrelsen har den 22. juni 2020 sendt forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Daniel Panduro til behandling i sundheds- og forebyggelsesudvalget. Forslaget er følgende:

*"Enhedslisten foreslår:*

*At kommunalbestyrelsen retter henvendelse til Region Hovedstaden for at få indført en "kendt jordemoderordning" i stil med den, der eksisterer i andre regioner, samt tidligere har eksisteret for borgere i Ballerup Kommune."*

Kendt jordemoderordning er en ordning, der indebærer, at kommende forældre ved første jordemoderkonsultation bliver tilknyttet et fast team af jordemødre. Teamet med to til tre jordemødre følger de kommende forældre gennem hele graviditeten, og tanken med ordningen er, at forældrene får tilknyttet en jordemoder fra teamet ved fødslen, og at det også er en jordemoder fra teamet, der har de første møder med forældrene efter fødslen, så der er kontinuitet og tryghed for forældrene i hele forløbet med graviditet, fødsel og efterfødsel.

Af konstitueringsaftale for Region Hovedstaden 2018-2021 fremgår det, at de ønsker at arbejde med at udbrede kendt jordemoderordning på flere af regionens fødeafdelinger, men på nuværende tidspunkt tilbyder Region Hovedstaden ikke kendt jordemoderordning.

I perioden fra september 2017 til september 2019 blev der gennemført et pilotprojekt med kendt jordemoderordning på Herlev og Gentofte Hospital. Efter projektperioden er ordningen blevet nedlagt, og der er udarbejdet en evaluering, som regionens sundhedsudvalg er blevet orienteret om 30. september 2020.

Af evalueringen af pilotprojektet med kendt jordemoderordning på Herlev og Gentofte Hospital fremgår det, at der var en række udfordringer med at få ordningen til at fungere, og at de positive effekter ikke var så store som forventet.

Hovedkonklusionen af pilotprojektet var, at de gravide forældre generelt var positive overfor kendt jordemoderordning, men de gravide, der ikke benyttede ordningen, var lige så tilfredse med deres forløb, som dem, der benyttede ordningen.

Gravide med psykosociale problemer var særligt positive overfor ordningen, og oplevede en stor tryghed ved den tætte personlige relation til den kendte jordemoder. Desuden var der få forældre, der fødte med den kendte jordemoder på grund af blandt andet hviletidsbestemmelser, at jordemoderen var optaget af en anden fødsel, at den gravide fik foretaget kejsersnit, eller fordi den kendte jordemoder var syg.

De jordemødre, der deltog i ordningen, var generelt tilfredse, mens kollegaer, der ikke var med i ordningen, ikke havde forståelse for jordemødres arbejdstid i ordningen.

Der var et stort ressourceforbrug af lønmidler, og det var svært at få vagtplanerne til at gå op på en måde hvor jordemødrene i ordningen opfyldte deres timenorm. De arbejdede mindre end forventet. Derudover blev de honoreret dobbelt ved et såkaldt back-up-kald, hvilket øgede ressourceforbruget yderligere.

Projektgruppen bag pilotprojektet anbefalede, at der blev foretaget en revision af ordningen med virkning fra september 2020. Forvaltningen har været i dialog med Herlev og Gentofte Hospital, som har oplyst, at ordningen ikke er igangsat på grund af besparelser.

På Hvidovre Hospital bliver gravide forældre, som har risiko for forskellige typer af psykiske belastninger under graviditet og fødsel, eller unge gravide mellem 18 og 20 år tilbudt en omsorgskonsultation. Ved omsorgskonsultationer er det den samme jordemoder, der følger forældrene.

De øvrige fire regioner tilbyder kendt jordemoderordning i forskellige former. I Region Nordjylland får alle kommende forældre tilbudt kendt jordemoderordningen på udvalgte fødegange i regionen, i Region Midtjylland og Region Syddanmark bliver ordningen også tilbudt på udvalgte fødegange til alle forældre, og derudover får sårbare gravide og forældre, der føder hjemme tilbudt ordningen, og i Region Sjælland får alle førstegangsfødende tilbudt kendt jordemoderordning.

Erfaringer fra de fire øvrige regioner er, at de gravide forældre generelt er mere tilfredse med fødselsforløbet, når de er med i en kendt jordemoderordning.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Sundheds- og forebyggelsesudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

### **Indstilling 30. november 2020, pkt. 59:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget indstiller, at kommunalbestyrelsen skal rette henvendelse til Region Hovedstaden med henblik på at indføre kendt jordemoderordning i regionen for at imødekomme forslagsstillers forslag.

### **Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget\_2018-21, 30. november 2020, pkt. 59:**

Sundheds- og forebyggelsesudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen udarbejder forslag til henvendelse til Region Hovedstaden.

### **Indstilling 8. februar 2021, pkt. 6:**

Børne- og Ungeområdet indstiller, at kommunalbestyrelsen skal rette henvendelse til Region Hovedstaden med henblik på at indføre kendt jordemoderordning i regionen for at imødekomme forslagsstillers forslag.

### **Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget\_2018-21, 8. februar 2021, pkt. 6:**

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 79:**

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 79:**

Magistraten og sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

## **Bilag**

Bilag til sag - Brev til Region Hovedstaden

# Punkt 102: Puljemidler til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte

81.07.02-G01-2-21

## Resume

Frederiksberg Kommune har med forbehold for politisk godkendelse ansøgt om puljemidler til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har meddelt tilsagn om det ansøgte beløb. Sagen forelægges med henblik på godkendelse af den foreslåede udmøntning af puljemidlerne samt den bevillingsmæssige udmøntning.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

## Indstilling

Magistraten og ældre- og omsorgsudvalget

1. godkendte den foreslåede udmøntning af puljemidler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte og
2. indstiller, at der gives henholdsvis en indtægts- og en udgiftsbevilling på i alt 1.368.000 kr. i 2021, heraf 1.118.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på ældre- og omsorgsudvalget og 250.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på magistraten, jævnfør økonomiafsnittet.

## Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune har efter ansøgning, afgivet med forbehold for politisk godkendelse, modtaget tilsagn om puljemidler til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte. Puljen er en del-udmøntning af Trepartsaftale om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder (håndtering af ubalance i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag).

I Trepartsaftalen om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder (håndtering af ubalance i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag) (maj 2020) er der som led i styrkelse af de offentlige velfærdsuddannelser afsat en ramme på 30 mio. kr. til initiativer rettet mod det offentlige arbejdsmarked, hvoraf 23 mio. kr. anvendes til en pulje til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte.

Udvalget blev orienteret om Trepartsaftalen om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder (håndtering af ubalance i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag) samt udmøntning af midlerne på sosu-området i sagen ”Status på rekruttering og fastholdelse af sundhedsfagligt personale”, behandlet på mødet den 18. januar 2021, pkt. 3.

Midlerne fordeles på baggrund af en fordelingsnøgle, hvor kun kommuner, hvis andel af ansatte elever på erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent, jf. BEK nr. 527 af 27. april 2020, og social- og sundhedshjælper, jf. BEK nr. 535 af 27. april 2020, med udenlandsk herkomst overstiger 35 pct., får andel i puljen. Tilskuddet fordeles relativt efter antallet af elever med udenlandsk herkomst ansat efter 1. januar 2020, og optællingsperioden er fra 1. januar 2020 til 30. september 2020. Tilskuddet til Frederiksberg Kommune udgør 1.368.000 kr., der skal anvendes i 2021. Der henvises til bevillingsbrevet af 8. december 2020 fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vedlagt som bilag 1.

Formålet med puljen er at medvirke til fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte. Ansættelseskommunerne kan anvende midlerne til fx følgende indsatser:

- Sprogundervisning og -støtte
- Læringsstøtte, herunder introduktion til lærepladskultur
- Tilkøb af mentorer
- Talepædagoger
- Undervisningsforløb på fx VUC.

Indsatsen/indsatserne kan både gennemføres i skoleundervisningen og i praktikperioderne. Indsatserne skal være målrettet elever, som har særlige behov, og som er nyansatte efter 1. januar 2020.

#### Forvaltningen arbejder med foreløbige planer for anvendelse af puljemidlerne i 2021

Sproget har afgørende betydning for læring, herunder muligheden for at få udbytte af konkrete læringssituationer samt mulighed for at indgå i relationer i læringsøjemed. Praktikstederne, som modtager sosu-elever, oplever, at en del af eleverne har sproglige udfordringer. Det kommer til udtryk både i forhold til mestring af hverdags sproget, den daglige dialog med medarbejdere, borgere og pårørende samt ikke mindst i de situationer, der kalder på et mere nuanceret sprogbrug og et vist kendskab til faglige begreber fx når en borgers funktionsevne skal beskrives.

Frederiksberg Kommune arbejder allerede med forskellige indsatser til fastholdelse af sosu-elever med sproglige udfordringer. Der henvises til seneste statusrapport om rekruttering og fastholdelse af sundhedsfagligt personale (ældre- og omsorgsudvalget den 18/1-2021, pkt. 3).

Med tildelingen af midler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil det blive muligt at gennemføre endnu flere indsatser i forhold til at give en ekstra støtte til elever med sproglige udfordringer.

- Der er allerede indgået et samarbejde mellem Frederiksberg Kommune og Uddannelsescenter Diakonissestiftelsen (som SOSU-skolen er en del af) omkring elevernes sproglige udvikling i praktikperioden, således at praktikvejledere bliver bedre klædt på til at understøtte arbejdet med elevernes sproglige udvikling. Samarbejdet vil blive intensiveret med henblik på tidlig opsporing af elever med sproglige udfordringer og tilbud om indsatser målrettet den enkelte elev.
- Køb af mentorer til særligt udfordrede elever.
- Udvikling og afprøvning af en funktion med ”sprogmentor”, hvor medarbejdere bliver frikøbt til at hjælpe og støtte en kollega med sprogudvikling i det nære hverdagsliv tæt på kollegaer, borgere og samarbejdspartnere. Hjemmeplejen er interesseret i at deltage i en afprøvning.
- Kvalitet i praktikforløbene med fokus på sprogudvikling. Udvikling og afprøvning af indsatser på 3-4 praktiksteder i samarbejde praktikvejlederne.
- Fastholdelse af igangværende sprogunderstøttende indsatser. Det eksisterende samarbejde med Elderlearn, hvor ældre og elever, der gerne vil blive bedre til dansk, bliver matchet, viser meget positive resultater. Der skal ske en opfølgning på elever, der er blevet matchet for at sikre et fortsat fokus på sprogudvikling.

For at realisere ovenstående planer, så de bliver til konkrete understøttende indsatser for elever med behov for en særlig indsats for at blive fastholdt i uddannelsesforløbet, er det nødvendigt at prioritere en tovholderfunktion fra forvaltningen, der kan sikre den nødvendige fremdrift. Vejledningen til puljen åbner op for muligheden for frikøb af personale til indsatserne, midlertidige ansættelser og udgifter til køb af ekspertydelser og undervisningsforløb.

Forvaltningen kommer med en status på anvendelse af midlerne primo 2022.

## **Økonomi**

Med denne sag søges henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 1.118.000 kr. til ældre- og omsorgsudvalget og henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 250.000 kr. på magistraten. Beløbene finansieres af de puljemidler, som Frederiksberg Kommune har modtaget tilsagn om fra Styrelsen for Kvalitet og Undervisning.

### **Fordeling af pulje ÆOU og MAG ( t. kr.)**

**2021**

ÆOU indsatser

1.118

MAG lønudgifter	250
I alt	1.368

Fordeling af puljemidlerne på overordnede områder

Områder	Midler i 2021 (t. kr.)
Styrket samarbejde med SOSU-skolen	200
Mentorordninger	250
Udvikling og afprøvning af nye indsatser	250
Kvalitet i praktikforløbene med fokus på sprogudvikling	200
Fastholdelse af igangværende sprogunderstøttende indsatser	200
Stabsunderstøttelse af indsatserne	250
I alt	1.350

Bevillingsskema er vedlagt som bilag 2.

## Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

## Behandling

Ældre- og omsorgsudvalget den 1. marts 2021, magistraten den 8. marts 2021 og kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021.

## Historik

### Indstilling 1. marts 2021, pkt. 9:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender den foreslåede udmøntning af puljemidler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte og
2. indstiller, at der gives henholdsvis en indtægts- og en udgiftsbevilling på i alt 1.368.000 kr. i 2021, heraf 1.118.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på ældre- og omsorgsudvalget og 250.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på magistraten, jævnfør økonomiafsnittet.

### Beslutning fra Ældre- og Omsorgsudvalget\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 9:

Ældre- og omsorgsudvalget

1. godkendte den foreslåede udmøntning af puljemidler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte og
2. indstiller, at der gives henholdsvis en indtægts- og en udgiftsbevilling på i alt 1.368.000 kr. i 2021, heraf 1.118.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på ældre- og omsorgsudvalget og 250.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på magistraten, jævnfør økonomiafsnittet.

### Indstilling 8. marts 2021, pkt. 95:

Ældre- og omsorgsudvalget

1. godkendte den foreslåede udmøntning af puljemidler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte og
2. indstiller, at der gives henholdsvis en indtægts- og en udgiftsbevilling på i alt 1.368.000 kr. i 2021, heraf 1.118.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på ældre- og omsorgsudvalget og 250.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på magistraten, jævnfør økonomiafsnittet.

### Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 95:

## Magistraten og ældre- og omsorgsudvalget

1. godkendte den foreslåede udmøntning af puljemidler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til en særlig indsats for fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne med fokus på sprogstøtte og
2. indstiller, at der gives henholdsvis en indtægts- og en udgiftsbevilling på i alt 1.368.000 kr. i 2021, heraf 1.118.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på ældre- og omsorgsudvalget og 250.000 kr. i henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på magistraten, jævnfør økonomiafsnittet.

## **Bilag**

Bilag 1. Bevillingsbrev fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Bilag 2. Bevillingsskema - drift- Pulje til særlig indsats for fastholdelse af SOSU elever

# Punkt 103: Ny Søndervang - godkende byggeprogram

01.00.00-P00-2-18

## Resume

Ny Søndervang skal indeholde et nyt plejecenter og et nyt botilbud med det underliggende tema 'energi og bæredygtighed', der skal invitere naboer og interessenter til at medvirke til at give liv til plejecenter og botilbud. Med denne sag forelægges byggeprogrammet til totalentreprisekonkurrencen for Ny Søndervang til godkendelse, herunder sammensætning af bedømmelsesudvalg, vægtning af tildelingskriterierne, teknisk tilpasning af budget og opjustering af bolig- og serviceareal. Derudover uddybes en række forudsætninger for projektet i sagen.

## Beslutning

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

De øvrige medlemmer af bedømmelsesudvalget meddeles protokollen.

## Indstilling

Magistraten og ældre- og omsorgsudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Thyge Enevoldsen og Alexandra Desso til bedømmelsesudvalget,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindredgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

Magistraten og socialudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Flemming Brank til bedømmelsesudvalget (for flertallet i udvalget), mens mindretallet i udvalget vil udpege medlem til bedømmelsesudvalget i forbindelse med forelæggelse af sagen for magistraten,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindredgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. at det meddelelse til magistraten, hvem der deltager i bedømmelsesudvalget,
3. at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.

## Sagsfremstilling

### Baggrund

Søndervang Plejehjem skal moderniseres jævnfør Masterplanen for modernisering af plejeboliger.

Projektet det Nye Søndervang er behandlet i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2019 og på konkrete sager (KB den 28. januar 2019, sag nr. 20 og den 8. april 2019, sag nr. 121). I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2020 godkendte Kommunalbestyrelsen et beslutningsoplæg for Ny Søndervang, herunder at:

- Det Ny Søndervang planlægges opført ved Emil Chr. Hansens Vej og Stæhr Johansen Vej, på arealer som i dag ejes af Frederiksberg Forsyning, hvor arealerne i dag hovedsagligt benyttes til garager og lager.
- Moderniseringen af plejecentret skal understøtte en bredere byudvikling af området i regi af temaerne Generationerne mødes om energi og bæredygtighed, hvor der blev afsat 9 mio. kr. til temaet. Konkret afsøges mulighederne for at etablere nye lokaler og udearealer til Frederiksberg Forsynings Klimaskole som en integreret del af Ny Søndervang samt en grøn forbindelse til Kedelhallen.
- Der etableres boliger til flere målgrupper. I alt 129 plejeboliger, hvor 24 boliger etableres i en fleksibel botilbudsløsning i regi af den Sociale Masterplan.
- Der afsættes midler til inventar.
- Serviceareal udgør 22% af det samlede areal.

For at sikre den rette udformning og placering af Det Ny Søndervang, samt en bæredygtige og langtidsholdbar udviklingen af området bygningen placerer sig i, er der udarbejdet en Bystrategisk analyse med en tilhørende trafikanalyse. Analysen blev udarbejdet på baggrund af en bred inddragelse af centrale aktører og naboer i området. Den bystrategiske analyse blev forelagt for ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget den 15. juni 2020 (sag nr. 192).

By- og Miljøudvalget vedtog hér, at en kommende etablering af nyt design på Emil Christian Hansen Vej Stæhr Johansens Vej” skulle ligge til grund for udarbejdelsen af byggeprogrammet herunder, at

- der indarbejdes en fleksibilitet i byggeprogrammet i forhold til fastlæggelse af konkurrenceområde og at en del af vejen evt. kan overføres til plejecentrets matrikel eller at plejecentret får rådighed over en del af vejmatriklen.
- vejprojekterne gennemføres efter Ny Søndervang er etableret i 2025. Disse blev anslået til samlet at udgøre en udgift på ca. 15 mio. kr. der indarbejdes i de rammer for etablering af cykelstier og forbedring af trafikikkerhed som i form af puljemidler er afsat på budgettet de kommende år.

Arkitema/Cowi er bygherrerådgiver på baggrund af udbud af bygherrerådgivning juni-september 2020.

### **Byggeprogram**

Frederiksberg Kommune har udarbejdet et byggeprogram i samarbejde med bygherrerådgiver Arkitema/Cowi. I det følgende gennemgås centrale dele af byggeprogrammet. Der bemærkes, at der sideløbende med den politiske behandling af sagen foretages en kvalificering og gennemskrivning af byggeprogrammet frem mod den endelige annoncering af projektet.

### Frederiksbergstrategien

Frederiksberg strategiens arbejdsprincip er at se ”alle indsats og aktiviteter som en mulighed for at skabe synergi og opnå flere mål på én gang”. Det har været bærende for udformningen af projektet. Synergien og sammenhængskraften i projektet er en kobling af de to institutioner plejecenter og botilbud under samme tag og et overliggende tema om ’energi’ og ’bæredygtighed’. Temaet som også kaldes ’det grønne og det blå’ (natur og vand) kan tænkes ind på forskellige måder – vand, energi, affald, bæredygtig madlavning – igennem tiden og i fremtiden, herunder at bygningen skal indeholde Frederiksberg Forsynings Klimaskole og klimakøkken som begge er eksisterende funktioner som Frederiksberg Forsyning ligger meget vægt på videreføres og som kan indpasses i den samlede fysik. Endelig skal temaet ’Energi og bæredygtighed’ kobles sammen med byudviklingen af området, f.eks. i udformningen af nære opholdsmiljøer, temalegeplads der inviterer f.eks. lokalområdets daginstitutioner til et besøg osv.

Finansiering af projektet afholdes inden for de afsatte midler til Ny Søndervang (den almene ramme), samt 8,6 mio. kr., som er afsat målrettede initiativer og fælles fysik vedr. temaet om energi og bæredygtighed.

Projektets unikke placering forpligter imidlertid meget bredere end dem, der skal bo og arbejde der, og det Ny Søndervang er tæt forbundet med og skal være en dynamo til en større byudvikling af bydelen sammen med naboer og andre interessenter. For at sikre, at projektet fra starten indtænkes i en større bymæssig sammenhæng indgår derfor et større område som rækker ud over selve byggefeltet for Ny Søndervang, og som blandt andet omfatter en del af henholdsvis Emil Christian Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej. Byggeprogrammet indeholder derfor en række optioner som tilbudsgiverne skal forholde sig til i deres besvarelse og besvare i en række optioner.

I det følgende afsnit beskrives forudsætninger for sikring af en sammenhængende byudvikling samt de deraf afledte optioner.

### Helhedsplan for nyt bykvarter – sikring af sammenhængende byudvikling

#### *Ny Søndervang – første fase i ambitiøs udvikling af området – faseinddelt plan*

Den bystrategiske analyse peger på et stort potentiale, hvor etableringen af Det Nye Søndervang kan være med til at igangsætte en langsigtet og ambitiøs plan for et nyt stærkt bykvarter i tråd med Frederiksbergstrategien. Analysen primære formål var at sikre en koordineret udvikling af området, hvor Ny Søndervang med sin placering bidrager til en øget kvalitet af byområdet og påpeger vigtigheden af, at derfor ikke kommer til at blokere for en yderligere byudvikling af området på sigt.

Ny Søndervang Projektet markerer dermed starten på en byomdannelse, der samler det omgivende forskelligartede miljø og medvirker til at skabe den synergi, som det fordrer at etablere et nyt og levende bymiljø. Etableringen af et nyt design på Emil Christian Hansens Vej nye cykelstier, er en af flere forudsætninger som ligger til grund for byggeprogrammet til Ny Søndervang. Ny Søndervang skal sammen med en opgradering af Emil Christian Hansens Vej, opgradering af Stæhr Johansens Vej (del af eksisterende Campusstrøg), opgradering af fælles logistikvej med Frederiksberg Forsyning, initiativer under temaet 'energi og bæredygtighed' og ny stiforbindelse til Kedelhallen udgøre startskuddet, og sætte retning for en opgradering samt en grøn, blå og bæredygtig byudvikling af et område centralt på Frederiksberg. Et område som i dag fremstår arkitektonisk fragmenteret, med bagsidekarakter og med dårlige forbindelser både internt og til det omkringliggende byområde.

#### *Optioner – sikring af den bymæssige sammenhæng*

For at sikre den bymæssige sammenhæng er der derfor også indarbejdet en række optioner i byggeprogrammet. Herved sikres, at projektet tænkes sammen med områdets kommende udvikling med fokus på, at fællesskab, naboskab og udveksling på tværs kan understøttes gennem et stærkt byrumsnetværk, hvor grøn omstilling - klimatilpasning og bevægelse til fods og på cykel - er de bærende elementer. Optionerne bygger ovenpå, at udbudsmaterialet indeholder basale krav til udearealer som standard i byggeprogrammer for plejecentre:

- a. Projektering og udførelse etablering af ny stiforbindelse til kultur- og sportscenter Kedelhallen.
- b. Yderligere bearbejdning af kantzoner på Ny Søndervangs byggefelt, der yderligere bakker op om temaet energi og bæredygtighed i form f.eks. af temaopholds- eller legearealer osv.
- c. Projektering af fælles logistikvej mellem Ny Søndervang og Frederiksberg Forsyning.
- d. Projektering af Emil Christian Hansens Vej (den del, der ligger syd for la Cours Vej).
- e. Projektering af Stæhr Johansens Vej – den relevante del af 'Campusstrøget'.

Såfremt disse yderligere muligheder for byudvikling tilvælges skal de finansieres enten af de afsatte ca. 15 mio. kr. til kommende vejprojekter omkring Ny Søndervang (jf. ovenfor), eller vil skulle prioriteres i den kommende budgetperiode.

### Plejecenter og botilbud

Synergien og sammenhængskraften i projektet er en kobling af de to institutioner plejecenter og botilbud under samme tag og et overliggende tema om 'energi' og 'bæredygtighed'.

Ny Søndervang er først og fremmest et hjem og en arbejdsplads, hvor bygningen skal understøtte en god og tryk hverdag for beboerne ligesom de fysiske rammer skal sikre gode arbejdsvilkår for medarbejderne. Byggeriet af to selvstændige institutioner under samme tag med plejecenter (105 boliger) og botilbud (24 boliger), men med hver sin ledelse og organisering er en nyskabelse på Frederiksberg.

Bygningen skal indrettes så de to institutioner både kan fungere samlet, men også hver for sig. Botilbuddet indrettes derfor med eget indgangsparti, elevator og trappe. Det er ønsket, at byggeriet understøtter synergi, samarbejde, udvikling og videndeling på tværs af de to institutioner, men samtidig sikrer borgerne en tryk hverdag. Først og fremmest skal Ny Søndervang indrettes så de fysiske rammer i væsentlig grad understøtter et godt og trykt liv for beboerne både når de befinder sig i deres egen bolig, men også når de bevæger sig rundt bygningen og i de nære udearealer. Samtidig skal Ny Søndervang indrettes, så det sikrer et godt arbejdsmiljø, og så personalet oplever, at det er et godt sted at arbejde.

Ny Søndervang indrettes med 129 moderne og tidssvarende boliger med velfungerende bade-for-hold, hvor alle boliger ønskes indrettet med en karnap. Dertil etableres en gæstebolig, der kan anvendes af pårørende både til plejecentret og botilbuddet. I hver boenhed for såvel plejecentret som botilbuddet etableres en eller flere fælles altaner.

Alle Frederiksberg Kommunes plejecentre og botilbud har ambitioner om at få implementeret så mange velfærdsteknologier som muligt, men på Ny Søndervang skal der kun tilbydes allerede te-stede og anvendte principper og designs. Ny Søndervang skal som minimum indrettes med demenssikring og sensorer, automatisk lystænding i boligerne, hæve-sænke håndvaske og hæve-sænke toiletter, ADK på alle døre, dørautomatik på få udvalgte døre og loftslyfte i alle boliger. Der ønskes derudover optioner på blandt andet etablering af nedsænkede lofter i boligerne (hjemlighed), dørautomatik på alle døre og døgnrytmebelysning, Ligeledes inddrages erfaringer fra Covid-19 i disponeringen af bygningen, herunder et særligt fokus på temaet 'hygiejne' blandt andet i forhold til valg af materialer, installationer, velfærdsteknologi mv.

Ny Søndervang indrettes med gode tidssvarende medicinrum. Der ønskes et samarbejde mellem plejecentret og botilbuddet omkring medicinhåndtering med henblik på udvikling og vidensdeling.

Der etableres gode nære skærmede udeopholdsarealer til såvel plejecentret som botilbuddet, hvor beboerne skal kunne se, mærke og være en del af årstidernes skiften i et hyggeligt og rumligt varieret havemiljø i samme kvalitet som haven i det eksisterende Søndervang men tidssvarende.

Det ny **xt-decoration: underline;">Søndervang Plejecenter** indrettes med 105 moderne plejeboliger af varierende størrelse. Alle boliger er ét-rumsboliger, der vil kunne opdeles med en skærmvæg (dog ikke de mindste af boligerne). Boligstørrelsen fordeler sig som følger, hvor bruttoareal udgør boligens samlede areal, inklusiv boligens andel af fællesarealer og gangareal mv.:

- Ca. 16 boliger med et bruttoareal på ca. 60 m<sup>2</sup>.
- Ca. 79 boliger med et bruttoareal på ca. 65 m<sup>2</sup>
- Ca. 10 boliger med et bruttoareal på ca. 70 m<sup>2</sup>

Herved sikres en forskelligartethed i Frederiksberg Kommunes samlede plejeboligmasse med erfa-ringer fra projekterne vedr. Ingeborggården og Betty 3 med mulighed også for lavere husleje. Søn-dervang Plejehjem har i dag mulighed for at tilbyde boliger til ægtepar i de boliger, der ligger i den kommunalt ejede bygning. I gennemsnit anvendes ca. 10-12 af boligerne som 'ægtepar-boliger'. Derfor indrettes det ny Søndervang med 10 boliger á 70 m<sup>2</sup>, der også kan anvendes som ægte-parboliger.

En boenhed består af ca. 24-26 boliger om et køkken. Fællesarealerne indrettes med gode lysforhold og fleksibelt med mulighed for bedre at kunne imødekomme beboerne og de pårørendes behov. De indrettes så der også er mindre nicher, der kan bruges både til bl.a. at spise eller afholde aktiviteter i mindre grupper.

Søndervang Plejehjem er et velfungerende plejehjem, hvor den eksisterende kultur ønskes videre-ført i nye rammer. Indretningen og disponeringen af Ny Søndervang skal afspejle, at det er et 'by-plejecenter', da beboerne har været vant til at bo og have deres gang i byen og hvor de har brugt mange af byens tilbud. Ny Søndervang skal derfor fortsat være et aktivt hus med valgfrihed i forhold til aktiviteter og til at kunne mødes med andre beboere på tværs af huset og indrettes derfor blandt andet med et fælles produktionskøkken, café, kiosk, fodterapeut, frisør ligesom det eksisterende og populære kulturværksted (aktivitetsrum) også får nye rammer.

**xt-decoration: underline;">Botilbuddet på Ny Søndervang** indeholder 24 boliger fordelt på 3 enheder (levegrupper) á 8 boliger. De 24 botilbudspladser vil blive de første helt nybyggede botilbudspladser i kommunalt regi, og de vil dermed være de mest tidssvarende i forhold til boliger og fællesarealer. Den ene boenhed med 8 boliger vil blive indrettet til borgere med multihandicap, da der er flere unge borgere med multihandicap på vej fra familieafdelingen. Disse borgere er der pt. ikke mulighed for at tilbyde et botilbud i Frederiksberg Kommune, når de bliver voksne. Målgruppen til de øvrige 16 botilbudsboliger forventes at være ældre og plejekrævende borgere på tværs af handicap og psykiatri – dvs geronto-udviklingshæmning /geronto-psykiatri. Målgruppen er i vækst, da borgenes levealder er stigende inden for det specialiserede socialområde (også jf. KKR) og pladserne skal også her sikre, at der er kapacitet i egne rammer fremadrettet.

Hver boenhed indrettes med 8 et-rums boliger med eget toilet/bad, fællesstue og fælles køkken-alrum med spiseplads. Der vil desuden være et lokalt aktivitets- og samværstilbud som borgerne kan anvende i løbet af dagtimerne – ligesom borgerne kan anvende fællesarealerne, som deles med plejecenteret dvs. café, frisør, træning- og bevægelsesrum, kiosk og tandpleje.

Boliger og de tilknyttede fællesrum til borgere med multihandicap vil relativt set være større, end de to øvrige boenheder, da borgerne har mange hjælpemidler og bl.a. har brug for større badeværelser. Det vurderes ikke muligt at etablere et botilbud til denne målgruppe inden for de budgetlagte areal, hvor en gennemsnitsbolig udgør 65 m<sup>2</sup> på en ordentlig måde.

Det anbefales derfor, at boligstørrelsen for den særlige målgruppe udgør 80 m<sup>2</sup> og at servicearealet tilpasses tilsvarende. Derudover vil der blive indrettet et sanserum fortrinsvis til borgerne med multihandicap, men det kan ligeledes anvendes af botilbuddets øvrige beboere, samt beboere fra plejecenterdelen.

### Bærende tema om energi og bæredygtighed

Klimaskolen er i dag en integreret del af Frederiksberg Forsyning og Klimaskolen (lokaler og tilhørende udearealer) er i dag placeret på det grundstykke Frederiksberg Kommune køber af Frederiksberg Forsyning. Frederiksberg Forsyning og Frederiksberg Kommune har et fælles ønske om at integrere Klimaskolen og Klimakøkkenet som del af Ny Søndervangs tema om energi og bæredygtighed.

Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning har sammen tilrettelagt og faciliteret et forløb for de nærmeste kommunale aktører med temaet 'Generationerne mødes om energi og bæredygtighed'. Her deltog repræsentanter fra Skolen på la Cours Vej, Børneinstitutionen Nykløveret og Kedelhallen (v. FIU). Der var generelt en stor opbakning til projektet. Fokus var på, hvordan Ny Søndervang kan bidrage til et mere levende og trygt kvarter, centreret om Frederiksberg Kommunes tema "Generationerne mødes om Energi og Bæredygtighed". Hovedelementer er:

- Klima-læringsrum for alle, på tværs af generationer.
- Et KlimaExperimentarium for hele byen
- Leg og læring
- Erindring og læring på tværs af generationer vedr. energi og bæredygtighed
- Bæredygtig madlavning - Madlavningsaktiviteter omkring klimavenlig og bæredygtig mad. Beboere, pårørende og medarbejdere på plejecenteret skal også kunne bruge det, med aktiviteter med dem omkring mad.

Ved at samle plejecenter, botilbud og funktioner rettet mod energi og bæredygtighed i en fælles fysik ønsker Frederiksberg Kommune at opnå flere formål på én gang. Dels at trække liv ind i bygningen og se de tilhørende udearealer og et nyt bykvarter som et kontrolleret møde mellem generationer. Dels skabe et sted og en destination, hvor viden udveksles og formidles om energi og bæredygtighed på tværs af generationer til glæde for såvel beboere, brugere og borgerne i Frederiksberg Kommune. Arealerne etableres som servicearealer, hvor der er tænkt en stor grad af sambrug med plejecentret og botilbuddet. Der skal i det videre forløb afklares, hvordan der kan laves en model for, at klimaskolens lokaler både er en integreret del af projektet og samskabelsen – og at Forsyningen kan benytte lokalerne.”

Som en del af temaet om energi og bæredygtighed skal det også i den samlede projektudvikling afklares, om der kan være konkrete samarbejder mellem Frederiksberg Forsyning og plejecentrets drift, hvor symbiosefordele forbundet med at plejecentret opføres så tæt på forsyningen kan udnyttes. Det kunne f.eks. være tale om overskudskøling eller –varme der ikke kan udnyttes fuldt kommercielt i andre sammenhænge.

### Forudsætninger for byggeprogram

#### *1. Ny indretning af vejarealer – ny vejprofil på sigt, byggeplads og omlægning af buslinje*

Med realiseringen af det nye plejecenter Søndervang er det en forudsætning, at de omgivende veje, Emil Chr. Hansens Vej og Stæhr Johansens vej, indrettes på ny. Indretningen af vejarealerne skal bidrage til at skabe trygge og sikre forhold for fodgængere og cyklister. Mest omfattende bliver ændringerne på Emil Chr. Hansens Vej, idet den nye vejprofil alene skal rumme plads til gående og cyklende trafik, dog med respekt for redningskørsel og lignende. Overskydende vejarealer på Emil Chr. Hansens Vej, kan tillægges Ny Søndervang som fælles opholdsarealer. På Stæhr Johansensvej skal der på sigt etableres cykelstier i begge vejsider i hele vejens længde. Den del af vejen, der ligger umiddelbart op til det nye plejecenter, indrettes på de lette trafikanters præmisser, dog med bilkørsel tilladt i begge retninger og med mulighed for at vende i krydset mellem Emil Chr. Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej, hvor der etableres en vendeplads.

Den eksisterende buslinje 74 påregnes at skulle omlægges via Nordre Fasanvej og Nylandsvej.

Parallelt med udførelsen af byggeriet for Ny Søndervang projekteres og tilrettelægges vejprojekterne for Emil Christian Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej (jævnfør optioner) og udføres i forlængelse af byggeriet primo 2025.

#### *2. Den fremtidige fælles logistikvej med Frederiksberg Forsyning*

Ny Søndervangs hovedfunktioner, herunder varelevering, skal vejbetjenes fra østsiden via den allerede anlagte vej, der i dag er en intern vej på Frederiksberg Forsynings grund. Vejens fremtidige status planlægges

som privat fællesvej således, at begge grundejere skal bidrage til vejens fremtidige vedligeholdelse. Der etableres tillige de parkeringspladser, der knytter sig til bygningen.

### *3. Fremtidssikring og bæredygtighed*

Ny Søndervang skal være bæredygtigt og understøtte Frederiksberg Kommunes mål om CO<sub>2</sub>-neutralitet. For at sikre helhedsorienterede og bæredygtige løsninger, der lever op til kommunes ambitioner men inden for den almene ramme certificeres bygningen til DGNB-sølv, ligesom der ønskes tilbud på DGNB-guld-certificering af det nye plejecenter.

Bygningen forberedes til at kunne ændre funktion over tid, for eksempel gennem en fleksibel bygningsstruktur. Herved får byen en bygning, der har den ønskede fleksibilitet til at imødekomme fremtidige behov, eksempelvis at 'sund aldring' påvirker behovet for plejeboliger, eller at man på sigt ønsker at ændre anvendelsen af boligerne på plejecentret til et andet behov.

### *4. Miljøpåvirkning - støjbillede*

Forud for etableringen af det nye Søndervang plejehjem skal der udarbejdes lokalplan. Planlovens 15a fastsætter, at "en lokalplan kun må udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen med bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener". En støjkortlægning af området viser, at støjbidraget fra Frederiksberg Forsyning om natten vil overskride de vejledende grænseværdier. Plejehjemmet skal derfor opføres med støjbeskyttende tiltag i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj med tilhørende tillægsvejledning. Konkret betyder dette, at plejehjemmet skal opføres med støjbeskyttet facade mod øst og syd (med særligt støjdæmpende vinduer), samt at udendørs opholdsarealer, f.eks. på taget, skal være støjafskærmet. Nævnte støjkrav er indbygget i udbudsmaterialet og vil blive fastsat som bestemmelser i den kommende lokalplan.

### *5. Lokalplan*

Der stilles i byggeprogrammet krav omfattende krav til lokalplansprocessen. Leverancer omfatter bl.a. deltagelse til en række møder med forvaltningen hvor projektet efter en konkurrence tilpasses, detaljer kommer på plads, og materiale til lokalplanen udarbejdes. Den intensive proces har den fordel at projekterne bliver tænkt godt igennem i de tidlige faser og giver en forventningsafstemning om kvalitetsniveauet, som vil blive fulgt op i byggesagsbehandlingen.

### *6. Træer*

I området indgår flere træer, der er over 25 år gamle og som derfor jf. kommuneplanen kategoriseres som bevaringsværdige. Særligt i grundens nordvestlige hjørne mod Emil Chr. Hansens Vej og ved den planlagt stiftforbindeles til Kedelhallen findes bevaringsværdige træer, men også langs Emil Christian Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej findes et forløb af vejtræer, der omfatter hele vejstrækningen.

Det indarbejdes i byggeprogrammet, at de bevaringsværdige træer skal beskyttes i forbindelse med udførelse af byggeriet og sikres gode vækstvilkår i det endelige projekt. Såfremt, der er behov for at omplacere træerne vil dette blive behandlet i lokalplanen. De bevaringsværdige træer er registreret og indmålt.

### *7. Bindinger og frihedsgrader*

#### **Samarbejde med Frederiksberg Forsyning og grundkøbsproces**

Frederiksberg Kommune har haft en tæt dialog med Frederiksberg Forsyning under hele processen, hvor samarbejdet er tæt forankret i et koordinationsforum og Frederiksberg forsyning har indgået i arbejdet med den bystrategiske analyse samt tilrettelagt fælles inddragelses- og afklaringsproces i samarbejde med Frederiksberg Kommune omkring det bærende tema for Ny Søndervang-projektet 'Generationerne mødes om energi og bæredygtighed'.

Der har været et særligt fokus på at finde en løsning, der ikke hindrer Frederiksberg Forsynings i at udøve og udvikle sin drift på et fortsat højt niveau - og dermed sikre hensynet til forsyningsvirksomheden.

Frederiksberg Forsyning har undersøgt, at arealet til brug for opførelse af Ny Søndervang kan frasælges til Frederiksberg Kommune uden at påvirke driften. Parterne har aftalt en proces, hvor grunden handles til markedsvilkår vurderet ud fra en anvendelse til offentlige formål i form af plejeboliger med tilknyttet serviceareal. Processen pågår idet der aktuelt

indhentes to uvildige vurderinger til fastsættelse af markedsprisen og på baggrund af et mellem parterne aftalt 'vurderingstema' på objektive kriterier. På den baggrund udarbejdes en købsaftale som forelægges til politisk godkendelse sideløbende i bestyrelsen for Frederiksberg Energi og Kommunalbestyrelsen.

#### Konkurrenceform - Udbud med forhandling

Frederiksberg Kommune har i samarbejde med bygherrerådgiver Arkitema/Cowi tilrettelagt en udbudsproces der giver Frederiksberg Kommune mulighed for at gennemføre forhandlinger eller drøftelser med tilbudsgivere med henblik på at forbedre indholdet af tilbuddet, så det bedst tilpasses bygherres behov og økonomiske formåen.

#### Prækvalifikation

Udbuddet indledes med en prækvalifikation, hvor der prækvalificeres 5 tilbudsgivere for at sikre den bedste konkurrence om opgaven. Prækvalifikationsbetingelserne indeholder krav til økonomisk og teknisk formåen.

Forhandlingsfasen består af en indledende og en afsluttende fase. I den indledende fase skal tilbudsgiverne fremvise først 'Den gode idé' og efterfølgende 'hovedgrebet'. I den afsluttende fase afleveres fulde forslag inklusiv økonomi.

Frederiksberg Kommune har et ønske om at få løsningen af opgaven belyst af mange, men med relativt få og enkle midler, således at transaktionsomkostningerne for tilbudsgiverne begrænses mest muligt. Derfor foretages der ved overgangen fra den indledende til den afsluttende fase en reduktion af tilbudsgiverne fra 5 tilbudsgivere til 2-3 tilbudsgivere.

Den endelige tildeling foretages efter forhandlingsfaserne er afsluttet af bedømmelsesudvalget.

#### Bedømmelsesudvalg

Bedømmelsesudvalget består af i alt syv deltagere, der er udpeget af Kommunalbestyrelsen. Borgmesteren er formand, og relevante fagudvalg (Ældre- og Omsorgsudvalget, Socialudvalget og By- og Miljøudvalget) skal hver udpege to medlemmer til bedømmelsesudvalget.

Bedømmelsesudvalget understøttes af forvaltningen, bygherrerådgiver Arkitema/Cowi samt repræsentanter fra Ældrerådet og Handicaprådet. Det bemærkes, at Ny Søndervang udbydes som udbud med forhandling, i modsætning til et traditionelt udbud med projektkonkurrence. Dette indebærer et krav om, at der foretages en evaluering med udgangspunkt i det aftalte tildelingskriterie og de underliggende delkriterier.

#### Tildelingskriterier

Der anvendes som standard tildelingskriteriet "bedste forhold mellem pris og kvalitet". Vægtningen mellem økonomi og kvalitet er i Frederiksberg Kommune fastlagt som en standard, hvor økonomi vægter 60 %, mens kvalitative forhold vægter 40 %.

Det anbefales, at eftersom der er tale om støttet boligbyggeri efter almenboligloven, hvor der på forhånd er defineret en fast økonomisk ramme, anvendes en anden vægtning af økonomi og kvalitet. Jævnfør tidligere projekter af denne karakter og projektet vedr. Ingeborggården og Betty 3. Det anbefales, at tildelingen af projektet vil ske efter følgende kriterier nedenfor.

- Økonomi (30 %)
- Kvalitet (70 %):
  - Arkitektur, funktionalitet og disponering (50%)
  - Proces og samarbejde (20%)

#### **Tidsplan**

Det bemærkes, at byggeprogrammet annonceres den 16. marts 2021 dagen efter Kommunalbestyrelsens behandling af sagen, men inden der forelægger et skriftligt referat fra mødet. Dette for at sikre fremdriften i projektet, hvilket forudsætter, at tildeling af vinderprojektet finder sted december 2021. Dette er afgørende for, at projektet kan realiseres inden for tidsplanen med indflytning maj-juni 2025.

#### **Økonomi**

I forbindelse med udarbejdelse af byggeprogrammet er der generelt ikke ændret på forudsætninger om boligarealer og den fleksibilitet (60, 65 og 70 m2 brutto) der kendes fra projekterne på Ingeborggården og Betty III. I botilbuddet er det dog vurderet nødvendigt, at der foretages en mindre opjustering af størrelse på de 8 ud af 24 boliger i botilbuddet, der målrettes multihandicappede svarende til i alt 146 m2 (120 m2 boligareal, og 26 m2 serviceareal), således at de otte boligheder opjusteres fra 65 m2 til 80 m2.

Endvidere foretages en teknisk tilpasning af rammebeløbet fra 30.920 kr. pr. m2. til 31.190 kr. pr. m2, så det svarer til udmeldte rammebeløb for 2021.

Opjustering af boligarealer samt teknisk tilpasning af rammebeløbet medvirker til en forøgelse af anskaffelsesudgifterne samt rådighedsbeløbet til boligdelen (uden for anlægsrammen) i 2024 på 6,01 mio. kr., som finansieres via tilsvarende forøgelse af støtteberettiget lånoptagelse på 5,29 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 på 0,721 mio. kr.

Endvidere forøges anskaffelsesudgiften samt rådighedsbeløbet (inden for anlægsrammen) med 1,160 mio. kr. i 2024, som finansieres af afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio.kr, samt reduktion af rådighedsbeløbet vedrørende helhedsplanen Solbjerg Have på 0,921 mio. kr. i 2021. Den mindre forøgelse af driftsudgifterne til vedligeholdelse i forbindelse med opjustering af servicearealerne forventes, at kunne afholdes inden for allerede afsatte midler.

Optionerne (udover almindelige basale løsninger i udbudsmaterialet) vedrørende projektering og udførelse af ny stiforbindelse til kultur- og sportscenter Kedelhallen og yderligere bearbejdning af kantzoner finansieres ikke inden for de afsatte midler til etablering Ny Søndervang, men skal særskilt prioriteres og finansieres, såfremt optionerne tilvælges. Herunder kan muligheden for eksterne finansiering i givet fald undersøges. Herudover forventes finansiering af option vedrørende projektering af fælles logistikvej mellem Ny Søndervang og Frederiksberg Forsyning at blive håndteret i forlængelse af grundkøbsaftalen.

Finansiering af projektering og udførsel af Emil Christian Hansens Vej (syd for la Cours Vej) og Emil Christian Hansens Vej (syd for la Cours Vej) estimeret til 15 mio. kr., indarbejdes i rammerne for etablering af cykelstier og forbedring af trafikikkerhed som i form af puljemidler er afsat på budget-tet de kommende år, jf. BMU (15. juni 2020, sag nr. 192).

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke

## **Behandling**

- Ældre- og Omsorgsudvalget, Socialudvalget og By- og Miljøudvalget den 1. marts 2021
- Magistraten den 8. marts 2021
- Kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021

## **Historik**

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 10:**

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. indstiller, at udvalgene hver udpeger to medlemmer til bedømmelsen, og
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget og socialudvalget

4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m2, fordelt med 120 m2 boligareal og 26 m2 serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

### **Indstilling 1. marts 2021, pkt. 11:**

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. indstiller, at udvalgene hver udpeger to medlemmer til bedømmelsen, og
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget og socialudvalget

4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

#### **Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 1. marts 2021, pkt. 70:**

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. at det meddelelse til magistraten, hvem der deltager i bedømmelsesudvalget,
3. at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.

#### **Beslutning fra Socialudvalget\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 10:**

Socialudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Flemming Brank til bedømmelsesudvalget (for flertallet i udvalget), mens mindretallet i udvalget vil udpege medlem til bedømmelsesudvalget i forbindelse med forelægge af sagen for magistraten,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

#### **Beslutning fra Ældre- og Omsorgsudvalget\_2018-21, 1. marts 2021, pkt. 11:**

Ældre- og omsorgsudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Thyge Enevoldsen og Alexandra Dessoy til bedømmelsesudvalget,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

#### **Indstilling 8. marts 2021, pkt. 96:**

Ældre- og omsorgsudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Thyge Enevoldsen og Alexandra Dessoy til bedømmelsesudvalget,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

#### Socialudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Flemming Brank til bedømmelsesudvalget (for flertallet i udvalget), mens mindretallet i udvalget vil udpege medlem til bedømmelsesudvalget i forbindelse med forelægge af sagen for magistraten,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

#### By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. at det meddelelse til magistraten, hvem der deltager i bedømmelsesudvalget,
3. at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.

#### **Beslutning fra Magistraten\_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 96:**

##### Magistraten og ældre- og omsorgsudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Thyge Enevoldsen og Alexandra Dessoy til bedømmelsesudvalget,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

##### Magistraten og socialudvalget

1. indstiller, at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. udpegede Flemming Brank til bedømmelsesudvalget (for flertallet i udvalget), mens mindretallet i udvalget vil udpege medlem til bedømmelsesudvalget i forbindelse med forelægge af sagen for magistraten,
3. indstiller, at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.
4. indstiller, at justering af arealer med i alt 146 m<sup>2</sup>, fordelt med 120 m<sup>2</sup> boligareal og 26 m<sup>2</sup> serviceareal, godkendes,
5. indstiller, at teknisk tilpasning af budget ift. maksimumrammen for 2021 godkendes, og
6. indstiller, at forøgelse af anskaffelsessummen samt rådighedsbeløb på boligdelen med 6,01 mio. kr. (uden for anlægsrammen), og 1,160 mio. kr. vedrørende servicedelen (inden for anlægsrammen) i 2024 finansieres via øget støtteberettiget lånoptagelse på 5,286 mio. kr. i 2024, samt via afsatte puljemidler til grundkapitalindsud til flere

almene boliger i 2021 med 0,721 mio. kr., reduktion af rådighedsbeløb vedr. helhedsplanen Solbjerg Have i 2021 på 0,921 mio. kr. samt nettomindreudgifter på afsluttede anlægsprojekter i 2020, der er tilført kassen på 0,239 mio. kr.

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at byggeprogrammet for Ny Søndervang godkendes,
2. at det meddeles til magistraten, hvem der deltager i bedømmelsesudvalget,
3. at tildelingskriteriet vægtes med økonomi 30 % og kvalitet 70 %.

## **Bilag**

Udbudsbetingelser (Bilag 01.03.21)

Byggeprogram Del 1 - bilag 01.03.21

**Punkt 104: Lukket: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick, rådmand Lone Loklindt, fhv. kommunalbestyrelsesmedlem Thomas Baark og rådmand Balder Mørk Andersen om opsigelse af samarbejdet med en leverandør**

00.07.00-A26-1-19

## **Punkt 105: Lukket: Salg af fast ejendom**

82.02.00-G10-1-20